

SAVAITBIŠ LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
Suvienuose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia
kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must
be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVENIJIMO AMERIKOJE.

Metai {Vol.} VI.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 9 D. BALANDŽIO (APRIL) 1914 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 15

VELYKOS.

Visame krikščioniškame pasaulyje, viena didžiųjų metinių švenčių yra Velykos. Velykos yra tai šventė, kuri ima savo pradžią gilioje senovėje, ir kuri buvo patvirtinta ir pripažinta kaip krikščioniška šventė mūsų Išganytoji iš numirusių prisiėmus. Anuose laikuose ji buvo švenčiama, kaip pavasario šventė, nuo kurio laiko sušila žemė, pradeda augti augmenys, ir atgyja įvairūs gyviai. Stambel-džiams toji šventė primindavo, jog žiema praėjo, ji liko pergalėta ir prasidėjo visas gamtos atgimimas.

Krikščionims Velykos turi pla-tesnį reikšmę. Jos primena ne-tik, kad gamta atgyja, bet ir žmogaus nemirtingumą ir amž-nąjį gyvenimą, kurį suteikė Kris-tus, pergalėdamas mirtį pagal pranašų pranešimus prisikeldamas iš numirusių.

Beto, Velykos mums primena patį žmogaus gyvenimą, kuris yra pilnas silpnųjų ir prasižen-gimų. Žmonija pati mato tai ir supranta gerai, kad vienas pa-vasaris yra panašus kitam, kad žmogaus gyvenimas tik tolygiai vėles ant šios žemės, jis prasi-deda lyg pavasaris, susilaukia vasaros dienų, — trūso ir rū-pesnių ir ant galo sulaukęs am-žiaus žiemos eina išsėties po šaltaisiais gyvenimo sniegais. Čia Velykos primena jam viltį ir inkvėpimą amžinojo gyvenimo tiesą, kuri žmogų priverčia rū-pintis ne tik šiuo napastoviu gamtiškų gyvenimu, kuriame įvairūs susivieniję priešai truk-do jo siekius ir idealus, bet pa-matyti ir apie galutinius žmo-gaus gyvenimo rezultatus ir tik-slą, kuriuo jis buvo Amžinojo leistas gyventi.

Kiekvienas žmogus reikalauja patvirtinimo savo idealuose ir troškimuose sunkiame gyvenimo bėgyje. Tie žmonės, kurie ti-ki į amžinąjį gyvenimą, kurie prisimena, kad jų dvasinės spēkos turi būti karts nuo karto pa-tvirtinamos, mato gyvenimo prie-šų pergalę netik atgijime auga-lų ir gėlių, bet ir evangelijos žodžiuose, kuriuose pasakojama apie baisias Kalvarijos kančias, Alyvų daržą, kuriuose mes ran-dame malonę ir teisybę pergalin-čius vilių ir neteisingumą, žmo-giškumą pergalinti pūkybę, šven-tumą, — nuodėmę ir meilę per-galinę neapykantą. Iš čia mes esame intinkinti, kad visokie blo-gi darbai gali valdyti tik laikini, bet pergalę priguli tiesai. Kaip nebūti tiesa pergalėta ir žudoma — ateis laikas, kada ji turės laimėti.

Velykos žmogui primena, kad jis pergalės visus savo priešus net neišskiriant nei pačios mir-ties. Jo gyvenimo kelias gal eiti pro Alyvų daržą nuliūdumus, skausmus ir tamsumus Kalvari-jos, bet jei jis išturės iki galo savo gerus darbus, jo gy-venimo šaltos žiema virst linka-mu pavasariu, jo nuliūdimai bus užmirti džiaugsmuose paskuti-nios pergalės ir dvasios gyveni-mas garbingai iškils iš graso še-šelio.

POLITIKA.

MEKSIKA.

Villą ir jo kareiviai pamatė, kad Torreonas sunkiau užka-riauti, neg kiti pirmiau užkariau-ti Meksikos miestai. Iš pat pra-džios laikraščiai pranešė, kad da-lis jo kareivių inėjo į miestą, bet ant rytojaus telegramas prane-šė, kad tie patys kareiviai vėl bu-vo nuvaryti už kokių 10 mylių nuo miesto. Federalistų vadas gynėse kiek tik galėdamas. Ne-veizint jį tai pradžioje savaitės jau didesnė miesto dalis buvo Villos rankose, o gale tos pačios savai-tės Villa jau pasiuntė pranešimą savo vadui, Carranzai, kad mie-stas užimtas. Pagal paties Villos pranešimų toje kovoje ties Tor-reonu žuvo apie 1500 konstituci-jonalistų, kurie buvo ar užmuš-ti arba sužeisti ir apie 12000 fede-ralistų. Žinoma, tikro skaičiaus, kaip sužeistų taip ir žuvusių dar negalima žinoti. Bet spėjama, kad žuvo nemažai, nes kiekvie-name traukinyje nuo Torreono į Chihuahua buvo atvežti po kelis desėtkus, o kartais ir šimtus su-žeistų kareivių. Sužeistieji karei-viai daug nukentėjo nuo karščių ir del vandens stokos.

Užimtas miestas Villa varė savo jau žinomą politiką: pranešė, kad 600 ispanų, miesto gyventojų į antrą dieną būtų pašalinti iš miesto; jų turtas paglemžtas. Tas parodo koki neapykanta vietinių gyventojų prieš svetintaučius. Ta pati tragedija atsikartojo ir Chihuahua'oj, iš kurios Villa pra-ginė visus ispanų turtingesniusius gyventojus. Jis dar ir da-bar tebesą tos nuomonės, kad is-panai ateiviai iš vieno veikia, kad tik užgnaužti revoliuciją.

Ispanų valdžia atsisaukė į Jungtinių Valstijų valdžią per-sergėti sukilėlių vadus už jų to-ki užsipildinėjimą. Tai sužino-jęs Villa pradžioje tiems ispa-nams, kurie bus žinomi kaip ra-mūs piliečiai suteikti pilną liuo-sybę. Toks pranešimas buvo taip sakant, oficialis, praktikoje gi nepildomas.

Paskutinios žinios praneša, kad pragarės užmušimas Anglijos pavaldinio Bentono, atsitikęs be Villos žinios.

Huerta neužilgo žada išrinkti iš Meksikos apie 20,000,000 dolerių. Jis tai mano pasiekti pri-versdamas bankas išpirkti bonus išleistus praėjusiais metais, ka-da buvo gauta paskola iš Pa-ryžiaus.

Žemutinė Kalifornijos dalis pradėjo eiti prieš Huertą. Valstijos gubernatorius su visa sa-vo sargyba susidedančia iš sa-vo sargyba susidedančia iš 200 vyrų prisidėjo prie Carranzos.

Konstitucionalistai dabar jau turi savo rankose didelę Meksi-kos dalį ir kas svarbiausia kitų šalių užjautimą-simpatiją. O to-ji jiems labai reikalinga. Car-ranza rengiasi trumpu laiku su-vesti reikalavimą užtvirtinti jį ša-lies Valdytoju. Ar jam pasi-seks tai išgauti nuo kitų šalių tebėra neaiškias. Klausimas,

Sveiki sulaukę Šventų Velykų!!

vienok kiek girdėtis Amerikos prezidentas Wilsonas žiūrįs į jį prielankiai, ir, manoma, kad rei-kale stengsis jį pripažinti.

RUSIJA.

Pasibaigė svarstymai įstatymų del degtinės pardavinėjimo. Nau-jasai ministerių pirmininkas I. L. Goremykinas prisidėjo kariau-ti su girtybė. Kovai jis randa reikalingu mažinti kiek galinti degtinės pardavinėjimą, padidin-ti bausmę už slapta pardavinėji-mą, mokinti ir aiškinti žmonėms apie girtybės pasekmes, nema-dinti kalties teisme, jei kaltinin-kas pasirodys būdamas girtu, pra-sikaltis nedaryti jam jokių nuo-laidų. Beto yra manoma page-rinti ūkininkų buvį inrengiant smulkios paskolos kasas.

Rusijos pradėjo augti moterų lygių su vyrais tiesų reikalavi-mas. Praėjusią žiemą buvo lai-kyta laug susirinkimų, į kuriuos lankydavosi būriai studenčių ir apsiųstų moterų. Taip kaip Ru-sijoje neleidžiama politikiškių su-sirinkimai, taigi moterų tiesų klausimas yra svarstomas, kai-po socialio veikimo praplatini-mas. Gerai žinoma rašytoja tai viena moterų judėjimo vadovė apie Rusijos idealų gyvenimą prisi-tai kį sako: Rusijos moteris, kaip senovės turi daugiau tiesų suly-ginus su vakarinės Europos mote-rimis. Jos gaudavo geroką ap-švietimą ir neprigulmybę dar prieš tuos laikus, kada kitų ša-lių moters negalėdavo tai da-siekti. Kovoje del politikos re-formų moters visados veikdavo sykiu su vyrais. Vienok toks jų pakilimas ir yra priežastis jų puolimo žemyn. Jos perdaug sa-vim ir kitiems įsitiki. Ir politi-kos tiesos joms išlengva mažina-mos. Pradeda matyti pavojus, kad pasakiškas supratimas apie moters mažesnę už vyrą galę gal-i išgyventi ir pakenkti politi-ko veikime, kaip jau panašiai atsitiko Anglijoje. Tjurkova čia

nurodo sufragisčių judėjimą Ang-lijoje, kaip moters yra skriaudžiamos augstai pakilusioje val-stijoje.

Moterų buvo sumanyta šve-sti moterų dieną, bet policija dar nesulaukus tos dienos suėmė intariamas moteris, kai-kurias net iš augštesniosios klesos ir šventės neleido.

Valdžia nedavė netik moterims švesti savo dienos, bet ir iškil-mingai apvaikšioti gimimo gar-saus ukrainiečių raštininko Šev-čenkos dieną. Suimta daug stu-dentų ir šiaip jaunuošenės.

Dimoje eina svarstymai del kelių taisymo ir užrubežinių pas-portų. Vienam ir kitame klau-sime sakė savo kalbą ir lietuvių atstovai: Yčas ir Keinis.

VOKIETIJA.

Vokietijos parlamente inčestas naujas padalinime žemės įstaty-mų sumanymas. Tuo įsta-tymu būsią užginta dalinti ūkius į smulkesnes, kaip 25 akierai (apie 9 desimt.) dalis. Jei tas sumanymas būtų priim-tas tai Vokietijos valdžia palik-tų viena iš pirmųjų šalių, kurios paimtų žemės tvarkymo dalykus iš savo rankas. Sumanymas iš pa-žiūros išrodo geras ir nekalts, bet arčiau tam sumanymui prisi-tūrėjus išrodo ne kas kitas, kaip tik naujos pinklės Vokietijoj gy-venančių svetintaučių ypatingi lenkų. Nes mat lenkai besida-lindami žeme platinais ir neužlei-džia vietos ten norintiems apsi-gyventi vokiečiams. Taigi nau-jas įstatymas bandys tai užkirsti. Prie tos nuomonės veda tas, kad Westpalija, Hessen — Nassan ir Rainas, iš to įstatymo išimamos, o Holstinija indėta tik delto, kad tuos pačius įstatymus galėtų pritaikinti prie ten gyvenančių danų.

Kad valdžia galėtų geriau prie-savo tikslo prieiti, ji pasiėmė sau visias tiesas neprileisti žemės iš-pirkti pavieniams žmonėms. Jei atsiras pardavimui koki ūkė tik

pati valdžia tegalės ją parduoti. Čia aiškiai matoma, kad valdžia paėmus į savo rankas, nenorės at-gal jai nepatinkamam asmeniui grąžinti, bet parduos ištikimam vokiečiui, kuris padės platinti toje apilinkėje valdžios norus. Įstatymas turi net specialią sky-rių, kuriame užginama parduoti lenkui savo ūkį kitam. Yra ma-noma, kad tas sumanymas su-kels daug vaidų ir protestų ne-tik parlamente, bet ir visose svetintaučiais apgyventose vie-tose. Tas pats sumanymas tu-ri tą pačią tendenciją ir Prūsij Lietuvoje. Taigi tenyčiams li-tuviams reikėtų apsižiūrėti, kad vokiečiams bepataikaujant nen-stitoti tėviškių.

ANGLIJA.

Visa baimė, kuri buvo mato-ma politikierių tarpe, kad Airioj iškilsianti naminė karė, pradeda eiti šalin. Nors Ulsterio vadai ir gązdino savo kareiviais, kurių turėjo nemaža surinkę, bet užai-laikant ramiai jų priešininkams — katalikams, ligšioliai nebuvo progos ir manoma, kad nebus, iš-saukti savo viengėnius į karę. Pasak autonomijos šalininkų, Ul-steris turi būti prijungtas, kaip-taus dalis, bet ne, kaip priešas.

Parlamente balandžio 6 d. su-mušta pataisymas, kad atmes-ti autonomijos klausimą, pade-liant jį neapribuotam laikui. Jei būtų tas klausimas buvęs priim-tas, tai beabejo negreit bū-tų prie jo prisirengta. Dabar bus tik svarstoma, kaip geria-siai jį įvykinti.

Sufragistės taip-pat nesnaudžia. Jos tebevaro savo darbą tuo pačiu keliu, kaip ir variu-sios: naikina nepatinkamų as-menų turta, ir visap visų užpul-dinėja. Aną dieną, pataikiu-sios patogią vietą uždegė visą eilę vagonų. Gaisras nesisekė gesinti, nes nebuvo arti vandens. Padaryta daug nuostolių. Pade-

"Draugo"
Redakcijon 1800 W. 46th St.
Ivestas Telefonas -
Drover 6114

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

BROOKLYN, N. Y.

Su pavasariu daug atmainų pas mus pasidarė. Seniaus tu-rėjome tik vieną lietuvišką pa-rapiją dabar gi jau turime dvi. Naujoji parapija pamaldas turi Vokiečių bažnyčioje, Panos Šv. Apreiškimo, ant North 5th ir Metropolitan ave. Vokiečiams pamaldos laikomos 7 ir 9 valan-dose, lietuviams gi 11 val. Vieš-paties Kančios Stacijos būna se-redomis vokiečiams, o pėnyčio-mis lietuviams.

22 dieną kovo, senojije para-pijoje prasidėjo 40 valandų at-laidai. Esant Velykinės išpažin-ties laikui, žmonės labai sku-binosi atlikti šv. išpažintį. Nedė-lios rytą oras buvo labai baurus, bet paskui buvo labai gražus ir per visą laiką bažnyčia buvo pil-nutė. Vakaraš net užsikimšus buvo. Išpažintį atliko apie 1,300 ypatų. Mūsų klebonui, kun. Var-nagiriui su pagelba pribuvo šie kunigai: J. Žebrys iš New Bri-tain, Conn., J. Ambotas iš Hart-ford, Conn. E. Grikiš iš New Haven, Conn., M. Pankauskas iš Bridgeport, Conn., P. Jakštys iš Newark, N. J., M. Sedvydis iš Bayonne, N. J., M. Peža, užvado-doiantis sergantį kun. Žindžį, Elizabeth, N. J., J. Švagžys nau-jas klebonas iš Paterson, N. J., B. Molekaitis iš Albany, N. Y., J. Šeštokaš iš New York, A. Ko-dis, šv. Jurgio parapijos klebo-nas iš C. Brooklyno, N. Y.; A. Milukas iš Maspeth, L. I., N. Petkus, klebonas Naujosios lietu-viškos parapijos Brooklyne, B. Puchalski, T. Regulski, P. Šv. Čenstakavos parapijos S. Brook-lyno, G. Kubeš, šv. Kazimiero pa-rijo klebonas C. Brooklyno, J. Pačus-ki, New York, N. Y., ir kun. W. Manka, vikaras šv. Stanislovo parapijos Brooklyno, N. Y. Pa-mokslus sakė: kun. J. Žebrys, utarninko rytą kun. M. Molei-kaitis ir ant užbaigimo kun. E. Grikiš. Tegul visiems gerbia-miems kunigėliams Viešpats už jų pagalbą atlygina.

Brooklynietis.

CAMBRIDGE, MASS.
Netikėta naujiena cambridgie-čiams lietuviams. Kovo 31 die-ną, po pietų (incognito) nežinant Jo Malonybė Kardinolas William O. Cornell, Bostono antvyskupas, teikėis atklyti lietuvių mokykl-ą ir bažnytelę Nekalto Prasi-dėjimo P. Š. Apilankės mokykloje rado vargonininką J. Podgaiskį bemokinanti jaunuošenę dainuo-ti: pasigėrėjęs dainavimu pagyrė chorą, paskum klausė ar jaunuo-menė yra ištikima bažnyčiai. Ant-galo visiems suklauptusiems su-veikė palaiminimą; apilankė bažnyčioje, viską apžiūrėjo, pa-gyrė gražią tvarką ir vėl čia esantiems žmonėms suteikė pa-laiminimą apleido bažnyčią.

Jaunuomenė.

ELLENORA, OHIO.
Mt. St. Mary Seminary.
Kovo 28-tą, Jo Malonybė Cin-cinnati's antvyskupas H. Moeller, įšventino šios seminarijos kopy-

čioje vieną dijakoną ir kunigus; pakėlė penkis subdijakonus ir di-jakonus, ir suteikė vienam kljeri-kui subdijakonystę.

Šioje seminarijoje randasi ši-met 138 seminaristai. Daugiaus-iaisi airiai ir vokiečiai. Kitų tau-tų auklėtinių čia visai mažai už-silaiko. Yra 5 lenkai, du veng-ru, vienas slavas, ir vienas lie-tuvis.

M. J. Urbonas.

Kunigų permainos Vilniaus vy-skupijoje. Kun. d-ras Juozas Bak-šys, Visų Šventų (Vilniuje) bažn. kamend., jo prašymu palinuo-satas nuo vietos; jo vieton — kun. Juozas Pučiulovskis; kun. M. Ma-linovskis, šv. Rapolo bažn. ka-mend. — Suchovalėn; kun. AL Augustijanavičius — šv. Rapolo bažnyčion kamend.; kun. V. Sa-rosiekas — Jelnon; kun. ST. Fil-manavičius — Perlejevan; kun. Ant. Jaskielis — Slaniman; kle-bonais paskirti: kun. J. Janavi-čius — Mostuosna; kun. Silevi-čius — Kobilinkau; kun. J. Sarviekas — Liškovan; Gardino vienuolynan kun. Pel. Minginas, kun. M. Vondrak'as, kun. J. Os-treika, kun. A. Pleskačevskis.

Kunigų permainos Žemaiti-jų vyskupijoje. Eržvilko kam. kun. J. Jasas perkeltas į Airiogalą kam. Airiogalos kam. kun. Meškaus-ka ir Subaičių kam., Senbergo kam. kun. Lindė ir Ilukštą kam., Ilukštos kam. kun. Kerevičius ir Senbergo kam., Raudenų kam. kun. Žemaitaitis ir Kaltinėnus kam., Kalvarijos mas. kun. Luk-sevičius ir Gergėnus filialistai, Ge-grėnų fil. kun. Bijeika ir Šipylis filialistai.

"Saltinis".

Peterburgas., Kovo 1 d. Kato-dros bažnyčioj vyskupas Cieplia-kas įšventė 6 klerikus djakonais, 17 subdijakonais. Dijakonais įšventė Akademijos auklėtiniai lietuviai: M. Krupavičius (iš Seinu) ir F. Danisevičius (iš Kauno).

— "Viltis" —

Lukšiai. Ministerija leido sta-tyti vietoj medinės mūro kopy-čią.

— Mirė Šipylų fil. a. a. kun. Ildefonsas Lipnevičius 78 metų.

— Vidaus dalykų ministerija leido graupui Przesdeckiui Lukš-tu dvare vieton senos medinės kop-lyčios statyti naują mūrinę.

"Saltinis".

St. Louis, Mo.

Kenrick Seminary, Subatoje, 28-tą d. kovo J. M. vietinis arki-vyskupas, J. J. Glennon, 21 klie-rikui suteikė dijakonystės sakra-mentą. Tarp jų randasi vienas lietuvis, M. A. Vitkus, prigulias tie prie St. Loui'us arkideezė-jos.

Kenricko seminarijoje šimet randasi 180 mokinių. 104 studi-juoja seminarijoje, o 76 auklėti-niai sen. kolegijoje, bet tarp jų randasi tikrai vienas paminė-tas lietuvis. Mokslėivis.

atsitikimas 2,450 žmonėms). 1902 m. buvo 521 nelaimis. Atsitikimas (1 atsit. 3.160 žmonėms). 1912 metų nelaimingi atsitikimai šiaip skirstosi: vaikų žudymų 53 (1902 m. 51), nužudymų 104 (1902 m. 35), nusižudymų 51 (1902 m. 27), mirė nuo girtuokliavimo 18 (1902 m. 25, atrasta lavonų 36 (1902 m. 14), perkunijos užmušta 19 (1902 m. 5), prisilęta ir nupuolė iš augstumo 42 (1902 m. 41), sudėgė ir užmušta per gaisrus 8 (1902 m. 10), mirė nuo smulkių 7 (1902 m. 6), užšalo 2 (1902 m. 1), nuskeno 119 (1902 m. 99), mirė nuo visokių kitų nelaimingų prieštikių 60 (1902 m. 57).

— "Viltis" —

Kaunas. Vasario 24 d. įvyko Liet. Kat. Mot. Dr. visuotinis susirinkimas. Pirmininkavo kun. Milvidas. Susirinkimas išrinko šiemet metams valdybą: pirmininkas kun. Sepas, vice pirm. p-lė A. Diržytė; nariai: kun. dekanas J. Stakauskas, p. Daugielienė ir k. Pereitų metų atskaitos nusišpėjo šiam susirinkimui prirengti, atidėta tati kitam susirinkimui. Mūsų kunigai ir svečiai kun. Dambrauskas iš Naujamiesčio papasakojo šį-tą susirinkimui, davė tarnaitėms gražių patarimų ir pamokinių. Susirinkimas vienbalsiai norėjo išrinkti kun. Milvidą savo garbės nariu, bet kun. M. kažkodėl nuo tos garbės atsisakė. Po visam, išėjus valdybai, kilo susirinkime didžiausia trulšmas: tarnaitės nariai "gyvu gultu" ėmė veržties pro duris laukan, ir net mokyklos rašomąją lentą aplaužė. Toks vaikščiavimas elgimasis labai nepritinka suaugusioms tarnaitėms. Gal būt jos tokios dar ne susipratę ir nepripažįsta jokių rimtumo bei mandagumo taisyklių delto, kad toji dr-jas labai mažai tesirūpinę švietimu, ne išrašinėja jokių laikraščių ir tt. Nors, tiesa, pirmininkas dažnai paskaito šį-tą susirinkimuose. Tik ar klauso kas tų paskaitų?

— "Viltis" —

Panevėžys. Vasario 23 d. buvo čia visuotinis "Darbo" dr-jos susirinkimas. Pirmininkavo kun. Milvidas. Susirinkimas išrinko šiemet metams valdybą: pirmininkas kun. Sepas, vice pirm. p-lė A. Diržytė; nariai: kun. dekanas J. Stakauskas, p. Daugielienė ir k. Pereitų metų atskaitos nusišpėjo šiam susirinkimui prirengti, atidėta tati kitam susirinkimui. Mūsų kunigai ir svečiai kun. Dambrauskas iš Naujamiesčio papasakojo šį-tą susirinkimui, davė tarnaitėms gražių patarimų ir pamokinių. Susirinkimas vienbalsiai norėjo išrinkti kun. Milvidą savo garbės nariu, bet kun. M. kažkodėl nuo tos garbės atsisakė. Po visam, išėjus valdybai, kilo susirinkime didžiausia trulšmas: tarnaitės nariai "gyvu gultu" ėmė veržties pro duris laukan, ir net mokyklos rašomąją lentą aplaužė. Toks vaikščiavimas elgimasis labai nepritinka suaugusioms tarnaitėms. Gal būt jos tokios dar ne susipratę ir nepripažįsta jokių rimtumo bei mandagumo taisyklių delto, kad toji dr-jas labai mažai tesirūpinę švietimu, ne išrašinėja jokių laikraščių ir tt. Nors, tiesa, pirmininkas dažnai paskaito šį-tą susirinkimuose. Tik ar klauso kas tų paskaitų?

— "Viltis" —

Skapiškis. Ežerėnų ap. Susirinkę Skapiškio miestelyje bent penketas vyrų nuvažiuoja į Gindvilų sodžių, už dešimties varstų nuo miestelio, svetimo turto pasisėkoti. Apžiūrėję, kur lengviausia ir daugiausia galima pasipelninti, pradėjo lysti į vieno ūkininko kltį. Bet jų bėdėsi tuojau išgirdo namiškiai, kurie dar (buvo apie vienuoliktą valandą vakaro) valgė vakarienę. Vyriškis, kaippo drąsesnis, nuėjo į kltį ir užėmė vieną vyrinuką bekrastant drabužius pro langą, kurio jau nemažai būta išmesta; kitf lauke laukė grobio. Tasai, kur buvo kltį, čia-pat buvo sumintas, o kiti, įsėdę į ratus, kurie buvo palikti galo sodžiaus, pabėgo.

Vilnius. Sudėgė 7 žmonės. Antradienį apie 4-5 val ryto Soltanienų priemiesty prie Chmielnos g-vės užsidegė nedidelis namelis. Kol ugnagesiai atvažiuo, visas namelis buvo liepsnojęs. Gaisrui kilus ant augsto, mažam kambariui be vieno lango miegojo šie žmonės: 65 metų Juozapas Kužinkovskienė, jos dvi dukterės: Jadvyga Lisovskienė 30 m., ir Elena Kužinkauskaitė 28 m., giminaitė Juozapa Rutkevičaitė 12 metų, dvi seserės Romanovskaitės: 22 m. Nadežda ir 18 m. Sofija ir prieš tą dieną atvažiuojęs svečiuosna iš sodžiaus 17-kos metų Aleksandras Romanovskis. Visi 7 sudėgė liepsnoje. Gaisras kilo, mat, jiems įmigus, o nubudę negalėjo išbėgti, nes įėjimas ir laiptai buvo jau liepsnoje, lango gi tame kambaryje nebuvo jokio. Buvo, tiesa, dar vienos durys, paprastai uždarytos, bet namų šeimininkė iš jos išgasties užsimiršo kur padėjusi raktą. Kuomet iškapejo duris ir įėjo į vidų — tarp liepsnų gulėjo jau 7 lavonai.

Spėjama, kad ugnį užkrėtė sudėgusi senutė Kužinkovskienė, kuri nuolat mėgo rūkyti pypkę. Užkrėsti buvo ypač lengva, nes visi nelaimingojo augsto gyven-tojai miegojo ant menkai teužklotų šiaudų.

— "Viltis" —

Paskaita. Kovo 3 d. "Rutos" salėje buvo gerb. Tado Daugirdo paskaita apie lievių liaudies namų pramonę, publikos prisirinko pusėtinai. Daugiausia inteligen-tai ir keletas moksleivių. Tą įdomią temą gerbiamas prolegentas labai užimančiai ir gyvai nušvietė savo prakalboje rodydamas drauge ir liaudies tvėrimo pavyzdžių: juostų, žiurštų, kilimų ir tt. Pažymėtina, kad gerb. prelegentas, minėdamas dabartinius liaudies dirbinių sekimus, pamerkė juos kaipo nevykusius.

— "Viltis" —

Papilė. Šiaulių ap. ūmai pasimirė Papilės klebonas a. a. kun. Jonas Jurskis.

Kovo 2 (15) d. numirė ap-rūpintas Šv. Sakramentais a. a. Viktoras Jakubauskas, Lėkėčių mokytojas, turis apie 30 m. amžiaus.

— "Viltis" —

Klaipėdos lietuviai ketina čia statyti tautos namus Kristijono Duonelaičio vardu. Tam tikslui norima sudaryti draugiją iš 250 narių, kurių kiekvienas turėtų sudėti 100 markių per 5 metus.

— "Viltis" —

Marijampolės progimnazijoje šiais, kaip ir kitais, mokslo metais mokinių skaičius gerokai padidėjo: iš viso 91 mokinė, bu-tent: priekl. 4 m. — I kl. 24, II kl. — 25, III kl. — 26, IV kl. — 12 m. Progimnazijos pensijone gyvena 41 mok. po priežiūrą vedėjos M. Pečkauskaitės ir jos padėjėjos J. Kairiūkštės.

Mokyklos direktoriumi yra kun. M. Gustaitis. Naujai įj-met pakviesti mokytojai šie: p-lė B. Mieginaite, p. J. Matulevičius ir p. V. Donskoj.

Petėmyta, jog mokinės, gyvenančios progimnazijos pensijone, atsižymi geru išauklėjimu, ko dažniausiai stoka mums lietuviams. Apskritai gimnazijos prasilaviname, bet negaunama jokio išauklėjimo, kas gyvenime labai svarbu. Taigi, del tos priežasties patartina apsigyventi progimnazijos pensijone. Čia pilnas užlaikymas kaštuoja 130 rublių metams. Už mokslą yra mokama: priekl. 25 rub., I kl. — 45 rb., II kl. — 50 r., III kl. — 55 r., IV. — 60 rub.

Pernai baigė progimnazijos IV skyrių 14 mergaičių, iš kurių didžiama įstojo į Breverniūtes gimnazijos V klasę, 5 mokinės į V klasę Razumeičiškienės gimnazijos Vilkaviškyje ir 3 — Kauno mokyklosna.

Už ypatingai gerą mokymąsi ir pavydingą elgimąsi 7 mokinės gavo dovanų, kurios buvo inteiktos per mokyklos aktą 4 kovo dieną š. m.

— "Žiburyš".

Pumpėnai. 19 d. vasario buvo visuotinasai "Blaiybės" susirinkimas ir atsisveikinimas su mūsų pirmininku kun. P. Kaščiuku, "Blaiybės" skyriaus įsteigėju. Žmonės su didžiausiu nuširdumu skyrėsi su savo vadovu. Kun. P. Kaščiukas, bebūdamas mūsų parapijoje per metus laiko, labai daug nuveikė: pakėlė žmonėse dorybę, apšvietimą, daug atitraukė nuo degtinės ir užkirtu kelią "pirmievių" laikraščiams.

— "Saltinis".

Šakiai. Anadien vietos žydai pardavė visur arklius Prūsoms. Galima vėl tikėtis arklių pabrangimo. Ūkininkams vertėtų nesi-piginti.

— "Saltinis".

Gabartai (Naumiesčio apskr.). Neseniai pas ūkininką T. pagavo visą pulką išėvių ir Ameriką, kurie norėjo slapta pereiti sieną. Tame pulke buvo 40 žmonių, kurių tarpe keletas moterų.

— "Saltinis".

Garleva. Per "Žiburio" susirinkimą 22 vas. Juraitiškių Kazlauskas priminė susirinkusiems

kas tai yra "Žiburyš", koks jo tikslas; ragino jaunuomenę spie-tis į tą draugiją. P. Juočionis iš-dėstė, ką reiškia rūtelės merge-lių gyvenime ir kaip ji minima liet. dainose. Gale karštai skatino jaunuomenę pakilti dorybėje, o liautis daugelio negražių in-pratimų. Kazlauskas dar papasa-kojo, ir tai vaizdingai, apie piliet-išką senovės lietuvių gyvenimą. Antgalo vaidinta "Džukas ir žy-das". Tarpuose pasakyta eilių. Eilės gražiai sakė: Aleksandra-vičius, Čebelis, Benesėvičiūtė, Zubavičius ir kt. Tai visa labai jauniesiems patiko.

— "Saltinis".

Veisėjai (Seinų apskr.). Nese-niai vaikiškas, grįždamas iš mo-kyklos nubėgo ežeran pasičiuo-žinėti. Ledas buvo atšutęs, ir vai-kas įsmuko vandenin. Tik ačiū pakabintam per pečius knygų krepsniui, išliko gyvas, nes jis, laikydamasis viršų vandens, ne-leido ir vaikui nuskęsti. Berė-kiant vaikui, atbėgo motina gel-bėti ir pati įlūžo. Paliko didžiau-sias riksmas, atbėgo tėvas ir taip-pat pasinėrė vandenį, atsirado vienas žydas ir tas begelbėdamas įlūžo; pakilo neišpasakytas klyk-smas; kitas žydas, pamatęs bes-kenantį savo tautietį, griebėsi jį gelbėti ir tas pasinėrė. Ežeras gį čia baltai gilus. Betgi galų-gale pasisekė visus išgelbėti, tik visi jie gerokai išsimaudė.

— "Saltinis".

Plokščiai. Vasario mėn. atsi-rė valčia 56 m. senelis, pasigėrė ir grįždamas prigėrė — mat, pasi-lenkė atsigerti vandens ir nega-lėjo atsilenkti, valtis išvirto ir senelis rado mirtį.

— "Saltinis".

Ukmergė. Kadangi šis miestai-kekinama prijungti prie geležin-keilių tinklo, tai pastaruoju lai-ku ten labai ėmė brangti visoki nejudami turtai.

— "Saltinis".

Kiek Kauno gub. daktarų ir aptiekių? Daktarų Kauno gub. li-gi 1 d. sausio 1913 m. buvo 188, kurių 67 turėjo valdžios tarnybą, o kiti užsiėmė liuosa praktika. Daktarų tarpe buvo 10 moterų. — Aptiekių-farmaceutų buvo 186, aptiekos mokinių — 180, fel-čerių-vyrų — 110, felčerių mo-terų — 4, akušerių ir vystymo bobučių — 116, dantų gydytojų — 32 ir dantistų — 46. Prie val-sių gydymo įstaigų buvo "Daktarų 21, felčerių — 99, vystymo bo-bučių 13; prie miesto ligonbučių buvo 13 daktarų, 9 felčerių ir 3 vystymo bobutės. — Aptiekių ir jų skyrių ligi 1 d. sausio 1913 m. Kauno gub. buvo 132.

— "Saltinis".

NAUJIENOS.

Didelis gaisras. St. Augustin, Fla. Iškilęs gais-ras, įsikverbė vidurin miesto, vi-ską paversdamas į pelenus. Dang-namų išdegė. Valstijos gubernato-rus, kad apsaugoti nuo vagių — plėšikų išgelbėtąjį turtą pas-tatė ginkluotus kareivius.

Kynai prancūzų darbininkai. Paryžius. Darbininkų stoka Prancūzijoje privertė vietinius gyventojus persigabenti iš Kynų. Parkeliavo visa Kynų kolonija paprastųjų darbininkų su savo moterimis ir vaikais. Jie dirbs ne-turint šilkų dirbtuvėse. Tie šilkai, karitos jie paėmė ir kariuos tik gerai patyręs pirkėjas gali nuo tikrų atskirti dir-oa iš s. s. pačios m. džiagos kai ir popiera, mirko tam tikruose skis-timuose ir potam verpia į siulus.

Policija sutrukdė daktaro darbą. Kenosha, Wis. Dr. G. Windesheim bedirbant, 4 val. rytą poli-cijos viršininkas užlipo laipsniais ir atkišęs revolverį paliepė rankas išskelti. Politietas manė, kad j daktaro namus įsilaužė vagis ir norėjo išvogti. Bet tai būta paties daktaro, kuris dirbo atsakinėda-mas valdžios raportus.

Septynios merginos šaukiamos į teismą. Lafayette, Ind. Septynios mer-ginos paskutinio kurso Purdue Universiteto studentės, patrauk-

Sustreikavus darbininkams Depew geležies dirbtuvėse vietinė valdžia pašaukė kareivius. Paveikslas parodo kareivius besirengiančius valgyti pietus.

tos teisman už kankinimą (ha-zing pirmametės studentės, Ro-gers Jos kaltinamos už tai, kad susiejęsios į jos kambarį badžiū-sios spilkomis, nurengusios, nuda-žiusios burną, pečius, krutinę ir nugarą su raudonu dažu ir daug kitokių kankinių išmaniusios. Mergina apalpusi. Iš to išsirusi apako akimis. Iš kaltinamųjų reikalaujama po 1000-dolerių.

Moters reikalauja algų.

Cleveland, Ohio. Penkesdešimt moterų padarė reikalavimus rei-kalauamos algos, kuri joms pa-gal naują įstatymą prigulinti. Apie 700 tokių pat reikalavimų busių paduota šią savaitę.

Pavogti siuntiniai.

San Francisco, Cal. Ant laivo Ventura pavogta iš krosos kam-bario įvairių čekių už 4000 dol. Juos pavogė australietis, Wil-liams, kurį neilgai trukus suėmė ir viską prisipažino. Kiek yra ži-noma, pavogtame siuntinyje ne-buvo pinigų, vien tik bankiniai poperiai ir čekiai dabar eina ty-rinėjimas kaip vagis galėjo ineiti į krosos kambarį.

Sudegino pilę.

Londonas. Užpykusios ant pilės valdytojo El. Carson, sufragistės sudegino Lisburgo pilę. Jos pa-liko raštą, kad tai padariusios, kad atkreipti už jo neprisilank-mą moterų tiesoms.

Prasti dantys.

New York. Valdžios pranešta, kad daugiau kai 12000000 mo-kyklos vaikų turi nesveikus dan-tis, kai-kuriose mokyklose skai-čius tokių vaikų siekia apie 50 nuoš. Bet yra ir tokių, kuriose esama 98 nuoš. vaikų turinčių skaudamus dantis.

Aukos.

Tokio. Japonų laikraščiai prane-ša, kad garsus Amerikos mili-jonierius paskyręs 10 milijonų dolerių pastatyti Japonijoje krik-ščioniškąjį universitetą.

Ar bus monarchu.

Pekinas. Drūtinama Kynų ka-riumenė, paprastieji gubernato-riai pakeičiami kariskaisiais. Ma-noma, kad Juan Si-Kai rengiasi apsiskelbti monarchu.

Areštuos Carsoną.

Londonas. Laikraščiai prane-ša, kad išduotas valdžios įsaky-mas areštuoti Carsoną ir kitus Ulsterio vadus.

Areštavo studentus.

Varšava. Lenkijoje. Apie 100 lenkų studentų padarė demon-straciją ties Vokiečių konsulo namais, protestuodami del Ber-lino politikos. Policija gaus į-niā išvaikė demonstrantus, su-areštuoti 3 žmon. Areštuotus ke-sintasi atimti, bet nepasisekė. Po to areštuota dar 60 žmonių.

Uragano pasekmės.

Rusų visuomenė suskato rink-ti aukas nukentėjusiems pietų Rusijos gyventojams, toje vieto-je kur neseniai buvo pakilęs bai-sios vėtros — uraganas. Reikia patėmėti, kal toje Rusijos daly-

je prie Juodųjų jurių tokios vėtras dažnai atsikartoja ir nu-neša nemazą aukų. Šiuos metus nukentėjusių skaičius didesnis neg kitados. Dviejose vietose, prie pat jurių, kur sausuma iš-lenkus į jures nuplauta daug dirbtuvių. Prie Jasensko žuvo 150 žmonių, prie Ačujavos virš-šum 3000. Daugelis dingusių žmonių uragano laiku, pradeda dabar atsirasti. Ačujavo smailu-moje pasisekė surasti 84 gyvus žmonės gludančius tarp milžiniškos žolės. Prie Aktavos ant krās-to vanduo išmetė 103 lavonus. Prie Petušino išmesta 28 žmonės. Likusieji šeimos nariai iš Ta-ganrogo bėgo prie kranto ieško-ti savių, bet pažįstamų nerasta. 50 Taganrogo žuvininkų ligi-šioliai nesugrįžta. Jų likimas ne-žinomas.

Kazokai ir žuvininkai išgrie-bė iš vandens daugybę lavonų. Ne-veltui, matyt, Rusijos visuomenė susirūpino, kad sušlepti nelai-minguosius.

Sudėgė mokslininkas.

Neapolis, Italijoje. Žinomas mokslininkas, direktorius Venu-viaus observatorijos, prof. Mer-cari nukentėjo nuo ugnies užsi-degus jo namui. Gaisras pakilo nuo gasinės lempos. Lavonas at-rastas suauglėjusiu.

Darbai silpnėja.

Philadelphia, Pa. Į pietus nuo Pittsburgo silpniau pradėjo vaik-šioti traukiniai Pensyvanijos geležinkelis juo tolyn juo eina silpnyn. Kas diena išskaitliuoja-ma daugelis darbininkų.

Mongolių likimas.

Pekinas. Pastarosios dienomis pribuvo į Pekiną Altajaus valdy-tojas Palta ir pranešė valdžiai, kad Mongolija negalinti savysto-viai gyvuoti. Ji turėsinti pasiduo-ti Kynų globai. Rusų ir Anglų kareiviai prašalinami iš rytų Kynų valstijos.

Jauni kaltininkai.

New York. Septynių metų vai-kai sulindo D. Fridricho kam-barin ir išnešė ankšnių daiktų vertes apie 1500 dolerių Jauni va-gis, pavogtas daigtais pradėjo gatvėje žaisti: Patėmijo tai po-lieistas ir liėpė — vaikams paro-dyti, kaip jie tuos daiktus inga-vo. Vaikai sulindo antru kartu per langą ir viską prisipažino. Jie bus teisiami vaikų teismu.

Mokytojų susirinkimas.

Cleveland, O. Įvyko keli šio miesto moterų mokytojų susirin-kimai. Norima sukurti uniją ir iškovoti sau didesnę algą. Dabar jos gauna po 500 dolerių į me-tus. Prie brangaus pragyveni-mo sunkiai gali pragyventi.

Darbininkams dovana.

Detroit, Mich. Princers kompa-nija, kurioje dirba apie 2000 merginų, paskelbė, kad darbinin-kėms bus pakeliama algos, ku-rios išnešią į 15000 dolerių.

Kijavas, Rusija. Šįmetą, 23 d. vasario (s. k.) sukako šimtas metų nuo gimimo garsaus maž-rusių poeto T. G. Ševčenko. Jis

buvo žymiausių poetu netik pas-mažrusius, bet ir visus slavus. Jo garsi "Dumka" žinoma dau-gumui apšviestųjų žmonių. Be poezijos, Ševčenko yra žinomas ir kaip tepliorius-artistas. Daug yra užsilikusių jo pieštų puikių paveikslų.

Jo atminimui Kijave apvai-kščiota sukaktuvių diena. Su-kaktuvėse dalyvavo daugiausiai jaunuomenė. Toje pat dienoje suimta policijos keleta dešimčių studentų, kurie dalyvavo tos šventės apvaikščiøjime. Aug-štesnės mokslo įstaigose kai ku-rios lekcijos turėjo visai sustoti, o ant kitų atsilankė labai mažas mokinių skaičius.

Sofija, Bulgarijoje. Paaikšėjo pasekmės rinkimų atstovų į par-lementą. Išrinkti: 126 atstovai valdžios rėmėjai, 51 žemdirbių sąjungos, 26 demokratų, 9 soci-jalistai, 5 radikalai, 9 socialistai-tai-demokratai, 7 Lesovo šalinin-kai, ir 3 Danevo šalininkai.

Negalima nepastebėti žymaus socialistų pralaimėjimo. Seniau jų skaičius siekė iki 38, dabar daugiausiai 22. Demokratų skai-čius dusyk padidėjo.

Lokomotivas ir Dramblis.

Berlinas. Ištrukęs iš cirko dramblis pasileido eiti geležin-keliu, nepaisydamas nei vieno prieš savęs ir gaudindamas dar-bininkus ir kitus žmones. Kasžin kaip ilgai būtų jis taip ėjęs, su ne mašinistas, kuris pasivijo su lokomotivu ir užmetęs ant dramblio rėteį pradėjo traukti atgal. Dramblis nors ir nenoro-mis, bet sekė iki vežimo, kame cirko savininkai vėl surašiojo kaip reikiant.

CHICAGOJE.

Svarbus darbas eina pasekmingai.

Antras šv. Kryžiaus paarapijos labdaringso draugijos susirinkimas įvyko balandžio 5 dieną bažnytinėje tos pačios parapijos sve-tainėje, 7.30 val. vakare. Susi-rinkimas atidaryta su malda. Prie stalo užėmė vietas valdyba vadovaujant pirmininkui ponui Viskontui. Visupirma p. J. Elias perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuriame buvo išdėsti visos smulkmenos pereinio susirinkimo; protokolais priimta vienbalsiai. Perskaičius ir pri-ėmus prėtokolą vietinis klebonas kun. Al. Skrypko, draugijos ka-pelionas aiškiai ir vaizdingai nu-rėdė labdaringso draugijos rei-ka-lingumą ir naudingumą, kas, ma-tyt, žmonėms labai patiko, kaip parodė galutinai susirinkimo pa-sekmės, t. y. narių prisirašiusių-jų skaičius. Paskui dar kalbėjo trumpai kun. A. Briska apie miesto labdarinęją draugiją. "United Charities" ir p. J. Elias. Žmonių susirinko 200 su virš, iš kurių galų gale užsirašė nariais labdariai 3 ir paprastais 77; išvi-so 80. Toliau — išrinkta var-gų šlytymo ir knygų užvedimo komitetai. Paskui dar buvo svarstyta kai-kurie mažesnės vė-tės dalykai ir "Drango" kaipo draugijos organo klausimas, bet tie visi dalykai atidėta tolesniai.

Miestas reikalauja gydyti prasakaltelius.

Chicago miesto rėmas atsi-šaukė į mokslo vyrus, kad šie padėtų apsaugoti nuo vagių užmėšų ir kitokių kriminalis-tų, duodant jiems daktaro pa-gelbą, bet ne siunčiant į kalėj-mus. Rūno nariai vienbalsiai nubalsavo įsteigti tam tikrą li-gonbūti, kuriame būtų tyrinėja-mi įvairūs kriminališki prasi-kaltėliai. Manoma, kad daug prasakaltėlių yra proto ligoniai ir juos reikėtų ne į kalėjimą siųsti, bet atiduoti gydytojų prie-žiūrai.

Pė.

Miestas reikalauja gydyti prasakaltelius.

Chicago miesto rėmas atsi-šaukė į mokslo vyrus, kad šie padėtų apsaugoti nuo vagių užmėšų ir kitokių kriminalis-tų, duodant jiems daktaro pa-gelbą, bet ne siunčiant į kalėj-mus. Rūno nariai vienbalsiai nubalsavo įsteigti tam tikrą li-gonbūti, kuriame būtų tyrinėja-mi įvairūs kriminališki prasi-kaltėliai. Manoma, kad daug prasakaltėlių yra proto ligoniai ir juos reikėtų ne į kalėjimą siųsti, bet atiduoti gydytojų prie-žiūrai.

Pė.

Miestas reikalauja gydyti prasakaltelius.

Chicago miesto rėmas atsi-šaukė į mokslo vyrus, kad šie padėtų apsaugoti nuo vagių užmėšų ir kitokių kriminalis-tų, duodant jiems daktaro pa-gelbą, bet ne siunčiant į kalėj-mus. Rūno nariai vienbalsiai nubalsavo įsteigti tam tikrą li-gonbūti, kuriame būtų tyrinėja-mi įvairūs kriminališki prasi-kaltėliai. Manoma, kad daug prasakaltėlių yra proto ligoniai ir juos reikėtų ne į kalėjimą siųsti, bet atiduoti gydytojų prie-žiūrai.

Pė.

Miestas reikalauja gydyti prasakaltelius.

Chicago miesto rėmas atsi-šaukė į mokslo vyrus, kad šie padėtų apsaugoti nuo vagių užmėšų ir kitokių kriminalis-tų, duodant jiems daktaro pa-gelbą, bet ne siunčiant į kalėj-mus. Rūno nariai vienbalsiai nubalsavo įsteigti tam tikrą li-gonbūti, kuriame būtų tyrinėja-mi įvairūs kriminališki prasi-kaltėliai. Manoma, kad daug prasakaltėlių yra proto ligoniai ir juos reikėtų ne į kalėjimą siųsti, bet atiduoti gydytojų prie-žiūrai.

Pė.

Miestas reikalauja gydyti prasakaltelius.

Chicago miesto rėmas atsi-šaukė į mokslo vyrus, kad šie padėtų apsaugoti nuo vagių užmėšų ir kitokių kriminalis-tų, duodant jiems daktaro pa-gelbą, bet ne siunčiant į kalėj-mus. Rūno nariai vienbalsiai nubalsavo įsteigti tam tikrą li-gonbūti, kuriame būtų tyrinėja-mi įvairūs kriminališki prasi-kaltėliai. Manoma, kad daug prasakaltėlių yra proto ligoniai ir juos reikėtų ne į kalėjimą siųsti, bet atiduoti gydytojų prie-žiūrai.

Pė.

Miestas reikalauja gydyti prasakaltelius.

Chicago miesto rėmas atsi-šaukė į mokslo vyrus, kad šie padėtų apsaugoti nuo vagių užmėšų ir kitokių kriminalis-tų, duodant jiems daktaro pa-gelbą, bet ne si

PASTABOS.

"BLAIVYBĖ" LIETUVOJE.
AUGA.

Indomijų ir džiuginančių žinių praneša Lietuvos laikraščiai apie "Blaiivybės" draugijos augimą. Įsteigta vos prieš keletą metų "Blaiivybė" turi šiandien jau 191 skyrių su 34,766 tikraisiais nariais, 14,302 nepilnametėmis blaiviniukėmis — taigi iš viso 49 tūkstančiai su viršum. Sigmeciane visuotinėje susirinkime dalyvavo 124 delegatai iš 90 skyrių. Antra tiek buvo svečių. Taigi čia jau nebe susirinkimas, bet tikras suvažiavimas.

Pereitais metais Centro valdyba padarė 16 posėdžių, suruošė savo skyrių Peterburgo Gigijenos parodoje, kur gavo didelį sidabro medalį; pasiuntė savo delegatą į tarptautinį prieš alkoholinį susirinkimą Milane; sutaisė Kauno gub. "Blaiivybės šventę, per kurią surinko aukų 1375r. 82k. laimėję jvykimo dramatiškų veikalių konkursą, apdovanodama 3 veikalus iš keliolikos atsiųstųjų, be to įsteigė vakarus, gegužinės ir t. t. Beje: Išspaudžinta 258,985 egz. įvairių priešalkolinių brošiūrų, tame skaičiū 75,900 egz. kalendoriaus "Dieve, padėk".

Iš 191 skyriaus Vilniaus gub. yra 31 skyrius, Suvalkų 29, Kuršų — 4 skyriai, likusieji gi — Kauno gub. Iš 191 skyriaus apskaitas į Centrą atsiuntė 153 skriaus. Iš 34,766 tikrųjų narių vyrų esą 10,719, moterų 24,047, jų tarpe pilnųjų blaiviniukų 1,784 vyrai ir 6. 504 moteris. Be tikrųjų narių tuose 150 skyrių esą 14,302 nepilnametės blaiviniukės (iki 21 metų amžiaus) kurie visi yra pilnieji blaiviniukai.

Dvidešimtis skyrių turėjo savo knygynus — skaityklas. Knygynų norėjo įstatyti ir daugelis kitų skyrių, bet vyresnybė neleidavo. 26 skyriai užlaikė savo chorų, 6 skyriai savo orkestras 72 skyrių turėjo savo bibliotekas; 15 skyrių surengė vaikams egleles, 23 skyriai surengė 59 vakarus su spektakliais; 19 skyrių darė 14 gegužinių, 3 skyriai turi elgetoms prieglaudas. Visi tie 153 skyriai turėjo 71,820 r. 28k. inplaukų; išlaidų 57,158 rub. 27 k. 1-ai d. sausio skyrių kase buvo 14,662 r. 1 kap. Skyriai išdalinę 31,148 egz. knygelių ir 36,132 egz. kalen. "Dieve padėk" ir 473 egz. įvairių savo nariams laikraščių išrašinėjo. Vyriausioji valdyba turėjusi inplaukų 6,329 r. 87 k., išlaidų gi 6,007 r. 64 k.

Draugijos pirmininku į vietą atsiskaito kun. Marmos išrinktas Šiaulių vikaras kun. Galdikas, jau plačiai žinomas Lietuvoje savo veikimu "Blaiivybės" dirvoje. Ačiū Dievi, Lietuva blaivina. Ar lygiai pasekmingai platinasi blaivybė Amerikiečių lietuvių tarpe? Deja, tuo žvilgsniu mes truputį atsilikome nuo savo tėvynės. Tuo tarpu gi čia blaivimo platinimo darbas reikėtų vartoti daug, uoliau. Visa Lietuva svaiginamiems gerimams išleidžia per metus daugelį milijonų rublių. Gi Amerikiečiai lietuvių, tik paviršium apskaičius, sumoka kasmet 40 — 50 milijonų rublių.

LENKAI PRADĖJO MASTYTI.

"Viltis" praneša indomijų lenkų gyvenime apsirėikimu. Tie apsirėikimai tai dar nauji lenkų su lietuviais politikoje ir jie mums lyg parodo, kad pradeda rasties ir pas juos žmonių, norinčių savo tautai labo be skriaudoms kitų. Prie tokių apsirėikimų reikia priskaityti lenkų spaudoje ginčus, ar lenkai dvarininkai, apsigyvenę už Lenkijos ribų, privalo ir toliau stengties čia išverti, ar pasitraukti palikus savo vietą viešos gyventojams.

Tuos ginčus sukėlė Česlovas Jankovskis, buvusias Vilniaus gub. dvarininkas ir "Kurjer'o Lit.", o dabar kokio ten Varšuvos laikraščio redaktorius. Jis savo naujai išleistoje knygoje "Lenkų tauta ir jos tėvynė" pasakė šitokią nuomonę.

Ligšiol lenkų tauta varė vis ekspanšyvinę politiką, vadinas stenėsi vis toliau ir toliau praplėsti savo žemės ribas ir priejo prie to, jog aprėdė daugiau, negu ištikrųjų aprėpti begali. Delto turi būti padarytas tai politikai galas. Atėjo metas, kada lenkų tautai reikia susitelkti krūvon, nors ir mažiau siose ribose, atėjo metas suprasti, jog tautos galybė ne žemės ploto, bet jos susitelkime. Taigi reikia dabar nustatyti, kur gi yra lenkų tautos gyvenimo centras, kur lenkų tautos etnografinė tėvynė ir tenai visų pirma pasirūpinti sustiprėti. Ligšiol lenkų to nedaroma. Lenkų kapitalai ir sumaniugumas tūno kur tai pas Vitebsko ežerus, tarp gudų ir kitur, nekiek nestiprinami etnografinės Lenkijos, kur tuo tarpu yra visai blogai, nes trūksta ir pinigų, ir kultūros darbininkų. Taigi reikėtų stiprinti etnografinę Lenkiją visomis kultūros ir kapitalo jėgomis, kurias reikia čia atitraukti iš vadinamųjų "kresų". Įsigyti ir išlaikyti lenkų rankose vienus namus Varšuvoje yra šimtą syk didesniu patirtininiu darbu, negu su pilnu pinigų krepšiu arba tuščiuoju tūnoti kur nors Minsko pelkėse, pakursėje ir kituose "kresuose".

P. Jankovskis tą savo nuomonę praktikoje įvykdė, parduodamas savo dvarą Ašmenos apskrityje ir apsigyvendamas Varšuvoje.

Prieš tuos teisingus lenkų rašytojo nurodymus atsiliepią Vilniškė "Gazeta Codz.", kuri stengiasi inkalbėti, kad lenkams netik ką reikia nesitraukti iš taip vadinamųjų "kresų", bet stengties juos plačiau kolonizuoti ir jog jie "kresuose" neesą svečiai, bet jau nuo 500 metų apsigyvenę piliečiai. Kaip ten nebūtų, iš tų ginčų yra aišku, kad pradeda rasties lenkų tarpe žmonių, kuriems aišku, jog lenkai su savo kitų pavergimo politika turi apsisotiti ir pradėti kultūrini savuosius. Jei tos nuomonės pradėtų laikyties ir kiti lenkininkai, tai ir lietuvių galėtų šiek tiek atsikvėpti. Tik reikėtų pasirūpinti, kad tie dvarai, kuriuos ligšioliai lenkai valdė nepatektų kitų tautų žmonėms ir kad Lietuva būtų lietuviams.

SPAUDOS PARODA PETERBURGE.

Peterburge surengta visos Rusijos spaudos paroda. Parodoje esama raštų 28 kalbomis tarp jų ir lietuvių kalba. Tik pasak Vilties:

Lietuvių skyrius įspauostas kažkur gubų, votiauk, bet čeremųjų skyriuose, ir aplamai įsiai liūdnei išrod. Kuomet latviai ar igaučiai gali pasigirti savo dideliais ir gražiais leidiniais, mes pajėgime pastatyti parodon tikrai mažas knygelės, brošiūrėlės.

Kas gi tam kaltas. Gal lietuviai taip apsilėdę, kad jie nei nei sau raštų pasigaminti! Taip, be abėjos pamastys ne vienias svetimtautis parodoje apsilankęs. Vargiai nors keletas jų, panorės iškoti tikrų priešačių Lietuvos knygų skyriaus menkumą. Surasti priežastis gana sunku nes jų yra daugybė.

"Viltis" sako, jog parodoje rāndasi 1913 metais išleistų 194 leidiniai, 668,990 egzemplioriūse, kurie apkainuoti 118,346 rublių. Metai atgal panašioje parodoje tebuvo tik 83 leidiniai, 260,050 egzemplioriūse, 43,423 rub. vertės. Nors silpnai, bet mūsų jauna literatūra auga, ir yra vilties, kad ji augs, neveizint, kad jos augimo aplinkybės gana sunkios.

Iš svarbesniųjų praėjusiais metais išleistų raštų parodoje rāndasi: Geručio "Zoologija", moksleivių kalendorius "L. M. Draugas", "Vadovas po Rymą ir jo apylinkes", "Sv. Istorija" (Sv. Kazimiero leidinys), "Liet. ūkin." kalendorius, "Lietuvių Tauta", "Švityrys" ir kelios maldaknygės.

"SAULĖS" SUSIRINKIMAS.

Vasario 27 d. Kaune atsibuvo visuotinis "Saulės" susirinkimas. Svarstyta daug svarbių dalykų, išrinkti kai kurie nauji viršininkai, išduotos apyskaitos ir tt. Apie visą susirinkimo bėgį pranešime kitame "Draugo" numeryje.

ANT MOTINOS KAPO.

Saulutė apleidė dienos valandą. Naktis it ko bijodama slenka pamazį, pirmiausia tēmdo kampelius išvydama iš jų šviesą. Buvo jau tamsoku, kada pasigirdo bažnyčios varpai, su kurių skambesiu žmonės suvieniję savo maldas palydėdavo dienas.

Maža Onutė skubėjo bėgti ant kapų, kur buvo palaidota jos motina, įnai palikus be jos buvo viena nelaimingiausių našlaičių; nuo kiekvieno kentėdavo smugius, kurie be jokio mielaširdigum kriedavo dažnai ant vargšės sprando. Atsiradus dabar ant motinos kapo, tarpe dviejų apsainanotų kryžių, kurie buvo vieninteliai liūdinkai našlaitės skausmų ir ašarų, bet nebyliai negalėjo pratarti ir suraminti, kada vargšė parsivirė ant kapo, apglėbus jį ilgas valandas it sukamenėjus išgulėdavo prie šaltos žemelės. Šiuo kartu ji glaudė prie kapo savo krutinę, be jokio regimo susijudinimo: neliko pas ją nei jausmų, nei gailėsčio, nei piktumo. Pradėjo temti: tamsa slėpė iš akių gluosnius, kurie aplink svyravo, išdilo ir tuodu samnotu kryžiu. Našlaitė atidarė akis ir susidūrė su juoda tam-

sa. Išsigandus pasoko ant kojų ir pradėjo žengti svyrnodama pirmyn link namų, abejodama ar pavyks jai šianaktį pareiti. Pajaus keletą žingsnių užsigavo ir kolytelės sienas, ir suprato, kad čia sekta takas į namus. Nors buvė nuvargus nuo ilgo ant šaltos žemės gulėjimo, bet atradus išsiluosavimo takelį neįjutė silpnumo o leidosi bėgti, kad greičiau palikti kapus, mistyje turėdama rytoj vakarą vėl aplankyti motinos kapą, o nenumanė vargšė, kad ši pragarinė nakties tamsa rengia užbaigą visų jos kankinių. Pirm keliu valandų, prietamsioje atėjo burių vyrų ir iškasė duobę, kur turėjo ant rytojaus palaidoti kokį ten senelį. Ir našlaitė nieko nežinodama, bėgo taku, žengė linksmensį žingsnį... Ir visu amarkumu krito ant galvos ir duobę, gana buvo jai kvėpuoti. Ant rytojaus rado gilumoje duobės, kur gulėjo it nereikalingas pagaly įmestas, o šaltas vėjas nesiliovė švilpti, o tamsa badyti akis.

Neblūdėti tau našlaitėle daugiaus ant motynos kapo... Ir vėl saulė leidos, tamsa slėgė žemę ir vėl nukankino našlaitę.

V. Vardinskaitė.

ATVIRAS LAISKAS.

Gerb. kun. A. Briškai

Piln. blaiv. Susiv. Pirmininkui.

Balandžio 1-mą dieną, apie 8 valandą vakare svetainėje p. J. Elias, kampas 46-tos ir Wood st., atsibuvo gerb. kun. A. Briškos paskaita. Panašios paskaitos esti labai dažnai. Apie paskaitos turinį nieko nerasysiu, jei bent tik tiek priminsiu, kad su blaivybe nieko bendro neturėdome, kad tapo parodyta ant drobės vien tik paveikslėlis iš Kristaus kancijų, kurias galima matyti kas dieną ir ta už dyką kiekvieno katalikų bažnyčioje ir keletas menkos vertės svietišku. Bet kaip ten nebūtų vis delto paskaita, kaip paskaita yra naudinga ir už tokį darbą gerb. kun. A. Briškai — ačiū! Žmonij būvo apvirs 200 amėnų; įžanga po 15 centų nuo vartatos — be to prie kasos buvo parduvinėjamos knygelės.

Pažymėtina ir pastebėtina viena, kad 1) ant tiekietų nebuvo "Tautos ženklėlių" užlipinta. 2) Labai neaišku netik man, bet ir patiems nariams blaiviniams kuopos, ir kieno kišenėje ir kokiai naudai eina grynų pelnas nuo tokių paskaitų. Turime įvairių įvairiusių tautos reikalų ir visur stingo pinigų. Toks vakarėlis mano apskaitymu atnešė apie 20 dol. gryno pelno!

Tad drįstu užklausti gerb. kun. A. Briškos, kaip pirmininko pilnųjų blaiv. Susiv., kokiam tik-

slui grynų pelnas nuo panašių prelekeijų yra atiduodamas. — Nes žvirbliai ant stogo čiauska, kad gerb. kun. A. Briška vardan šv. "idėjos" grynų pelną sau pasilaiko. — Netikėdamos tokiems prasimanymams drįstu melsti viešos apyskaitos, kad sykį burnas uždaryti visiems prasimanėliams ir šmeižikams.

Su didele godone ir pagarba kunigų luomui

Dr. A. L. Graičūnas,
3310 So. Halsted st.,
Chicago, Ill.

Redakcijos prierašas. Dėdama gerb. daktaro Graičūno laisvą redakciją apgailėstauja, kad buvo duota jam proga. Darant viešas prakalbas geriausia yra viešai paskelbti, kokiam tikslui eis grynų pelnas, jeigu inėjimas į paskaitą esti apmokamas. Paskui gi pilna apyskaita turėtų būti paskelbta arba spaudoje, arba bent viešame susirinkime tos organizacijos, su kuria sutapę yra paskaitų rengėjai. Pasitikime, kad gerb. kun. Briška išduos pilnų apyskaitą ir tuo išrodys, kad visi intarimai neturėjo pamato.

"Dr." Redakcija.

VARGONININKŲ REIKALAI.

Centro Sekretoriaus balsas.

Neesant Vargon. Sąjungos įstatų, daugelis skundėsi dėl jų trukumo, kad nežina ką veikti, kokiam reikale ir prie ko kreipties ir t. p. Tie pasiskundimai buvo teisingi, nes suprantamas dalykas, kad joki organizacija, be įstatų negali gyvuoti, plėtoties. Įstatai likosi apgailėsti, užtvirtinti, atspausdinti ir išsiuntinti visiems vargonininkams. Tiesa, kad tie įstatai netobuli ir randasi daug spragų, bet tas dar nereikia, kad mes jų nepildytume. Kaip kiekvienas daiktas tobulinasi gyvenimo bėgiu, taip lygiai ir Vargonininkų įstatai, laikui bėgant, gali but pakeisti visai naujais paragrafais, bet šiandien privalome pildyti įstatus tokiuos, kokiūs turime. Kad mes tų įstatų nepildome, aš pasistengsiu nurodyti žemiau padėtais paaiškinimais:

1) Kiekvienas Sągos narys, privalo įnešti į Centro iždą, ne vėliau sausio m. (už praėjusį mėtą) \$3.00 metinės mokesnės. Ar žino keli nariai šimet išpildė tą straipsnį? Ugi (prižiūrėkite ausis arčiau, nes turiu tyliai kalbėti, kad pašaliečiai neišgirstų) iš 46 narių, vos 8 užsimokėjo.

2) Trečias įstatų skyrius liepia gale metų išduoti atskaitą Centro valdybai iš visų savo darbų, pažymėtų po raidę "e". Čia dar arčiau, nes savo užduotį išpildė tikrai vienas Varg. iš Chicago kuopos.

3) Praėjusių metų Seimas nutarė surengti statistikos žinias Vargon. ir jų užimamų vietų Amerikoje. Tuo tikslu buvo pagamintos statistikos blankos ir prie atsiuokimo Centro Sekretoriaus, likosi išsiuntinti visiems vargonininkams. Iš tų statistikos blankų sugrįžo į Centrą tik trečia dalis.

4) Pirmas skyrius 9 paragr. reikalauja, kad kaip apie pasiūlymus savių nuo vietos, taip palikuos tam nuo jos būtų pranešama Centro valdybai. Tas skyrius visai nebuvo pildomas.

Žiūrint šalies ir neprigulintam į Sąjungą, pasirodys, kad nepildymas tų reikalavimų tai visai menkniekis. Tuo tarpu pažvelgus per platesnį žiūrą į Sąjungos reikalus, ir apsisotjus atydziau prie kiekvieno pažymėto reikalavimo, pasirodys, kad jie mūsų gyvenime turi didelę svarbą. Ir taip: 1) Mes papratę esame kainuoti žmogaus vertę sulyg finansiko jo stovio. Lygiai elgiames ir su draugystėmis. Tad klausimas, kokią vertę turės Vargonininkų Sąga, jei mes nemokėsime paskirtas duokles ir jei mūsų iždas bus tuščias? Ar sugebėsime padaryti, išiešti ką naudingo, kas papuotų daile, pasirodysime viesuomenei, kad Varg. Sąga kruta, veikia? Atsakymas man rodo aiškus: "Sauso nieks neklauso".

2) Surinktos žinios apie varg. atliktus darbus parodytų: kiek vargonininkai surengė vakarėlių per metus, kiek palinksmo žmonių tais vakarėliais ir kiek įplaukė, parapijos, ar draugijoms iš surengtų vakarėlių?

3) Pasargoje 8 paragr. Sągos įstatų pažymėta, kad Sąga, kaipo šaltinis visokių informacijų, privalo vartoti visas žinias: kaip apie savų narių vertę, taip lygiai ir vietų esančių jos apskrityje. Su tuo man rodo kiekvienas sutiks, kad statistikos blankos, neberekalo buvo išsiuntinėjamos? Daleiskime, kad reikalaujamas vargonininkas prie tokios bažnyčios, kur choras susideda iš 60 asmenų, duodina vargonai ir tt. Ar galima tenai tokį rekomenduot vargon., kuris "visur mokinosi", ir grojo ant vargonų "piano-forte Bielako"? Vartojant Centre tokias statistikos žinias, išsivengiame klaidų, kokias iki šiam laikui turėjome.

4) Nepranešimas Centro Valdybai apie pasiūlymus savių nuo vietos, ar likusiam palikuos tam nuo jos, atneša blėdį ne tikrai visai Sąjungai, bet ir tiems, kurie liko si be vietų. Pabaigoje praėjusių

CHICAGOS LIETUVIŲ R.K. (ŠV. KRYŽIAUS)

PARAPIJOS LABDARINGOJI ŠV. ANTANO VARDU DRAUGIJA.

ISTATAI.

A. Draugijos tikslas.

1. Labdaringosios Draugijos tikslas yra šelpiti ir globoti visus biednūsios apielinkės lietuvių, reikalaujančius pagalbos kaip kūno, taip ir dvasios reikalus.

2. Draugija pavedama Šv. Antano globai. 13-to balandžio diena skaitosi metinė draugijos šventė, kurią visi labdariai stengiasi pažymėti uoliu auku rinkimu labdarybės reikalams: bažnyčioje, po namus, susirinkimuose, vakaruose ir tt. Toji "labdarybės diena" gali būti nukelta į artimiausią nedėdienį, pripulanti po Šv. Antano dienos.

B. Draugijos veikimas.

3. Kad pažymėtąjį tikslą pasiektus, Labdarin- goji Draugija:

- a) rūpinasi pritraukti prie labdarybės darbo kuodangiausia žmonių,
- b) šelpia pinigais, drabužiais, maistu ir k. d. visus savo apielinkės biednūsios,
- c) steigia ir užlaiko našlaičių prieglaudas, mergaičių globos namus, ligonbučius, mokyklas, bibliotekas, patarimo, darbo, imigrantų globojimo biurus ir tt.
- d) globoja ligonius, biednas šeimynas ir vaikus tų tėvų, kurie, būdami užimti darbu, negali jų prižiūrėti; turi savo gydytojus,
- e) labdarybės reikalams renka aukas, iškabina viešose vietose tam tikras dėžutes, intaiso teatrų, koncertus, balius, lioterijas ir k. d.

4. Visas Draugijos įstaigas, k. a. našlaičių prieglaudas, ligonbučius ir k. veda Šv. Kazimiero Seors iš Chicago Šv. Kazimiero vienuolijos.

C. Draugijos nariai.

5. Draugijos nariu gali būti kiekvienas baigęs 16 metų lietuvis R.Katalikas, pildantis savo tikėjimo priedermes — be skirtumo laume ir lyties.

6. Nariai esti trejųso rūšies: a) tikrieji, b) nariai labdariai ir c) garbės (arba amžinieji) nariai. 7. Tikrieji nariai moka metams \$1.20; tas mokesnis įmokamas arba išsyki, arba kas pusmetis po 60 centų, arba kas 3 mėnesiai po 30 centų, arba, pagaliau, kam ir tai yra sunku, — po 10 centų kas mėnuo.

8. Nariai labdariai moka įsirašydami po \$5.00 ir kas mėnuo po 50 centų.

9. Garbės, arba amžinieji nariai įmoka į draugijos kasą \$100.00. Tuos pinigus jie gali įmokėti ir dalimis: po \$50.00 per du metus, arba po \$25.00 per keturis metus.

Pasarga I. Kiekvienas labdarys, arba garbės narys turi teisę įvesti į draugiją savo žmoną, seserį, motiną arba dukterį (tik vieną), kuri imeina į draugiją su sprendžiamuoju balsu, gali dalyvauti rinkimuose ir pati būti renkama į valdybą ir į įvairias komisijas.

Pastaba II. Kiekvienas narys labdarys, išbuves labdarin 15 metų patampa garbės nariu ir nuo tolimensioj mokėmų esti palikuosiamas. Narys labdarys gali patapti garbės nariu ir kiekvienu laiku. Tik turi pridėti prie įstoimo mokesnio dar \$95.00.

Pastaba III. Nariai labdariai ir garbės nariai turi teisę nešioti tam tikrus draugijos ženklelius, kurie abiejų rūšių nariams turi būti vienodos formos, tik ką garbės narių turi būti iš brangesnės medžiagos.

D. Draugijos turtas.

10. Draugijos turtas esti dvejopas: materialinis ir dvasinis. Pirmasai susideda iš pinigų ir įvairaus kilnojamojo ir nekilnojamojo turto; ant rąjį — dvasinį sudaro geros valios žmonės, aukodami

biednųjų sušelpimui savo laiką, triusą ir dvasines pajėgas.

11. Materialinis turtas — pinigai susidaro iš narių mokesnių, aukų, pelno iš vakarų, teatrų, pokilių, lioterijų ir tt.

12. Kiekvienas narys turi pildyti be atsakymo tas priedermes, kurias uždeda ant jo valdyba, arba visuotinas susirinkimas: mokytesnieji tarnauja savo mokslu, žiniomis; turintieji liūso laiko pašvenčia į jį lankymui ligonių, rinkimui ir dalijimui drabužių, knygų ir kitokių daiktų; mokantieji įvairių naudingų darbų, ypač siuvimo, pašvenčia tą mokslą ir laiko dalelę pagaminimui biednesniems reikalingų daiktų; žodžiu sakant, kiekvienas pildo meilės artimo įsakymą kuo pasigalėdamas.

E. Draugijos valdyba.

13. Draugijos reikalus veda valdyba, susidedanti iš nerenkamo Garbės pirmininko, kurio est Jo Malonybės Čikagos Antvyskupis, iš kapelonio, kurio est vietinis klebonas, arba jo vikaras, pirmininko, vice-pirmininko, protokolų raštininko, finansų raštininko, kasininko ir 3 kasos globėjų.

14. Valdyba esti rekama vieniems metams per metinį visuotinąjį susirinkimą, kurs esti gruodžio mėnės.

Pasarga. Kuriam nors valdybos nariui numirus, arba pasišalinus į kitą vietą — į jo vietą, išrenkamas kitas per artimiausiąjį visuotinąjį susirinkimą.

F. Valdybos priedermės.

15. Draugijos kapelonis turi priedermę pradėti ir užbaigti posėdžius su malda, dalyvauti posėdžiuose lygiai su kitais valdybos nariais su sprendžiamuoju balsu ir būti tarpininku tarp Draugijos ir Jo Malonybės Čikagos Antvyskupio.

16. Pirmininkas turi vesti valdybos posėdžius ir Draugijos susirinkimus, turi prižiūrėti, kad tvarkiai būtų vedamos Draugijos knygos ir kasa, turi pasirašinėti po visų įsakymų dėl išmokėjimo duodamų valdybos ar susirinkimo — kasininkui, la-

kyti savo globoje kasininko užstatą, reikalui gę esant suaukoti nepaprastus komiteto posėdžius.

17. Vice-pirmininkas padeda pirmininkui pildyti jo priedermes ir užimti jo vietą, kuomet tas laikinai pašalinas.

18. Protokolų raštininkas teisingai surašo Draugijos susirinkimų ir valdybos posėdžių protokolus ir atlieka visas korespondencijas.

19. Finansų raštininkas prima visus pinigus Draugijai įmokamus; įrašo juos į finansų knygą ir induoja kasininkui, paimdamas juo pakvitavimą; pasirašo drange su pirmininku įsakymus išmokėti pinigus ir atlieka visas korespondencijas, paliečiančias finansus, pasilaikydamas sau jų kopijas; kas tris mėnesiai išduoda susirinkimui finansų stovio apyskaitą.

20. Kasininkas, užimdamas savo vietą, turi sudėti užstatą arba kanciją apdraudos kompanijai, pripažintų Jungtinių Valstijų vyriausybės — tokio didumo, kokį nutars visuotinis susirinkimas; indeda į Banką visus įmokamus Draugijai pinigus; visus išmokėjimus, pripažintus valdybos ar visuotinio susirinkimo, pirmininko ir finansų raštininko pasirašytus, — išmoka banko čekiais; in-traukia į knygas visas įneigas ir išlaidas ir pakvituoja priimamus iš finansų raštininko pinigus.

21. Be valdybos visuotinis susirinkimas išrenka dar vieniems metams 3 žmonių Revizijos Komisiją, kurios priedermė yra bent du kart per metus peržiūrėti visas Draugijos knygas, dokumentus ir kasą ir pranešti apie visa, ką radę, visuotinajam susirinkimui.

G. Visuotinieji susirinkimai.

22. Visuotinieji susirinkimai esti dvejopi: paprastieji (metiniai ir mėnesiniai) ir nepaprastieji, kuribus, reikalui atsitikus, gali suaukoti Draugijos valdyba; taip pat jie suaukiami pareikalavus bent 3 garbės nariams; bent 5 nariams labdariams ir bent 20 tikrųjų narių.

23. Visuotinieji susirinkimai sprendžia visus

metų, begyje vienos savaitės buvo į tris vietas reikalaujama vargonininko, o Centro žinioje nei vieno liuso. Tuo tarpu iš prištųjų statistikos blankų pasirodė, kad tame pat laike, buvo liuso si net 4 vargonininkai. Žinoma buvo jau per vėlu ir tos vietos likosi užimtos.

Dar kelis žingsnius. Nesulaukdamas sugrąžinimo statistikos blankų, į keletą vietų pasiunčiau apie užsimokėjimą metinės duoklės. Vienas atsakė, ir tai per liūtą, kad jis turįs gerą kasinį duonos ir ant vargonininkų Sąjungos spiauja. Antras: kad prablaščius nepavėlinę prigulėti prie Sąg-os. Trečias: "drauguži luktelk mažuma, gaunu \$25.00 ant mėnesio, ir darbo turį tiek, kad nėra kada nei į notas pažiūrėti". Ketvirtas: "aš be Sąg-os tarpininkystės gavau vietą, tai be jos ir galii apsieit".

Tai ir viskas, kas gulėjo ant mano sąžinės.

Draugai! Jeigu mes taip šalta elgsimės, mūsų pačių reikaluose ir jeigu tik lauksime privertimo, prie pildymo savo priedermių, tai nelaukime užuojautos nei iš dvasiškijos, nei iš visuomenės, bet skaitykime dienas iki galo gyvenimo Sąg-os. Iš kitos pusės nenusiminkime. Lai negązdina mus nei vargonininko "spirimas", nei klebono neužjautimas. Tai tik pavienių balsai. Negalima daleist, kad abiejų pusų likusieji pasektų jų pėdomis.

Kadangi savo paaiškinimuose pavartoju keletą kartų "Centro Valdybą" ir kadangi toji Centro Valdyba susideda iš keletos asmenų, tad gal kilti abejojimas prie ko ir su kuo reikia kreipties. Centro valdyba tai yra pirmininkas. Todėl su visokiais reikalais, išskyrus duoklę ir statistikos žinias, malonėkite kreipties prie pirmininko. A. Kvedera, 213 So. 4th st., Brooklyn, N. Y. Statistikos žinios ir visoki duoklę priguli prie sekretoriaus ir kasininko.

A. J. Gudaitis,
Skr. Am. Liet. V. S.

Vargonin. Sąg-os Valdybos.

Antrašai:

1. Pirmininkas — A. Kvedera, 213 So. 4th st., Brooklyn, N. Y.
2. Pag. pirmin. — J. Čižauskas 13 Waverly st., Worcester, Mass.
3. Sekretorius — A. J. Gudaitis, Silver Creek, Pa. Box 73.
4. Kasininkas — A. Radzevičia 104 Warvieck st., Newark, N. J.
5. Knygius — J. Hodell, 216 Wharton st., Philadelphia, Pa.
6. Gen. Dirig. — K. Strumskis 190 High st., Brooklyn, N. Y.

svarbiuosius reikalus, renka valdybą, sprendžia apie pašalpos reikalingumą, paskiria narius ir priedermes; išrenka ligonių lankytojus ir išklauso jų pranešimus; priima naujus narius ir veda visus Draugijos reikalus.

24. Visuotinis susirinkimas esti teisėtas, jeigu į jį ateina nemažiau, kaip viena penktoji dalis visų Draugijos narių. Tačiau jeigu narių skaičius yra tiek mažas, kad 5-oji dalis nesudaro net 10, tuomet del susirinkimo teisėtumo vis delto reikalaujama, kad ateitų nemažiau, kaip 10 narių.

25. Kuomet esti renkama valdyba, reikalinga, kad dalyvautų nemažiau, kaip trečioji dalis visų narių.

26. Mainant Draugijos įstatus reikalingas yra pusės visų narių susirinkimas.

27. Visi klausimai išrašomi paprasta balsų dauguma, išskyrus įstatų permainymą, kuomet reikalinga esti dviejų trečdalių visų atėjusių į susirinkimą narių.

28. Susirinkimą veda pirmininkas (arba jam nėsant vice-pirmininkas, ar kitas valdybos narys), pasinaudodamas plaktuku, kuriuo dūkart sudavus parodomą susirinkimo ar posėdžio pradžią, daug kartų suduodant įsakoma ramiai užsilaikyti ir 3 k. suduodant įsakoma visiems atsistoti.

29. Draugija nustoja gyvuoti, jeigu nebelieka joje nei 10 narių. Likviduojant Draugijos reikalus jos turtas pareina kitai tos pačios apygardos, to tikslu ir panašų įstatų Draugijai; jeigu toje vietoje yra Labdaringųjų Draugijų Sąjunga — tuomet turtas pereina sąjungos nuosavybėn; nesant jai nei vienos, nei kitos, Draugijos turtas pereina Čikagos Sv. Kazimiero Seserų Vienuolijos nuosavybėn.

H. Labdaringųjų Draugijų Sąjunga.

30. Jeigu viename mieste, ar apskrityje atsiranda bent 3 Labdaringosios Draugijos, jos gali susijungti į Labdaringųjų Draugijų Sąjungą, kuri turėtų vykinti bendrus visoms Draugijoms labdarės reikalus, kaip antai steigti našlaičių prieglaudas, mergaičių globos namus ligonbučius ir t. p.

S. L. R. K. A. REIKALAI.

SEIMAS! SEIMAS!

XXIX Seimas Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje įvyks 2, 3, ir 4 dienas birželio, 1914 m., Waterbury, Conn.

Pagal konstitucijos tiesas kiekviena kuopa ar draugija gali siųsti po vieną delegatą nuo kiekvieno 50 pilnų narių. Kuopos ar draugijos, kurių skaičius narių žemiau 50 gali siųsti delegatą jei turi nemažiau dvidešimties pilnų narių. Mažesnės kuopos ar draugijos, neturinčios nei po 20 narių gali susidėję siųsti delegatą jei tik atstovaus nemažiau dvidešimties pilnų narių. Kiekviena kuopa ar draugija prigulinti prie Susivienijimo, turi teisę surašius pasiųsti seimam įnešimus per savo delegatą, arba jei nesuėmė delegato, tai laisku, bet toki įnešimai, privol būti paliudyti kuopos ar draugijos viršininkų parašais ir antspaudais. Delegatui priėmus seimam būtinai privalo turėti su savimi, savo kuopų ar draugijų mandatus, su parašais valdybos ir antspaudomis.

V. Lapinskas.

S.L.R.K.A. prez.

MŪSŲ SUSIVIENIJIMO REIKALAI.

Gerb. V. Kovo — straipsnelis prieš pašalpinio skyriaus įvedimą pasirodė buvęs labai naudingas. Jis išsukė gyvų svarstymų ir šiandien tas klausimas jau tiek paaiškėjo, kad, rodos, nebegalėtume abejoti, jog pašalpinis skyrius turės būti įvestas ir tai neatidėliojant, t. y. nuo šios vasaros seimo, nes to skyriaus susivienijimo nariai aiškiai reikalauja. Jeigu visus susivienijimo reikalus taip gyvai būtų me svarstė savo organe, tuomet be abejonės daug greičiau mūsų susivienijimas būtų kilęs.

As sakysiu, kad įvedimas to skyriaus nėra sunki reforma: nariams ji aiški, suprantama, naudinga. Nėra čia jokios rizikos, nei prievartos; norėsi — prigulėsi prie pašalpinio skyriaus; ne norėsi tai neprigulėsi. O ir pašalpinis Susivienijimas be abejonės išeis geran: žymiai praded augti narių skaičius; jeigu gi kur ir atsirastų apgavikų, kurių negalėtume sugauti, tai vis delto, abelnai imant, per daugumą, susivienijimas iš to skyriaus nuostolio neturėtų.

Jau sunkesnės yra kitos atmainos, kurios Susivienijimui lygiai gyvai yra reikalingos, kaip ir pašalpinis skyrius: 1) tai geresnis apdraudimo mokesnių sutvarkymas ir įregistravimas susivienijimo visose valstijose, kur tik yra jo kuopos; 2) įsteigimas apmokamo sekretarijato ir tuo

pat inkurimas susivienijimo centro (vidurio), kurio ligaiol susivienijimas neturėtų. Tio įvedimai yra sunkesni delto, kad reikalingas šioio padidinimo mokesnių, kaip ir pasiukojimo iš pusės narių. Tačiau toliau, besvarstydami tuoda reikala iš eilės, mes pamatysime, kad tos reformos yra gyvai reikalingos ir naudingos ne tik pačiam Susivienijimui, bet ir visiems atskiriems nariams.

Bet svarstykite iš eilės. Ar reikia kitaip sutvarkyti mokesnius? Taip, reikia, ir štai delko. Mūsų Susivienijimas, kaip žinome, buvo lyg ore pakabintas, nesirėmė šalies įstatymais, nebuvo teisiskai patvirtintas, įregistruotas. Aišku, kad toliau taip būti negali. Mes negalime laikyti tą didžiausią Amerikos Lietuvių organizaciją tokiam padėjime, kad bile kerštininkas panorėjęs galėtų jai pakenkti. Per daug ji mums yra brangi, kad mes galėtume ramia širdžia sėdėti ir laukti tokių kerštininkų pasirodant. Taigi mes turėsime pasistengti visur, kur tik reikia ir galima savo Susivienijimą įregistruoti.

Tečiau mes žinome, kad tai bus negalima padaryti patol, pakol mes nesutvarkysime mokesnių taip, kaip reikalauja valstijų įstatymai. Tų gi įstatymų rašytojai turėjo, be abejo, daugiau žinių ir prityrimo, negu mūsų Susivienijimo mokesnių nustatytai. Mūsų Susivienijimo mokesniai yra taip nustatyti, kad subankrutimo pavojus gali pažvelgti į mūsų akis iš dviejų pusių: 1) jaunieji, kaip žinome, į mūsų susivienijimą nesiskubina ligioli rašyties, seniai gi ims netrukus kristi, kaip rudens lapai ir, įmokejė gerai-gerei jeigu kelias dešimtis dolerių, ims pomirtinių po pusantro šimto dolerių. Ir štai krizis gali prieiti ir netrukus; 2) gali atsitikti netikėtos katastrofos tose vietose, kur yra didesnės mūsų Susivienijimo kuopos: žemės drebėjimai, vandens užliejimai, nepaprasti vėsulai, epidemijos ir k. Nuo panašių nelaimių apsidrausti negali: juk laikraščius nuolat skaitome, šen ir ten nuo nelaimių žyva žmonių nebe šimtai, bet tūkstančiai. Sakysime, lai panaši katastrofa sutinka kad ir mūsų Waterbury, Conn. (Žinoma, anaipol to nelinkiname), kur bene 800 mūsų Susivienijimo narių. Jeigu tik po 150.00 dol. kiekvienam išmokėti, ir tai jau išeitų 120 tūkstančių. Ką gi mes tada su savo 40 tūkstančių darysime. Ir štai Susivienijimas plyšta, neišlaikė krizio. Įstatymų leidėjai turėjo omenyje visus panašius galimus ištikti atsitikimus ir pasiremdami kvotvirėtaisiais matematikais apskaitymais, nustatė

tokiuos mokesnius, kurie užtikrintų apdraudimo organizacijoms tvirtą ir sveiką ateitį, ir kiekvienas susivienijimas, norintis savo ateitį ne ant smilgių statyti ir ne ore kabinti, bet ant tvirtų pamatų paremti, turi tuos mokesnius priimti. Lietuvių tautiskaisi Susivienijimas tai jau yra padaręs. Laikas tai ir mums padaryti. Jau ir antrą ir trečią skyriaus mokesnių reikėtų peržiūrėti ir šiek tiek ištaisyti; bet ypač pirmas apsidraudimo skyrius ant \$150.00 šaukte šaukia, kad jo mokesnius pataisyti. Kuomet, sakysime tau, tiškojo susivienijimo nariai pirmuo skyriaus apdrandos vidutiniškai moka kas mėnuo po 28 centus, musiskiai tik po 17 centų. Taigi ypač to pirmojo skyriaus mokesnių reikėtų pataisyti ir tai, žinoma tokio būdu, kad mokesniai būtų sutvarkyti pagal amžius: nuo jaunesnis įstoja, tuo mažesnis mėnesinis mokesnis moka. Dabar gi pas mus ir 12 metų vaikas ir 50 metų senelis moka lygiai po 2 dolerių metams. Pagyveno toks senelis, įsirašęs į susivienijimą, metų daugių daugianisai keliolika, numirė ir duokš jam 150.00 dolerių, tuo tarpu, kad jis vos gal penktą dalį tų pinigų teimokėjęs. Žinoma, nebloga būtų įkeletą dolerių šimti paskui iš ten keletą šimtų. Paskose kartais girdime apie tokius prajovus. Deja! Mes turėjome ir tebeturime tokių narių, kurie mūsų susivienijimą norėtų palaikyti tikia stebuklinga dėute: štai aš tau duosiu keliolika, ar kelias dešimtis dolerių, tu gi man turėsi grąžinti pusantro šimto. Jie lyg tas Lietuvos žydėlis, kuris savo kunig, sako, norėjęs atraptinti nuo dūmo: kasdien vis mažinęs avių ir šieno porciją, ant galų pagaliau visai nustojo duoti. Bet kvailys kunigas ėmė ir padvėję. Mūsų tie nariai, naujų mokesnių priešininkai, nepagalvoja, kad panašią ateitį jie norėtų ir Susivienijimui sutaisyti. Bet ar tai išmintinga. Aišku, kad ne. Nori iš diros gerio derliaus susilaukti, užtrėskę jį; nori iš karvės pieno tręsti maitink ją; nori iš susivienijimo apdrausti ateitį savo žmo-nos, vaikų — mokėk į susivienijimą tiek, kad jis visuomet pageltų atsisteiti, kad jis tvirtėtų, bujotų, augtų. Atmink, kad susivienijimas — tai Tu pats. Koks Tu būsi susivienijimui, toks jis Tau bus. Mylėsi jį, nesigailėsi jam, ateis laikas, kad ir jis Tau nepasigailės. Stebuklygi iš Susivienijimo nelaukime.

31. Atskiros Labdaringos Draugijos, prisidėjusios į Sąjungą, turi mokėti į Sąjungos kasą trečią dalį visų savo inėgu.

2. I Draugijų Sąjunga gali dėti ir kitos katalikiškos (susisėlėpų, švietimo ar menų) draugijos, tame mieste, ar apskrityje esančios, bet tik tos, kurių įstatais katalikybė pažymėta ir apdraudus ir kurių nariai yra praktikuojantieji katalikai. Tokios draugijos turėtų mokėti į Sąjungos kasą po 12 centų metams (arba po 1 centą kas mėnuo) nuo kiekvieno savo nario.

33. Sąjunga valdo visuotinis susirinkimas, į kurį atskiros Labdaringosios Draugijos siunčia delegatus nuo 10 narių po vieną (nariai labdariai siunčia nuo 5 narių po vieną: garbės ir nariai kiekvienas gali dalyvauti su sprendžiamuoju balsu visuose susirinkimuose), kitokios gi katalikiškos draugijos — nuo 100 narių po vieną; be tų delegatų visuotiniam susirinkime gali dalyvauti su sprendžiamuoju balsu teise po 3 valdybų narius ir kiekvienos Labdaringosios Draugijos, prigulėčios prie Sąjungos.

Pasarga. Visuotiniam delegatų susirinkime gali dalyvauti ir pavieniai susijungusių draugijų nariai, tačiau tikslai su patariamuoju balsu.

34. Visuotinai delegatų susirinkimas išrenka 1 metams Centralę Valdybą, susidedančią iš renkamo pirmininko Jo. Malonybės Čikagos Antvyskupio, renkamo kapelionio, pirmininko, vice-pirmininko, protokolų raštininko, finansų raštininko, kasininko ir trijų kasos globėjų: jie veda Sąjungos reikalus, prisilaikydami Labdaringųjų Draugijų įstatų ir delegatų nutarimų.

35. Labdaringosios Draugijos, arba jeigu yra jų Sąjunga, tai Sąjunga — prisideda prie Lietuvių Rymo-Katalikų Federacijos Amerikoje.

I. Sąjungų Susivienijimas.

36. Jeigu ateityje Jungtinės Amerikos Valstijose atsirastų ne mažiau, kaip 3 Labdaringųjų Draugijų Sąjungos, reikalui esant jos gali susivienyti į vieną didelį Sąjungų Susivienijimą.

Jis neužburta kalnas, kuriame skarbai slėptųsi, ne aukso puodas, iš kurio galėtume rieškučiomis semti. Jis tik tiek bus turtingas, kiek mes visi jam turto sukrausime.

Kitą syk apie Susivienijimo centrą. F—as.

KO SUSIVIENIJIMUI L. R. K. A. TRŪKSTA IR KAP TUOS TRŪKUMUS PAPILDŽIUS.

Kelnuose pastarusiuose "Draugo" numeruose buvo pajudinti abelnį Susiv. reikalai, ydant perkračius visą viduje organizacijos tvarką bei veikimą, del sužinojimo, kaip mes tikrai stovime, kas pas mus yra gera, o kas bloga: ko trūksta ir kas reikėtų pakeist — pamanyti: pagalios kaip ir kokius pagerinimus turėtume įvykinti, ydant padėjus organizacijai tvirtus pamatus ir užtikrinus pastovumą, taip-pat narių patenkimą bei žmonių užsitikėjimą. Ačiū Dievui ir žmonių susipratimui mūsų tautos kultūra kas kart vis smarkiau pradeda vystyties, o tai daugiausiai pasidėkavojant organizacijoms, kurios užsiima kultūriškais reikalais. Reikia žinoti jog ir S. L. R. K. A. šale savo narių medžiagiško aprūpinimo, nemaža rūpinasi ir kultūriškais reikalais pagal savo išgalį. Ypatinai tokioms organizacijoms, kaip S. L. R. K. A. yra lemta užimti svarbią poziciją kultūriškuose darbuose ir daug ko nuo šios organizacijos galima tikėtis ateityje, ne vien tik jos nariams, bet ir visai lietuviškai visuomenei. Tik deja! Mūsų organizacija dar nėra taip didelė, kad galėtume daug ką nuveikti. Milžiniškiems darbams nuveikti — reikalingos milžiniškos spēkos, o milžiniškas spēkas ingysime mes tik tuomet, kada pati mūsų organizacija išaugs į milžinišką. Tada tai mūsų kiekvienas centas duotas labdariniam tikslui nėscentu, bet šimtu ar tūkstančiu dolerių ir kaip lengvai tuomet galėtume nuveikti milžiniškus darbus savo ir visuomenės labui. Kad S. L. R. K. A. ateityje išaugs į milžinišką organizaciją, beveik nėra abejonės, bet kad reorganizacija (naujas geresnis sutvarkymas) susivienijime yra reikalinga, tai taip-pat negal būtų abejonės. Nors šiandien Susiv. nėra blogam stovyje, bet visdelto yra trūkumų ir kai-kurie, iš jų yra taip svarbus, jog ant toliau taip likti negali. Nes tai netiktai kad su laiku atgabentų susiv. nuostolių, o gal ne-kartą prisieitų nukentėt daug nemalonių, bet dar tai pagimdėtų neužsitikėjimą žmonių ir tuo pa-

kenktų organizacijos augimui. Aš matau organizacijoj keletą trūkumų, kurie turėtų būti veikiai įvykinti, nes kitaip mes sulaukytume plėtojimąsi ir stiprėjimą mūsų organizacijos, o kad trūkumų yra tai jau parodo ir pačių narių nuomonė; užtatai aš čion apie tuos trūkumus pasiryžu plačiau pabrėžti.

S. L. R. K. A. Čarteris.

Kelias žodžiais priminiau apie naudą, kokią Susiv. galėtų nešti nariams, tautai bei visuomenei, kuomet S. L. R. K. A. išaugtų į milžinišką organizaciją; tokiame užaugimui turi būti užtikrintas organiz. pastovumas, pastovumas gi prigul mmo pamatu, ant kurių organizacija yra pastatyta. Kalbant apie pamatus, turiu omenyje: legalizavimąsi sulig valstijų įstatymų. Nors nelegališkumo susiv. organizacijos veikime niekas negal mums išrodyti, bet kadangi susiv. čarteris nėra įregistruotas visose valstijose, kur yra susiv. kuopos, (o to iš valdžios pusės yra reikalaujama): tai gi jau ir užtenk, kad pavadinus susivienijimą nelegališką organizacija; ką nekartą mums ir pati mūsų konkurentė S. L. A. primetė, o tai beabejonės panaudodama tai savo agitacijai. Taip laukti ir atidėlioti tą reikalą vis ant toliau — negalima. Kad tai daro susiv. nuostolių ir kad delei to mums prisieina nukentėti nemalonių — tai aišku. Porą metų atgal atsitiko, kad mirė 2 narių būdami suspenduoti; na ir, žinoma, pagal Susiv. konstituciją, buvo jiems atsakyta pomirtinė. Kiek laiko paveldėjai tų pomirtinių, gal buvo kieno tai pakurstyti: skundžia susiv. į teismą del neišmokėjimo minėtų pomirtinių ir dar tuomet pasirodė, kad advokatas, per kurio rankas skundas buvo paduotas, buvo pasirengęs įskusti Susiv. insuransų (apdraudimo) komisijonieriui, kuop nelegališką organizaciją (nes, mat, neregistruotas čarteris kitose valstijose apart Pennsylvanijos). Nežinia, gal iš to per daug didelio blogo nebūt buvę, bet vienok Cent. Val., matydama daromą Susiv. nesmagumą ir kad nuo išlaidų nebus galima išsisukt, pasitarus, surado, kad mažesnis bus blogumas — išmokėt minėtas posmertines. Pernai metą vėl: ma-luot kieno — tai smailas liežuvis lildino į Mass. valstijos "State House" na ir iš detektyvų depart. buvo išauktinėti laiskai į visus kuopų sekretorius minėtos valstijos, uždrandžiant rinkti nuo narių mokesnį (daryti bižnį) toje valstijoje po bausmę už ne-klausimą \$200. Kuopose įvyko pa-

nika irgi išgastis. Vieni nariai pavėlino mokesnį; kiti visi nemanė nei mokėti. Kuopų sekretoriai nusiuntė savo tuos laiskus pas prezidentą, klausdami: ką daryti. Pasakmės buvo tos kad reikėjo įminėti valstiją siųsti advokatą, ydant tuo-tarpu šiaip-taip užtrin-us ta reikalą, kas padarė susiv. lėšų keletą desėtkų dolerių. Pernai taip-pat atsitiko, kad mirė tū-las narys neišbuves pusės metų nuo dienos prisirašymo, na ir kaipo tokiame, sulig konstitucijos reikėjo atsakyti pomirtinę; likusi jo moteris tuo napsigandėdino ir padavė prašymą praėjusiu seimam kad išmokėt jai jos vyro pomirtinę. Seimas ištyręs dalyką, žinoma irgi, prisilaikydamas konstitucijos, išmokėti tą pomirtinę nepripažino; bet ydant užgandėdinus tą moterį paskyrė jai auką iš liuso noro \$50., kurie tai pinigai ir buvo jai išmokėti. Bet tuo tas dalykas da iki šiol nepasibaigė: toji moteriškė nenuriusta, na ir atsiskaukė šiemet vėl per advokatą, reikalaujama kad būtų išmokėta jai pilna jos vyro pomirtinė, o jei ne, tai paduosianti Susiv. teisman, ir padarysianti "tribulę".

Na ir ka daugiau sakyt: Gazdina Susiv. ir ten kur baimės nėra. (toji moteris Pennsylvanijoj) Juk Penn. valstijos susivienijimas legalizuotas, nes ten ir yra išimtas čarteris.

Tik iš šito, ką čia pasakiau, man rodos jau yra gana aišku, kad susivienijimui delto neregistravimo čarterio prisieina turėt nesmagumų, ir turėti plačią ne-reikalingų išlaidų. Na, ir jeigu tokiame padėjime būsime, tai prie-kabinę ne tik tai ka neatsikrausim, bet kuo toliau — tuo ju daugiau atsisiras. Ką gi gelbės kad mes savo konstituciją ir kazin kaip gerai sutaisytume: kadangi vien tik del šitos priežasties mūsų įstatai maža ką reiskia, kas link klausimo išmokėjimo pomirtinių. Iš antros pusės, taip dalykams suzinoti, tai daug kenkia susiv. agitacijai ir mūsų priešai pasinaudoja tuo, kaip įrankiu sulaukymui rašymosi į S. L. R. K. A. Klausimas registravimo čarterio, kaip nariams yra žinoma, buvo pajudintas per kelis Seimus. Bostono seimas išrinko komisiją po 2 atstovų iš kiekvienos valstijos: suzinoti ir iširti salygas registravimo čarterio savo valstijoj. Ar komisija atliko savo užduotį? Kur tau! vienas neturėjo laiko, kitas užsimiršo, tik vos apie 3-is pranešė, kad teiravosi ir, pasirodė, kad tose valstijose be jokio kliučio galima registruot, tas darbas atsisėjus po 25 dol. Ir dar kas labai keistai atsitiko, kad paskutinio Seimo delegatai, vieton stumti pradėtą darbą pirmyn, — nurėkė, kad palikti taip, kaip buvo. Taigi čia išeina nekitaip — kaip kad tuli iš delegatų nesuprato to klausimo svarbos, o kiti savo gerais veljimais susiv. pasirodė lyg norėtų, kad Susivienijimas visados būtų keblame padėjime. Mat kai-kurie mano, jog reikišią atlikimui to dalyko išmesti kruva pinigų. Gerai: — Bet ar daro susiv. nuostolių ir kad delei to mums prisieina nukentėti nemalonių — tai aišku. Porą metų atgal atsitiko, kad mirė 2 narių būdami suspenduoti; na ir, žinoma, pagal Susiv. konstituciją, buvo jiems atsakyta pomirtinė. Kiek laiko paveldėjai tų pomirtinių, gal buvo kieno tai pakurstyti: skundžia susiv. į teismą del neišmokėjimo minėtų pomirtinių ir dar tuomet pasirodė, kad advokatas, per kurio rankas skundas buvo paduotas, buvo pasirengęs įskusti Susiv. insuransų (apdraudimo) komisijonieriui, kuop nelegališką organizaciją (nes, mat, neregistruotas čarteris kitose valstijose apart Pennsylvanijos). Nežinia, gal iš to per daug didelio blogo nebūt buvę, bet vienok Cent. Val., matydama daromą Susiv. nesmagumą ir kad nuo išlaidų nebus galima išsisukt, pasitarus, surado, kad mažesnis bus blogumas — išmokėt minėtas posmertines. Pernai metą vėl: ma-luot kieno — tai smailas liežuvis lildino į Mass. valstijos "State House" na ir iš detektyvų depart. buvo išauktinėti laiskai į visus kuopų sekretorius minėtos valstijos, uždrandžiant rinkti nuo narių mokesnį (daryti bižnį) toje valstijoje po bausmę už ne-klausimą \$200. Kuopose įvyko pa-

ne tas! Kaip pirmiau minėjau, man rodos, kad mes norim, ydant organizacija gyvuoti ir neštų

kuodidžiausią naudą savo nariams, tautai, bei visydomenei, delto mes visuomenės balso ir privaleme išsklaidyti; gi skyriai ne kam kitam buvo įvesti, kaip delto patenkinimo narių ir užganedimo jų reikalavimo. Kaip nevers, išsi-sukt-negalima: neivykinus skyrių būtime turėj pult žemyn — arba įvykinus galime kilt augstyn — ir pašalint tas kliūtis, kurios stovi mums ant kelio. Tiek tuo tarpu apie čarterį. Norėčiau, ydant tą klausimą Susiv. kuopos savo susirinkimuose pagvilint ydant, paleidus jį drauge su kitais klausimais per kuopas nubalsavimui, nariai žinotų ir suprastų jo svarbą.

PASALPOS SKYRIUS.

Apie reikalingumą įvedimo i Susiv. pašalpos skyriaus, plačiau savo nuomonę išreiškia N. N. "Draugo" 44-am 1913 m. ir 12-am šių metų; todėl čia apie jį plačiau nerašysiu. Noriu pridėti tik tiek, kad jeigu tą skyrių atmetume, tai padarytume organizacijai skriaudą daug didesnę negu būtų nauda tą skyrių įvedus. Daugumas kuopų, susitversusių peritais ir šiais metais, susiorganizavo remdamas tuo, kad bus įvestas pašalpos skyrius ir nariai galės į jį prisigulėti. Šiaip kai kurios kuopos būtų visai nei nesutvėrę. Kad taip yra ką čion rašau, tai liudija gauti valdybos laiškiu nuo susitversusių bei tveriamųjų kuopų, kurioms duodamas informacija, pagal jų reikalavimą pranešau, kad apie pašalpos skyrių tikrai yra rūpinamasi ir be abejonės galima tikėti, kad bus įvykintas. Pagalios kai kurios ir iš senųjų kuopų praneša laiškiu, kad negali gauti naujų narių ir tie patys pameta delto kad nėra pašalpos skyriaus, o nariai nori būti apsidraudę netik gyvastį, bet ir sveikatą. Net kai kurių kuopų išreiškiamai buvo tilpę organe ir patys organo skaitytai tai galėjo matyti. Kiti net saiko, kad kuopos užaugtų kelis syk didesnės jeigu tik būtų įvestas pašalpos skyrius. Kitą sykį apie naują apsaugos mokesius.

J. S. Vasiliauskas.

BROOKLYN, N. Y.

56-tos kuop. S. L. R. K. A. 2 Balandžio, buvo burtainis susirinkimas. Ir štai kas buvo nuveikta

Išrinktas delegatas į S. L. R. K. A. seimą. Įnešimai šitokie paduoti.

1. Centro valdybą pavestą išrinkti seimę delegatams.
2. Už laikraštį organa sutikta pakelti mokesius už prenumeratą — jeigu to reikalauja.
3. Organo ėmimas nepriverstinas.
4. Už organą apsirinko "Draugą" vienbalsiai. "Draugas" labai pigiai ėmė už prenumeratą iki žioli susivienijimui gi davė vietos beveik žėdame numeryje ir organizaciją pakėlė labai toli pirmyn. Tad už tokį gerą darbą nenorim mes su "Draugu" persiskirti, kad reiktų metams ir brangiau užsimokėti.

Dar įnešimams paliktas laikas ir ant vėliaus, jeigu rasis gerų. Pašalpos skyriui labai pritarė me.

P. Montvila.

Del pašalpinio skyriaus. Matydamos pašalpinį skyriaus reikalingumą, ir naudingumą mūsų organizacijai, kiek suprasdamos išreikšiu savo nuomonę, kaip būtų geriau, man rodos, bene taip! 1. Prisirašantieji prie pašalpos skyriaus išpildo aplikacijos blanką, kurią kuopos daktaras, išegzaminavęs, aplikantą, siunčia pildomajai tarybai susivienijimo sekretoriaus vardu. 2. Įstojimas į pašalpos skyrių būtų skantis: Nuo 16 metų iki 30 metų, \$1. d. 50 centų nuo 30 metų, iki 35 metų \$3.00 nuo 35 metų iki 40 metų, \$4.00 nuo 40 metų, iki 45 metų, \$5.00 nuo 45 metų iki 65 metų.

3. norintis prisigulėti prie pašalpos turi prisigulėti prie vieno apsaugos skyrių.

4. Mokestis turi būti pašalpos skyriui mokama nemažiau kaip 30 centų arba 35 centų j mėnesį.

5. Ligonis, tikrai sergantis, turi gauti pašalpos \$6.00 j savaitę bei 85 centus j dieną.

(Seka ant 7-to pusl.)

Petras Lapelis.

MARGALIS.

(Atgimimo laikų dainius)

Niekas taip turbūt nepakelia žmogaus dvasios, nepastumia jo prie idealizmo, kaip dainos, įvilkios i dailią formą, i švelnių melodijų rūbus. Manoma yra, kad ir viduje kultūra daug augščiau stovi pas tautas, kurios myli dainas, kurios gerbia eiliuotos tverybės stikalus. Lietuviai tuo žvilgsniu labai augštai stovi ir ne vien mūsų šalies, mūsų impročių, kalbos ir kitokių ypatybių tyrinėtojas tai jau senai pripažino. Galima drąsiai sakyti, kad Lietuva — tai dainų šalis. O, dėkingais privaleme būti tiems mūsų vyrams, kurie tvėrė dainas, kurie posmavo savo mintis, savo jausmus ir eilių pavydale skleidė minios; šios gi, lyg žuvys ištrokusios vandens, nusitvėrusios jų aidų ir įsidėjusios giliai omenin, atminę savo linksmybės, nelaimės ar vargus niūniavo ant kiekvieno žingsnio kartais liūdnai nykiai, kartais augstiesnių, gyvesnių tonu... Dainavo keliaudami karan tėvynę ghti, dainavo eilami dvaran vergu-vės junga vilkti, dainavo laisvais būdais, dainavo prispausti ir persekiojami... O tos dainos tokios galingos! Jei ne jos, lietuviai gal būtų neišlaikę sunkių retėjų, kuriuos priešai uždėjo ant jo rankų ir kuriuos turėjo nešioti per kelius šimtmečius... Dainos stiprinę jų dvasioje, kuteo jo sieloje vil-tį, gesino nusiminimų liepsną... Ir jis, ačiū Dievui, išlaikė. Nūdien štai jau aiškiai matome rytuose aušros žvaigždėlę, kuri da nors silpnai šviečia, bet vis diena iš dienos eina skaitstyn, šviesyn... Ne-trukus užtekės Saulė ir susilauksime dienos. Bet, sakau, susilauksime tos dienos tik ačiū jums Lietuvos dainiai!...

Dainių kultas arba, kitaip tariant, jų gerbi-mas yra taip senas, kaip pati žmonija. Gerbė juos graikai, laureavo romiečiai, stato jiems paminklus viešose dailiausiose vietose visos civilizuo pasaulio tautos. Ir kaip, ištikro jų negerbti, kaip ne-sigaileti jų atminčiai marmuro ir bronzos, jei jie yra tais vadais, kurie pravedė keliu naujos estetikos ir psichikos srityje srovės, veikiančioms pozityviai i mūsų dvasią, i mūsų kultūrinį gyvenimą? Dainiai ir vien tik dainiai savo tveria at-skleidė mūsų minčiai bei jausmams naujas erdves, visai neprieinamas senųjų amžių gentkartėms. Vaidintuvėje jie atvėrė naujas nepaprasto laku-mo gelmes, išdirbo naują sintetinį varų ir tonų skonį.

Todėl suprasdami jų svarbą ir lietuviai, eida-mi kitų civilizuo tautų pėdomis, moka pagerbti savo dainius, nors netaip iškilmingai. Neseniai apvaikščiojome Jakšto sukaktuvės, pernai apvai-nkavome laurais Maironį, paminėjome, kiek galė-jome, mirimus Vaičiū, Ed. Steponaičio, Zigmo Gėlės... Iš senesniųjų tečiaus atgimimo laikams prigulindųjų ir da ačiū Dievui, tebegyvenančiųjų mūsų dainių paliko nepaminėtas ir neapvertintas **Margalis**. Šiam straipsnyje aš norėjau trumpai išreikšti savo pažūrą i jo tverybą ir nurodyti, kokią reikšmę turi jo poetiniai rašiniai mūsų tau-tiniame gyvenime.

Dailioji tverija, kaip ir kiti gyvenimo apsi-reiškimai, laikui bėgant progreso keliu vystėsi, keitėsi i tobulesnę formą. Pažvelgę nūdieninėmis mūsų dailės skonio akimis i senovės dailiosios te-orijos veikalus, pamatysime, kad naujagadynė dailė kur kas turtingesnė, ypač psichologiniais moty-vais. Goetės "Faustas", palyginus su Sofokles'o "Antigona", atrodo tikru perlu šale kristalizmo stiklo; mūsų Čiurlionis "Rex'as" daugiau turi dvasios ir išdidumo, negu visi įjymiausių senovės dailininkų paveiksai kartu paimti. Juo toliau sieksime i šią pusę, juo patėmsime dvasią augščiau iškiliusią. Estetikos besivystimas — tai nuola-tinis diferencijos procesas. Vienas Balzako romano skirsnys daugiau paliečia psichologinių problemų, negu Iliada ir Odiseja — kartu tuodu veikalu imant. Netik senovinė, bet ir pseudo — klasinė dailė tvėrė dažniausia abelno charakterio žmonių tipus; romantizmas gi palietė psichologiją ra-sių, tautų ir atskirų individų; realistai ir nutura-listai ėjo da toliau: įsigilino labiau i asmenų indi-vidualybę, i jų dvasią ir palietė jų svarbiausias vi-duojes problemas. Tvėrėjai ir progresuojanti žmo-nija tečiaus tuom nepasikakino: individai raštijo i-mta skirti i įvairias grupes sulig jų dvasios ypa-tinčiųjų apsi-reiškimų, sulig jų psichikos stovio; diferencijos procesas teveikia ir atskiruose in-dividuose. Čia mes jau aiškiai matome pragamą taip vadinamajai modernistinei dailioje literatū-roje. Žmogaus individualybę, jo "aš" moderis-tams rašytojams yra ne vienalytinga čielybė, bet kaip ištisa eilė ypatingų sielos stovių, nepapras-tų psichinių apsi-reiškimų, kuriuos galima imti at-skirai ir traktuoti nepriklausomai.

Seniau viešpatavusi epika išnyko beveik, nes jai rūpėjo tik veikalai, kaip veikalai, bet ne veika-lų motyvai; jai rūpėjo viršųjų, bet ne vidujė žmonių gyvenimo ir veikimo pusė. Ji nesigilino žmogaus širdin, pasiganedino tik šaltu protu. Sub-jektivizmas taitai patėmė viršų; lyrizmas ingijo pil-niausius gyvenimui teises. Objektivizmas dailiojo raštijo nūdien mažai beturi šalininkų. Seniau tvėrėjas kėlė viršūn tik sausus dalykus, šioje gi gadynėje jis iškelia aikštėn savo sielos stovį; ana-sai aprašinėjo dalykus taip kaip jam protas dik-tavo, šis gi priešingai, aprašo jausmus, kokius su-kelia jo širdyje tie daiktai. Subjektivų dainių mes vadname lyriką, objektivų — epiką.

Galinga lyrizmo banga, vis smarkiau ir smar-kiau pradėdama užti, putoti, veržtis augstyn, pa-veigia daug įvairių tverybės srovių, jungdama jas i vieną milžinišką okeaną, ant kurio vandeny skrajoja, ir balandis, žmonių dvasia, nušviesdama savo įstabiais spinduliais neįmatuojamas jų gel-mes... Net ir plastinė dailė jaučiamas lyrizmas:

nūdienų dailininkų paveikluose matome dažniausia tai, ką autorius jautė, žiūrėdamas i kokį nors gam-tos apsi-reiškimą. Charakteringu, gana tipišku pa-vyzdžiu gali būti mums beveik visi mūsų Čiurlio-nies genijaus veikalai.

Kokios rūšies dainium yra Margalis? — Beabe-jo, kad lyrikui, kaip ir kiti mūsų dainiai. Negi galėjo pasilikti jis nuosalyje nuo tos, galima sa-kyti, naujos visur Europoje ir Amerikoje besi-plėtojančios lyrizmo srovės, kurios intekmė i žmo-nių skonį neturėjo tiesiog ribų...

Pirmas Margalio eilių rinkinys pasirodė 1900 m. Tilžėje. Išleido jį "Tėvynės Sargas" vardu "Volungė" ir buvo autoriaus dedikuotas lietuvių publicistai ir veikėjui Juozui Vaisgantui.

Dabar yra tai nedidelė knyga, teturinti vos 107 p., bet anais laikais ji skaitėsi nemaža, ir ta-po visuomenės priimta su ištietomis rankomis, kai-po nepaprasta naujiena. Atsiminti reikia, kad tuomet Lietuvoj spauda buvo dar uždrausta. Ar rašyti ką nors lietuvių kalboje, ar spaudinti buvo labai užginta. Bet atsirado vis delto vyrų, kurie veikė slapta ir pamažėl skleidė tyvyniskum-dvasią savo brolių tarpan, vienį rašydami knygas, kiti jas gabendami per sieną ir platindami tėvy-nėje. Tokiu būdu lietuviams neduota ištautėti. Nors daug kentėjo pirmieji mūsų veikėjai, nors priešas puėd juos kalėjimuose, kankino Sibire, liejo jų kraują be jokio pasigailejimo, tečiaus jie, tie ištikimi tautos kareiviai apsi-sarvoję tvirta va-lia ir pasišventimu, ėjo tolyn, stovėdami tvirtai ant savo pozicijos, vykindami savo nemirtingas idė-jas realybėn, kol galutinai kova tapo nelaimėta, ir neužtekėjo žvaigždėlė naujai erai. O toji žvaigž-dėlė pasirodė ant Lietuvos padangės 1904 metais, balandžio 24 d. (pagal sen. kal.), vadinasi šmet ne-trukus sueis lygiai 10 metų nuo tos linksmos va-landos.

Liūdni tai buvo laikai, kuomet lietuvius turėjo vilkti tyliai jungą ant savo pečių, kuomet jis tu-rėjo slėptis su savo tautybe, su savo širdies troš-keimais, negalėdamas net niekam pasisieloti... Liū-dnos buvo ir jo dainos!...

Visų mūsų anonometinių dainių kanklių tonai nešioja savyje tą prispaudimo žymę, kad jie ne-insteigia pakelti užtekintai augstūn dvasion at-mosferon. Kaip Kudirkos, Jakšto, ir kitų panašių kategorijos tvėrėjų veikalai, taip ir Margalio netu-ri daug syntetinių aistetikos ypatybių: užvis la-biausia, tai maža jauti juose lakumo. Tik du atgimimo laikų dainiu — lyrikui, butent Maironis ir Vaičiūis turėjo jėgų pasikelti šiek-tiek aug-ščiau.

Bet genijų mes da negreit turbut susilauksi-me. Visi mūsų naujosios eros dainiai sykiu paim-ti toli gražu neatsvertų tik Vaino Goetės — 40 milžiniškų, tonų nemirtingų veikalų autorius! Reikia būtinau atsižvelgti i aplinkybes, kokiose veikalas užgimė, ir tik tuomet galėsime spręsti teisingiau apie jo autorį.

Margalis gali kam nepatikti; jo eilės gali kam atrodyti nudienėmis akimis žiūrint nelabai vyku-siomis, bet visviena jos yra įjymiu mūsų dainium, turinčiu jautrią širdį, gyvenančiu augstiesniais mo-tivais, atlošusiu nemenką rolę mūsų atgimstančioj raštijoje...

Tėvynės meilė pas Margalį karšta, kaip ugnis, o idealizmui nėra ribų. Ir tai, galiu sakyti, buvo svarbiausiu akstinu, kuris pažadino jį prie tvėri-mo. Ir siekiai jo darbų, jo troškimų buvo tokie aiškūs: prisidėti prie tautos atgimimo:

Skriskite mintis krauju parašytos,
Kursčiusios, žeidžiusios mano krutinę,
Slėptos širdyje, verguvely laikytos!
Skriskit, gal jus prisisavins tėvynė!
Skriskite brolius iš miego blaivinti,
Kibirkštį kurti jausmuose jaunimo!
Skriskite viltį užgniaužtą gaivinti,
Rytą apreikšti tautos atgimimo!

Kaip matome, tėvynės meilė, troškimas jai laimės pas dainių begaliniai, tečiaus nepasitiki jis perdaug savo įjogomis ir nuolankumo dvasia jam toliau priduria:

Silpną, nestangų teturite sparną —
Slėpkit tėvynės perjauną dar tarną!
Liaurų netrokštu... sau skirtame darbe
Meilės vardan, kiek galiu, prakaitauju!
Šiukškie Dievui per tėviškę garbę:
Jo aš inkvėptas ir Jam tik tarnauju!

Šiomis įžanginėmis eilutėmis dainius nušvie-čia visą savo tolesniųjų eilių tendenciją, nule-mia jų kokybę. Gema jos iš meilės prie tėvynės, iš vidinio skausmo, regint ją tūnojančią sunkiuose varguose ir prispaudimuose... Ta meilė apsi-reiškia da kūdikiu jam bebunant:

Kad kūdikis, vedamas dar už rankos,
Švepliodamas ištaria "motina, tėva";
Ant kelių silpnučiu, ant molio aslos,
Kad širdį pakelti pradėjan prie Dievo, —
Tada jau man tautiška dvasia įkurta,
Tada pamyliu jį aš brangią tėvynę;
Ir meilė ankstyba ligiol neapkurto —
Karštin tebeina krutinė. (V.45)

Ir karštą tėvynės meilę dainiaus širdin įdėjo jo motina. Didelė, ištikro, tos motinos turi galė! Jos tai, galima sakyti, lyg tos muzos, pirmiausios įteikia, jei nori, savo sunums kankles ir poinfor-muoja kaip jų stygas užgauti, kad garsiai, ma-loniau skambėtų. Dėkingais už tai buvo savo nu-mylėtomis motinoms Goetė, Novalis, Petrarka, Vag-neris, d'Annunzio, Slowacki's ir daugelis kitų vis-pasaulinės garbės genijų. Motinos žodis ir pa-vizdys kūdikiybėje daug, labai daug sveria. Ir

mūsų dainius tai nušviečia sekančiose eilutėse, turėdamas omenyje save, savo kūdikiybę —
Brangiai mane motina mažą augino:
Ji skendo varguose ir aš daug vargau;
Bet meilė, kaip vynu, ji mane svaigino,
Ji kaitino — ir nešalau...
Nekartą nuo skausmo suvelgdama aki
Ji man apie artimo meilę kalbėjo;
Nekartą vientaučių man dalį apsakė,
Kaip matė pati ar girdėjo...
Paskui kad vadovai jaunystės tūmpos
Mėgino veidmainiškai širdį aušinti,
Minėdamas brangius pamokymus jos,
Mokėjan jasmus man įkurtus auginti
Pajutęs širdyje dangaus įkvėpimą
Ir kankles įgavęs paskirtas Augščiausio,
Krutinėje kibirkštį pūkstau pirmiausia,
Jausmų tebelaukiu tiktai pribrendimo
(Volungė 45—46)

Sunkus dainių gyvenimas. Jų kanklės daž-niausia teprakala tiktai tuomet, kad žiauri liki-mo valanda suspaudžia jų krutinę, kad turi eiti erkščiais nuklotu taku... Prisipažįsta prie to jau pats autorius sekančiose eilutėse, —

Kad sopulių replės man širdį suspaudžia,
Užgauta krutinę sugriauždia,
Kada nusiminęs dejuoju, pravirkstu,
Kaip juodas varguolis skausmuose kad tirpstu;
Kaip mane apniaukia tamsus nuliūdimas —
Prabyta jausmuose dangaus įkvėpimas.
(Vol. 19)

Sunku suprasti dainiaus sielą, sunku perma-tyti kas viduj jos dedasi. Maža gyvenime valandų, kad krutinė ramiai alsuotų,

...Jei mano kas širdį matytų,
Už gryną beprotį gal mane laikytų.
Kaip joje kariauja įvairūs jausmai!
Tai prašneka džiaugsmas, tai smeigias skau-smai... (Vol. 20)

Pats dainius net negali savo širdies suprasti ir klausia jos —

Širdis! kodėl tu taip jautri?
Kam karštu krauju visados
Krutinėje tu virti turi,
Kaip jurė budinta audros?
Kodėl kiekvieną valandą
Tū kaip šaukėja, vis šauki!
Tai verdi, griaudi vien skunda,
Tai meilės ugnimi degi?... (Vol. 21)

Begalinis Margalio sentimentalizmas ypač pažymėtinas. Gyvenant vargų ir prispaudimo gadynėje, tasai sentimentalizmas atsimuša i vi-dujų ir viršųjų dainiaus gyvenimą. Tik linksmos aplinkybės tegali sentimentaliam dainiui pagim-dyti linksmas dainas; o tos aplinkybės, dėja, tokios liūdnos, dvasia žmonių taip prispausta ir žemai la-kioja, kad iš dainiaus krutinės tik verčiasi kaip iš fontano, vien gailios skundos, graudžios, kar-tais net... desperatiški nusiminimai. Taip pav-jis gieda savo sonete:

Sunku, man vis krutinę remia,
Kaip aštrus erkščiai, skausmai!
Digliais apaugusi ta žemė,
Kur mano rangosi takai.
Akimis kasdieną naują rasą
Suteikia juodas debes;
Nekartą ir viltis jau geso,
Letargo pagėdė širdis. (Vol. 41)

Tie vidujai skausmai pas dainių gema ar tai dėl minėto jo begalinio sentimentalizmo, ar tai dėl kitokių išsvajotų ar idealiai-realių troškimų, —

Daug kartų man buvo ir akis aptemę,
Nuo ašarų skalsių!
Kiek kartų geidžia aš paleisti po žemę
Spinduliu daug šviesių!
Kiek kartų aš kibirkštį skolint norėjau
Iš senovės laikų;
Kapus milžinų atrakinti skubėjau,
Kelt tėvynės vaikus!
Bet ką-gi? apkurto jau tėviškės sunys,
Dainiaus jie negirdės;
Per amžius nors šauksiu senovės galiunus,
Ką šaukimas padės? (Vol. 19)

Vienu stipriausiu ty idealų jo troškimų be-ne bus tik karštas noras pribudinti tėvynę i tau-tinio ir dvasinio snaudulio. Atminęs jos garbin-gą praeti, o regint dabar ją taip nupolusią, taip prispaustą ir nuvargusią, šaukia "Raudoje" pa-kiliu, pilnu liūdesio tonu: —

Tėvynė! kur tavo garbinga senove,
Tvirtybė ir garsus vaikai?
Narsių milžinų kas tas gaujas išgriovė?
Ko tyli jų skardys ragai? (Vol. 17)

arba kitoj vietoje gieda, —
Lietuva! graži praiegoje buvai,
Bet tavo vainikas šiandieną nuvyto;
Liuosybėje tankia gria žaliava,
O nuoga dabar ir grabe paguldyta. (V. 38)
Man liūdna i kartą veizėt dabartinę,
Jos snaudulį ilgą matyt
Datrit jos, kaip ledą, jau šaltą krutinę,
Širdies jos mušimą klausyt. — (V. 17)
Ir baigia dainius tą savo liūdną raudą, kiek garsiau susaukdamas:

Lietuvi, atbusk! jau ir laikas atėjo
Pažvelgti, kur tu nubridai,
Suprasti, ką tavo širdis pamylėjo,
Ko jieškai ir ką praradai... (Vol. 17)

Nemiela dainiui svetima šalis. Gyvendamas tarp svetimųjų dažnai prisimena jam tėvynę, — jo "mylimoji, suremta peiliais, išvilktą iš ribų se-novės" ir norėtus jam veikiausiai sugrįžti jon, bet aplankyti ją, kad savo nuliūdusią sielą su-ramiaus, —

Leisikt i tėvynę,
Leisikt pas savus!
Ten pradžiugę krutinę,
Atgaivins jausmus...
Čia jausmai man žyva,
Kalinyj širdis;
Leisikt i Lietuvą, —
Akis ten nušvys!
Svetima padangė
Ne-naloni, n...!
Tėviškę aš brangią
Vis regiu sapne.
Nemunu dabina
Puikesni žiedai;
Širdį ten ramina
Meilesni balsai... (Vol. 146)

Mylint taip karštai tėvynę nelengva su ja ir atsiiskirti. Ištikro, argi gali bebūti kuomet nors liūdnėsnė, pilnesnė vidinių aspiracijų scena, kaip atsisikimas su labiausiai, visa siela, visa širdimi numylėtu daiktu? Jei prisieina apleisti trumpes-niam laikui, dar tiek to, bet ypač jei neapribuotam, tai negali būti jautiančioj širdyje ramu: turi gim-ti begalinis liūdesys ir neviena gali ašara išsi-veržti iš akių. — Tokiose tai maždaug aplinkybėse dainius sutveria "Dainą iš Tėvynės važiuojančio", kur išlieta tiek karšto nuosirdaus jausmo, kur taip atvaizdinta dailiai prakilios sielos vidinis sto-vis tame momente, kad jos liūdni balsai gali su-graudinti ir kiekiausiai širdį: —

Sudiev tu brangi man tėvynė!
Sudiev taip mylima šalis!
Sudiev jūs broliai nusiminę
Ir ašarotose seseris!

Gal dar sugrįšiu aš prie jūsų
Atgulti ant tėvų kapų;
O gal kaž-kur svetur supusiu,
Palaidotas tarp svetimų.

Ir ten antrame kraste svieto
Kas mane mirusį lankys?
Kas rutą kvepenčią ar mėtą
Ant mano kapo pasodės?

Jei tik sparnuotas giesmininkas
Ten mane vargšą apgiedos,
Ir vėjas rudens švilpikas,
Man švilpiniuos laike audros.

Sudiev jaunuo-menė jausminga,
Nebeįsivysiu gal tavęs!
Sudiev ganta tu abejinga,
Gal nebedžiuginsi manęs!

Sudiev jums tėviškės tankynai,
Kur dengsi seniaus tėvai,
Kad nepakviesti čia kaimynai
Juos gaudė, kaip avis vilkai.

Sudiev, paukšteliai — čiuolbėliai!
Ar jus išgirsti teks man kur?
Ir jūs mergaičių žolinėliai —
Gal nekvepsit man svetūr.

Ak sopuliai krutinę remia,
Nuo skausmo plyšta net širdis!
Ir kad tėvų apleisiu žemę,
Svetur ar dušia bepagys?

Gal kaip ligonis vis vaitosiu,
Kančių gi niekas nesupras;
Ramumo trokšiu ir įjėkosiu,
Vienok širdis jo nesuras...

Tokia tai Margalio lyrika. Perdėm ji liūdna, gaudi yra, bet daugelis lietuvių ją pamylėjo, nes joje randa tipiską savo psichikos atspindį: ta dai-na jiems maloni ir tie žodžiai brangūs, kur nu-šviečiamas yra jų vilinis ar išvidinis dvasios stovis. O Margalis yra tos rūšies tvėrėju, kad sekė uoliai savo laikų gyvenimo bėgi ir būdamas begaliniai jautrios širdies, įstengė savo eilėmis priduoti origi-nalį toną, kuriuo skiriasi jos nuo kitų mūsų dai-nių. Jis nėra, teisybė, toks lakus, švelnus, išdidus, kaip Maironis, kaip Putinas, Gustaitis, Liudas Gi-ra, Vaitkus, bet užtat pilnas gilaus sentimenta-lizmo, taip kad maža gyvenime teranda jis sau lygių ir teisingai, regis, pastebi savo eilėse, var-du "išvaizduojant", matomai, apleizdamas, da mo-kleiviu būdamas, tūlą bendrabutį: —

Šalti žmonės čionai — be jasmų, be širdies!
Nors mylėjau visus, nepažino manęs.

(Vol. ir Viev. 126)

(Bus daugiau)

PO ŠALTOS ŽIEMOS.

Po šaltos žiemos pavasaris užstos
Ir vėl nuogos medžių šakelės lapais apsiklos.
Saulutė pakilus liūdnumą naikis
Ištirps jį sniegus ir gamtą gaivis.
Upės ir upeliai sulaužys ledus;
Banguos ingavė liuosybę, bučiuodami krantus.
Tad broliai artojai laukuose dainuos,
Jų mielą balsėį vėjelis nešios.
Tas gelės žydės ant plačių laukų,
Paukšteliai čiuibės linksmai ant šakų;
Nei mūsų krutinė tad skausmo nebjaus
Ir ašaros graudžios mums veido neplaus.

Beržas.

SODNELIS RUDENĮ.

Sodnelis nuliūdes be lapų stovi,
Po jį merygtė jaunutė vaikščioja.
Sodnelis verkia, ašaras beria,
Merygtė jaunoji ašaras geria.
Oi sodne didžiūn, kur tavo žalumas?
Kur liko lapeliai ir tavo meilumas?
Kokie jausmai dabar širdy tavo yra,
Kad tavo lapeliai nugetl' jau bjra.

Beržas.

(Pradžia ant 6-to pusl.)

6. Ligonis už pirmas 7 dienas pašalpos negauna toliaus gauna po 85 centus į dieną. Sužeistas ligonis turi gauti pašalpą iš tos dienos nuo kurios tapo sužeistas nežiūrint 7 dienų.

7. Moteris nuo palagą lygiai turi gauti dovany 10 dolerių toliaus nebūtų mokama; ne nuo palago ligoje, turi gauti lygiai, kaip vyrai.

8. Turi būti mokama pašalpa per 6 mėnesius po \$6.00 dol. savaitėje per kitus 6 mėnesius po \$3.00 dolerius savaitėje, toliaus, kuopai apsvačius ligonies padėjimą, paduoti seimam. (Ar nebūtų geriau įvesti dar arba net ir tris laipsnius pašalpos ligoje, taip juos sutvarkant, kad nuo kiekvieno įmokamo per mėnesį penktuko į pašalpos skyrių ligonis gautų po 1 dolerį savaitėje pavyzdžiui, mokėsimai galėtų būti 15c., 25c. ir 35 centai. Pagal to ir pašalpos gautų \$3, \$5 ir 7 dolerius savaitėje — žinoma tik per pirmus šešius mėnesius; per kitus 6 — tik pusę to "Draugo" Red.).

9. Jeigu sirgtų iš girtuoklystės bei paleistuvystės, pašalpa neturi būti mokama.

Antanas Puodžiūnas.

Elizabeth, N. J.

3-čia kp. S. L. R. K. A. laikys bertaininį susirinkimą 15-tą dieną balandžio, 8-tą val. vakare, Jančaitienės salėje, 190 Pine st. Kviečiame visus narius pribūti užsimokėti bertaininį mokesnį ir atsivesti naujų prisirašyt; taipgi kuriems neina reguliškai org. "Draugas" užsimokėjusiems mēdžiū atsinešti adresus, pataisyti klaidas, ydant paskui nebūtų rūcijos.

Skr. Ignacas Balčiūnas.

Donora, Pa.

88 kuopa S. L. R. K. A. laikys bertaininį susirinkimą 19 dieną balandžio. Prasidės tuoj po sumai, po bažnytinėje svetainėje. Meldžiama visus narius pribūti ir naujų prikalbinti.

Rašt. S. P. Kalikauskas.

Miners Mills, Pa.

25 kuopa S. L. R. K. A. laikys bertaininį susirinkimą, balandžio 16 dieną, 7-tą val. po pietų, pas p. J. Noreiką, 32 W. Thomas st. Meldžiama visus narius pribūti ir naujų prikalbinti.

Rašt. S. P. Kalikauskas.

Curtis Bay, Md.

58 kuopa S. L. R. K. A. turės bertaininį susirinkimą 19-tą dieną balandžio 2-ą val. po pietų, pas kuopos raštininką, 2 Hazel st. Yra daug svarbių dalykų kuopos reikaluose aptarti. Meldžiame visus narius pribūti, ir naujų narių atsivesti.

Rašt. A. B. Radomskas.

Chicago, Ill.

15 kuopa S. L. R. K. A. laikys prakalbas, 19-tą dieną balandžio, bažnytinėje šv. Jurgio svetainėje, 4 val. po pietų. Meldžiū geriamosios visuomenės kuoskaitlingiausieji atsilankyti, nes bus geri kalbėtojai; kas link pašalpinio skyriaus invedimo, ir daug kitų svarbių dalykų aptariama.

Rašt. G. S. Zakas.

Chicago, Ill.

15 kuopa S. L. R. K. A. laikys bertaininį susirinkimą 19-tą d. balandžio, 1-mą val. po pietų, šv. Jurgio bažnytinėje svetainėje. Meldžiū visiems atsilankyti, nes yra labai daug svarbių dalykų ir nepamirškite naujų draugų atsivesti.

Rašt. G. S. Zakas.

Bentleyville, Pa.

92 kuopos S. L. R. K. A. bus mitingas, nedėlioje 19 balandžio, po sumai, bažnytinėje salėje. Meldžiame visus narius pribūti su mokesniu už antrą bertainį ir pasistengti naujų narių prikalbinti prie Susivienijimo.

Rašt. J. Kišis.

Duryea, Pa.

61 kuopa S.L.R.K.A. 19 d. balandžio turės prakalbas. Daug

svarbių reikalų yra svarstymui, užtat visi nariai užkvičiami pribūti. Prie Susivienijimo labai maloniai kviečiami naujų narių.

J. Ignatavičius.

Bridgeport, Conn.

Po Velykų S. L. R. K. P. Blai-vininkų 18 kuopa rengia pirmą kartą balių. Jis bus subotėje, 18 balandžio, šv. Jurgio parapijos svetainėje, Park ave. Įžan-ga 25 centai.

Bus paskirots dovanos toms ypatoms, kurios gaus daugiausia atviručių. Kviečiame visus, kuoskaitlingiausieji apsilankyti.

Komitetas.

Worcester, Mass.

98 kuopa S. L. R. K. A. laikys susirinkimą 19 dieną balandžio, bažnytinėje svetainėje, tuojaus po sumai. Meldžiū nors kartą vi-

Sveikatos Skyrius.

Dr. A. L. Graičūnas.

Dr. A. L. Graičūnas mielai noru duos atsakymus "Draugo" skiltyje hygienos ir sanitarjos klausimams, kaip apsaugoti nuo ligų. Jė-gu būtų stoka vietos ar į kokius klausimus neįtiktų atsakytį per laikraštį, tai bus atsakoma laiškais tik tuomet reikės prisidėti ad-resas ir krašto ženkliu. Dr. A. L. Gr. nestatys diagnozės ir nerūšys receptų pavieniams asmenims jų ligoje; todėl į tokius reikalavimus ne bus atskama.

1). Klausimas: T. N. iš Hud-son, N. Y. rašo: "Beskaityda-mas" "Drauga" randu "Jūs daug naudingų patarimų. Tai ir aš noriu klausyti štai ka: Iš ko ga-lima pažinti ligonį, kad jis serga džiova?"

Aš visada kosiu ir spiaudau tirštasi sukepusiais skrepliais ir pradėjau greitai pailai ar kę greičiau padirbu, ar greičiau pa-bėgu, ir miegoti negaliu: vartaus nuo viena šono ant kito. Valgyti galiu gerai ir viskas man tin-ka. Buvau pas vietinius daktā-rus kurie davė vaistus ant trijų mėnesių, nei vienas nepasakė ko ji liga; jau geriau, bet dar grei-čiau pailstau ir nežinau kas man yra. Lauksiu patarimo, nes aš blogai jausdamas žadu važiuo-ti Lietuvoje ir noriu žinoti kuo aš sergu, o gal galėčiau čia pasigy-dyti.

Laukiantis patarimo. T. N.

1. Atsakymas T. N. iš Hudson, N. Y. Kokia liga Tamsta sergi iš laiško negalima tikrai pasakyti, bet čion žemiau paduodu trum-pą ištrauką apie "Džiova" arba tuberkuliozā, kurią tamsta aty-džiai perskaitęs, manau, pats į sa-vo klausimą atsakys: Džiova ar-ba tuberkuliozās išgydoma. Jei-gu laiku ją patėmysi. Tuojau-eik pas daktarę jei turi vieną ar daugiau sekančių ligos apsi-reiškimų (simptomų).

1. Mažiau neg reikia sveri, ar-ba iš palengva lengvėji.
2. Visada esi pavargęs arba išpalengvo sveikatoje silpsti.
3. Po pietų jauti karšį (nors ir mažą).
4. Turi užsisčiusį kosulį arba slogas.
5. Neturi apetito (nenori val-gyti).
6. Užkimumą, nuolat tėsantis arba atsikartojanti.

ŠLAPINIMAS LOVON.

Dažnai jaunas kūdikis tykia guli išbūdęs iš miego ir tik už valandėlės vienas kitas praviškta, kad jį nori paimti. Motina mano kad kūdikis jau gal yra susilapinęs nakties laike, tai nebėra ko pervystyti iki kol nesusišlapins antrasyk. Čia tai ir yra klaida. Čia motina praleidžia svarbiausį momentą kūdikio mokinime. Dažnai jaunas kūdikis padaro šioki tokį ženklą, ar tai pasipurtindamas (sudreba), artai guli labai ty-kiai, laukdamas kokio tai nepaprasto jausmo. Tie-tai ženklai ir privalo būti motinai svarbūs, kad tuo laiku jį pajimtų ir pasodintų ant puoduko.

Nesykj man teko matyti šėšių mēnesių kūdikį jau taip išmokytą ir išlavintą, kad retai kada lo-voje susilapina, o dar rečiau susiteršia ir tik del-to vien, kad motina visada sodino ant puoduko po kiekvieno išbūdimo kūdikio iš miego ir po kiek vie-no papenėjimo. Nuo to laiko iki vienu metų amžiaus kūdikis pradeda suprasti reikšmę žodžio, istaria-mo motinos "pe-kaka" arba subarimā (klap-terėjimą).

Vienok mažai kūdikiai, kurie yra gerai išlavin-ti savo priedermės, neretai, spulauzo jas ir vienva-liniai pradeda šlapinti lovon. Tai gal atsitikti iš priežasties pernamos oro temperatūros; šaltesnis oras priverčia jį šlapintis dažniau. Ir gal delto, kad jie bereikalingai inprato perdaug gerti skysčių prieš einant gulti. Ir gal jo odėl gerai neveikia t. y. neprakaituoja liuosai.

Pataisymui šito negro, išmādyk kūdikį šilta-me vandenyje prieš paguldymą. Neduok daug van-dens, ar pieno vakariens laike, o jei jis yra dau-giaus, negu trijų metų—neduok nieko gerti naktį—paimk jį miegant vienodose valandose ir pasodink ant puoduko ir, ypač iš ryto, kaip tik jis pabunda, paimk tuojaus ir pasodink ant puoduko. Dieną tą patį daryk, kaip tik išbūda iš miego po piet.

Kada ir tas saugumas negelbsti ir kūdikis ne-perstoja šlapinės lovon, arba kada užena smai to-kie perėjimai ir sulaukty nesidūoda nei sumazi-nus skysčių, nei suregulavus oro temperatūrą, tai ženklina, kad kas nors negerai su kūdikio puslele ar kokia didesnė jeibė jo nervų sistemoje. Tokia-me atsitiktinė motina privalo kreiptis prie suma-naus gydytojo ir ieškoti jo patarimo.

2.) Valgymas nenatūralių nevalgomų daiktų. Valgymas teršėtų, purvų yra tai iškreiptas iš tie-saus kelio institutas, netolimas nuo gyvuliškumo, panašus į žemesniųjų laipsnių gyvūnų elgesimā. Ja-teršėtų ar žemes valgymas yra taip dažnas atsitik-timas, kad jis laikomas vienu (endemisku). Mes randame valgančių purvus gana dažnai mūsų pačių krašte; tasai inprotis yra analogiškas (panašus—to-

siems susirinkti, ir nors po vie-ną naują narį atsivesti prisirašyt-i. Ant toliaus atsisakau rinkti mokesnį ne susirinkimuose. Pri-gulė! ir Sus-mą turi sau nauda, tad ateikit ant susirinkimo ir už-simokėkite.

J. M. Vierašis.

24-ta kuopa Minersville, Pa. laikys susirinkimą balandžio 19 d., 3-čią val. po pietų, mainierių salėje. Visi nariai privalo ateiti. Kviečiami taip-pat ir nauji prisirašyti.

Rašt. J. Mikutavičia.

Montreal Canada, St. Laurent College. "Drau-gu" 13 numeryje, korespondenci-joje iš Montreal, Can. buvo pa-rašyta: sutvėrėme S. L. R. K. A. kuopą, o turėtų būti: sutvėrė-me L. R. K. M. Sus-mo Am.

M. Gureckas.

7. Nakti prakaituoti.
8. Kraujais spiauni.

Dalykai, kurie veda žmones prie Džiovos.

1. Blogas oras. Uždaryti, ne-vedinami kambariai. Nešvarūs, pridukėję gyvenamieji ir miega-mieji kambariai.

2. Nešvarus pienas, arba pienas karvių laikomų nešvariuose tvar-tuose. Džiova sergančių karvių pienas. Neuždenkti vėgčiai į ku-riuos krinta dulkės, purvai ir mu-sės.

3. Maža miego. Perdaug vėlybų šokių. Lankymas prisikimšusių ir menkai vedinamų teatrų ir ki-tų susirinkimo vietų. Vartojimas alkoholinių gėrimų — perdaug alaus ir degtinės. Be saiko rū-kimas.

4. Persidirbimas. Darbas prisi-kimšusiuose ir nešvariuose uždary-tais langais kambariuose. Stoka mankštinimos tyrame ore.

5. Nelaiku valgytas. Į darbą ar į mokyklą ėjimas be pusryčių. Neužtekinai maisto.

Dalykai reikalingi, kad apsisau-goti nuo džiovos.

1. Būk tyrame ore ir ant saulės kuoligausiai.
2. Užlaikyk gyvenimus ir mie-gamus kambarius tyrai ir leisk į juos orą ir saulės šviesą. Kas-dien eik valandėlę pavaikščioti tyrame ore. Ypatingai leisk vai-kus bovyti ant lauko.
3. Valgyk sočius valgius ir pas-kirtu laiku.

4. Giliai ausuok po keletą mi-nučių, keletą kartų dienoje. Al-suok per nosį ir burną laikyk už-daryta.

5. Kada dangines naujon vie-ton, žiūrėk, kad kambariai būtų išvalyti. Geriausia juos išrūkyti, jei galima dar prieš danginimos.

Kaikurie svarbūs patarimai.

1. Spiaudimas ant šalgytųjų ir asos platina ligas, ypatinai džiova.
2. Asmuo labai sergantis džio-va privalo eiti į ligonbūtį arba sanitarijų. Nėra reikalo toli ke-liauti, kad džiova išsigydytų.
3. Vaistai, džiovos neisgydo. Nepirk taip, radinamų, "Džiovai vaistų". — Jis tik tave apgaus.
4. Jei neįgali nueiti pas priva-tinio daktaro, eik į butorių gydi-nycias.

lygus į pirštų žiūlimą — nosės krapštymą ir pirš-tų nulaizymą, patžagystę ir mėšlungį apirimą).

Ignoracija (nežinystė), stoka reikalingo lavi-nio ir pridabojimo, bloga įgijėna, stoka saulės šviesos, netinkami ir blogai sutaisomi valgiai — yra dažniausiai to priežastis. Čia dar prisideda grigimimas.

Tą blogą inproty ingyti padeda dar pamėgdžio-jimas ir mimika, o taip pat, pasak Dr. Rochford'o žodžių: "artumas ar proga" turi didelę intekmę prie papratimo valgymo teršetus (nenatūralius daiktus) kukikystėje. Kreidos valgymas yra tai paprastas dalykas tarp mokinių.

Jau iš paties pavadinimo aišku, kad tokie kūdi-kaikioje ir kitose šalys vakariens Indijos salų kiai, ar net paaugę vaikai valgo visą, ką tik nusiteria: molį, smėlį, purvus, medį ir tt.

Patėmyta šimtai atsitikimų, kad net normališki ir sveiki kūdikiai gali impti tokian inprotin, nors seniau būdavo tai priskaitoma vien tik idio-tiškiems ir silpnapročiams kūdikiams ir vaikams.

Yra tai tikrai žinoma, kad toks blogas inprotis lengvai praeina ir suvis išdija iš kūdikio omenės jau trečiais metais jo amžiaus, bet tik tada, kada motina kūdikį aktyvai pridaboja ir persergsti; bet tuo pačiu laiku jis inpuola į kitą blogą inproty, kaip tai sustyrimą, trūkčiojimą (apirimą) ir pat-žagystę. Tad eik ir pasirodo aiškiai, kaip svarbu tą blogumą laiku pataisyti. Dr. Duke medikališkame žurnale "Lancet" (1884 m.) rašo apie 5 metų kūdikį, kurs buvo atvežtas pas jį gydyti nuo kirmių. Po atsargaus kvotimo ir atydaus tē-mijimo ligos stovio buvo surasta, kad kūdikis bu-vo inpratus valgyti smiltis ir žemę darželyje, ku-riame jis budavo įleidžiamas žaisti. Tas inprotis buvo įsikėrėjęs nuo dviejų metų, per kurį tai laiką kūdikis išmėtė vieną šimtą (100) didelių apvalinių kirmių (lizdininkų). Tas pats gydyto-jas paduoda dar akyesnį atsitikimą, kur kūdikis turėjo mirti iš priežasties nurijimo tiek žemės, kad suvirškinti jo viduriai nepajėgė, o visuose ki-tuose panašiuose atsitikimuose jis nei vieno kū-dikio nerado sveiko — vis buvo kokia nors jeibė: ar tai mažakraujystė, ar abelinas susilpnėjimas, ar nerviškasumas ir tt.

Nesumani motina dažnai mano, kad kūdikio inprotis valgyti nepaprastus valgymui daiktus, ženklina, kad to jo kūnelis reikalauja, ir tą reika-lavimą jis turis patenkinti; istikrųjų jį ženklina, kad motina pati yra nesumani ir neatgarsi, pave-lydama kūdikui impti tokian biaurian inprotin.

(Toliau bus)

MŪSŲ JAUNIMAS.

VYČIAMS.

Berneliai, mergytes subruzkit, subruzkit, subruzkit. Iš tautinio miego pabuskit, pabuskit.

Sesutės, brolyčiai, žiūrėkit kaip Vyčiai Su mokslu, tikyba šarvuojas, šarvuojas.

O apie Močiute, Kas gyvas sukrutę, Darbuojas, darbuojas, darbuojas.

Jei tavo krutinė atšalo, atšalo; Visokių nelaimių nēr galo, nēr galo;

Buk vaikų Bažnyčiai, Priglausa tavę Vyčiai. Suteiks tau ramybę, šviesybę, liuosybę.

Pasaldis tau dienas, Nes busi nevienas. O dorą atjausi vienybę,

Vyčių pašaukimas yr' didis, yr' didis. Tą gali suprasti kiekvienas išvydęs:

Tvarkoj' nuoseklybę, Veikime liuosybę, Kaip žmonės dorybės' mokina, mokina;

Prie Dievo mus lydi, Šviesos neužvydi. Lai Lietuvius Vyčiai dabina! —

Pranas.

"VYČIŲ" DIEVA.

Noriu pasidalinti gera naujie-na su "Vyčių" organizatoriais, jog mūsų darbas eina nuosekliai, ir su kiekvienu diena mūsų orga-nizacija didinasi, platyn ir platyn daro savo ribas.

Pastaruoju laiku gaunama tiek daug laiškų su užklaimais, jog sunku ant visų suspti duoti at-sakymus. Visgi stengiamasi nu-rodyti, kaip ir kokiose vietose darbuoties. O apie istatus tai jau pakanka pasiūsti konstitu-cijos egzempliorių. Žodžių sa-kant, žmonės sujudo jaunume-nės reikaluose kiekviename kam-pelyje. Džiaugiamės tad, kurie tuo interesuojamės.

Čia turiu pastebėti, kad truk-sta laiko dažniau gerbiameis skaitytoms apie darbo pasek-mingumą visad pranešti, mat už-imtas atsakymų rašymais, nes ne-sinori palikti užklaimamų žmo-nių be patenkinimo.

20 d. balandžio bus centro val-dybos narių susirinkimas, pa-sekmės bus vėliau paskelbtos laikraštyje. Geistina būtų, kad visi lietuvių laikraščiai skaitytų už pėreigą garsinti jaunumenės darbavimosi veikimą, o pastaro-jai tikrai pasilikis dėkinga už prie-lankumą, o kas svarbiausia, kad taip elgdamiesi pasekmingiau už-kirstume kelią nuo istautiejimo jaunuosios kartos.

Daug randasi klausimų nu-sprendimui apie kaikiurios kon-stitucijos paragrafus, kaikiure bus keičiami naujais, vis tai, ži-noma, svarbus organizacijos dar-bas, kad kuonosekliau istobu-linti konstituciją, pagal kurią bus statoma darbas. Bet šį dar-bą atliks kongresas, o dabar patariama visiems tēmyti ir pasi-žymėti kas reiktų dar pridėti, o kas negeistina, kad viską sutvar-kius. Tik, draugai, truso ir ener-gijos, o darbas išduos pasekmes.

M. A. Norkūnas.

P. S. Gerbiameji, kur jau su-tvėrėte kuopą, malonėkite siųsti savo duokles centro kasininkui, ir vienkart pranešti raštininkui.

"Vyčių" valdybos antraštai. Pirmininkas — M. A. Norkūnas, 166 Melrose st. Montello, Mass. Pagelbininkas — A. Jankauskas, Lowell, Mass.

Raštininkas — S. Bugnavičia, Box 251, Lewiston, Me. Kasininkas — Kar. Urbonas, 261 Broadway, So. Boston, Mass.

Kasos globėjai: — S. Mačiulskis, Agota Simanaičiūtė. Dvasiškas Vadovas — kun. A. Jusaitis, Lawrence, Mass.

F-as.

KO MES LAUKIAME IŠ MŪSŲ JAUNUOMENĖS.

(Referatas, skaitytas 2 d. balan. jaunimo susirinkime Apveždos Dievo parapijoje, Chicagoje).

A. Kaip yra dabar.

Vargo prisipirti, o gal ir ma-

da sekdami beveik pusė milijo-no lietuvių atkeliavo į Ameriką. Tikslas buvo aiškus ir norai ne-platūs: pasipelninti ir sugrįžti. O kai baidė kiti darbo sun-kumu, arba žmonių ištvirkimu — tai mūsų išievis nenugastavo: jis manė dirbti galėsiąs kad ir sunkiausius darbus, raumenų už-tekis, nes juk Dievas stiprius davė, su blogais gi draugais ne-susidėsiąs. Vaziavo, lydimas ir laiminamas Bažnyčios, tėvėlių, brolių ir sesėlių. Atsitiko kitaip, negu jis manė. Įsukė nabagėlį į verpetą su dušia ir su kūnu Ame-rikos gyvenimu. Vos kelintas išlaikė dorą, daugelis prazudė ti-kėjimą, uždirbtas grašis pateko salūnininkams, vos dešimtas iš-jengia grįžti į Lietuvą ir iš tų grįžtančių vos kelintasis parnešė sveiką dvasią, nepaliestą dorą ir šiek tiek dolerių. Čia gi lie-kantieji, visų niekinami, čiulpia-mi, išnaudojami, it tos muselės į voro tinklus inkliuvusios, blaško-si gailingai, dairois, bet iš niekur pagalbos sau neranda.

Sakysite, gerbiameji, kad per-lindą ir per juodą paveikslėlį esu nupiešęs. Tad išsižūrėkime gi arčiau musikių ateivių gyven-imui. Visų-pirma turiu pasiaiš-kinti, kad nebūčiau klaidingai su-prastas. Mano nuomone, jeigu mes kalbame apie Am. lietuvi. tai turime į juos žiūrėti, kaip į laikinai tikiai atskirtą Lietuvos gyventojų dalį, kuri jeigu gali turėti savo siekimus, troškimus, tai tik sąryšyje su visa Lietuva.

Ir kuomet mes svarstome Ame-rikos lietuvių reikalus, tai vi-suomet turime svarstyti juos drauge ir visos Lietuvos reikalų žvilgsniu. Prisilaikant tokios nuomonės, būtent, kad lietuviai, išvažiuodami sutraukė ryšius su savo tėvyne ir turi čia gyventi ir veikti, neatsižūrėdami nei kiek į Lietuvos reikalus — pasi-rodytų tuomet bergždžias ir be-reikalingas darbas visų Lie-tuvos mylėtojų, visų ra-sytojų, veikėjų ir taip toliau. Bereikalingas tada būtų ir mano šitas darbelis. Tada visi turė-tume čia tik vieną rūpesnį: kuo-greičiausia promokti anglų kalbos ir susilieti su Jankiais, kad galė-jus visiems naudoties jų dvasios ir kultūros vaisiais.

Aš svarstysiu mūsų ateivių padėjimą ir jų reikalus ne tik jų pačių, bet ir visos Lietuvos rei-kalų žvilgsniu.

Pažvelgkime į Amerikiečių lie-tuvių dvasios, doros, stovį, į svei-katos ir visuomeninį padėjimą, pagaliau į jų turta.

Lietuvoje mes neturėjome sa-vų mokyklų, kur mūsų dvasia ir protai būtų buvę šviečiami. Tik dabar jas pradėdame turėti. Vy-riausybės teikiamos mokyklos mums vis dar svetimos. Didžiausios kliutys reikia nugalėti, daug vargo privargti, kol įsteigsi mo-kyklėlė, kursas, ar knygynėlė. Dažniausia gi negaunama admi-nistracijos leidimo. Ir užtat ne-nuostabu, kad didelės didžiūmos mūsų brolių ateivių apsvietimas

ir dvasia labai žemame ir lūd-name yra padėjime. Prakilnesnį dvasiai maistą teikė tik bažnyčia ir kada nekada užkliuvusi į gri-čių lietuviška knygelę, ar laik-raščio numeris, į kuriuos dažniau-sia užtenka tik pasižiūrėti, nes persunku visa išskaityti ir supra-sti. Šiaip ar tai didžiūma lietu-vių, kol jie gyvena Lietuvoje, tu-ri kad ir nepervertingą, bet svei-ką dvasią ir kad ir neperšviesų, bet nuoseklų protą. Sveikai gi dvasiai esant ir dora musikių, palyginus su kitomis tautomis, yra gan augsta, juo labiau, kal į remiasi nors menkai suprastu, bet gyvu tikėjimu. Ir jeigu lietu-vi, atkeliavusį į Ameriką nors ir su tokiais dvasios ir doros turtais imty kas į gerą globą, išiestų jam pagalbos ranką, stiprintų jo toliau jo dvasią ir dorą — jis čia pa-siektų visus savo gyvenimo tik-slus, nepadarytų gėdos lietuvių vardui Amerikoje ir grįžtų į sa-vo kraštą sveikas ir turtingas.

Bet atsitinka kitaip. Užnot prielankios širdies ir geros glo-bos jis, vos įžengęs į Amerikos žemę, randa ant kiekvieno žing-nio pagundą, mato blogus pa-vyzdžius ir netrukus jiems pa-siduoda. Jo pažįstamas, ar gi-minietis nuveda jį tuojau į soci-jalistų prakalbas, kur jį kaip su karštu vandeniu apipybė (ilgai-nui jis su tuo apspirato), kitas inbrukė jam "Šakę", ar "Kelei-vį". Jis dairois toliau ir mato, kad čia beveik kiekvienas gud-resnis žmogus juokiasi iš tikėji-mo ir bažnyčios, apkalbinėja ku-nigus. O čia kaip tik drangai nutempė į salūną, po to gi daž-nai ir į paleistuvystės namus.

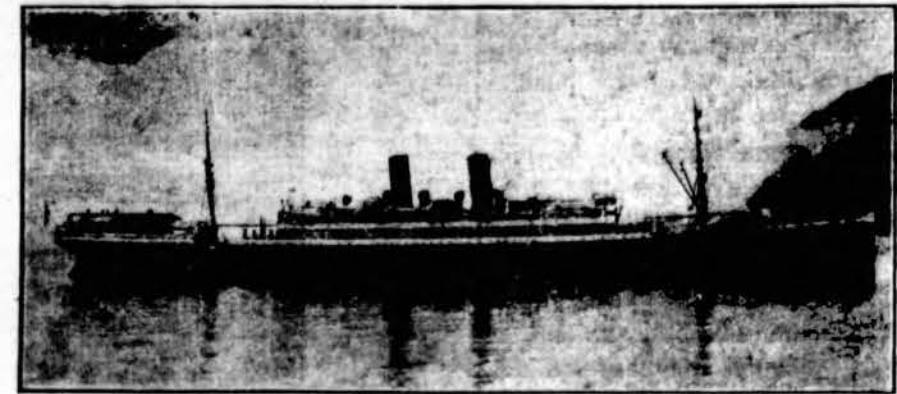
Ir pasidaro žmogus iškreiptų nuo-monių, paslydusios doros, nusilp-nėjusios valios. Ir tokių mū-sų brolių čia Amerikoje yra la-bai daug. Kiti, tvirtesni, prieš-i-nasi ilgiau. Bet ir juos ar ank-ščiau ar vėliau Amerikos gyven-i-mas permaino: atbukina sąžinę, iškreipia nuomones, žmogus nu-stoja tikėti į teisingumą, pasi-švegtimo ir kitokios doros vertę ir betiki tik į dolerį. Nevienas apskresnis prieina iki savo bi-žnio, bet koks gi keistas dauglio iš jų to biznio supratimas: čiupl-naudokis, plėšk, sukk, kur tik gali ir kada tik gali, naudokis iš žmonių tamsumo, vargo — o būsi geras biznieras.

Su bažnyčia yra daugelis su-traukę visiškai ryšius ir skaito savo pareigą ir kitus nuo jos at-kalbinėti. Kurie ir pasilikę jai ištikimi, tai tik paviršutiniškai šiaip-taip priedermės atlieka; apie gilesnį gi tikrąjį gyven-i-mą, apie uolų pildymą tikybės priedermių jau negali būti ir kalbos. Ir tik maža dalelė pasi-liko ištikimais, uoliais ir nu-sekliais katalikais.

Atšalus nuo tikėjimo, nyksta ir tautybės jausmai. Mūsų socia-listai iš tautybės, tėvynės mei-lės tyčiojasi, laisvamaniai tauti-ninkai, kad ir kalba ir rašo apie tautos reikalus, bet ne apie to-kios tautos, kaip ji istikrųjų yra, o tik apie kitokios, kokia pagal jų nuomonės turėtų būti: tanta, sutraukiusi ryšius su Bažnyčia ir su tikėjimu (tai esą prietariai),

(Seka ant 8-to pusl.)

SZIFKORTES! SZIFKORTES!

SZIFKORTES ant Expressinių ir pačtavy laivų už kom-pañijos prekes. Keleiviams iš Lietuvos ir Rusijos pa-rengiamie pašportus liuos parejimo per rubėžį. PINIGŲ SKYRIUS. Siunčia pinigus į Lietuvą ir į vi-sas dalis svieto. MAINOMES PINIGUS ant Rublių, Markių ir ant visų kitų viešpatyčių, pagal bank

(Pradžia ant 7-to pusl.)

savo gi kultūrą ir dorą parėmusi ne krikščionybė, bet kuo kitu. Kuo? — dažniausiai ir jie patys nežino. Anot vieno — tai fraternalizmas, broliškumas (Rač-kaukas), anot kito — tai laisva nuo prietarų, jauna, nesupelėjęsi dvasia (Jurgelionis), anot trečio — laisva mintis, bedievybė (dr. Šliupas).

Tiesa, yra šiek tiek ir kitokių vadų: yra tikinčių tautininkų, nebijančių katalikybės vardo; tai kunigai ir mažas būrelis šviesių inteligentų. Bet jų mažai, jų tarpe dažnai stinga vienybės — ir neįstengia jie atsverti viso to pragaistingo darbo, kurį varo pasekmingai socialistai ir laisvamaniai.

Mūsų gi žmonės, pripratę jungti tautybę su bažnyčia (ir teisingai), matydami panieką Bažnyčios ir tikėjimo, nustoja branginti ir apskritai tautos reikalus. Ir iš to paeina nebranginimas ir neatjautimas tėvynės reikalu, nenoras grįžti ir savo kraštą, nebranginimas savo kalbos, nesupratimas išauginti vaikus lietuviškoji dvasioje ir kalboje.

Galėtų išgelbėti visa parapijinės mokyklos, prie Bažnyčios višur įsteigtos; ten būtų iškėpijama jaunajai kartai ir apsaugojama ir tikyba ir tėvynės meilė. Bet mūsų vienuolės mokytojos nepatinka mūsų laisvamaniams; dr. as gi Šliupas varo stačią agitaciją, kad tų mokyklų nusteigtų ir jį jaus vaikų neleistų, kur jau yra įsteigtos; jis pataria leisti ir viešąsias anglų mokyklas. Ir kadangi tarp tikinčių ir netikinčių inteligentų nėra tame dalyke vienybės, delto ir skaičius tų parapijinių mokyklų didinasi labai išpaalengva, tengi, kur jos yra, tėvai nesiskubina ir jas leisti savo vaikų.

Suaugusius reikėtų steigti višur vakarinius kursus, kur būtų mokinama lietuvių rašto, gramatikos, Lietuvos istorijos, aiškinami tautos reikalai. Bet dėl tų pačių nesutikimų tarp inteligentų ir tas reikalas daugumoj vietų yra apleistas.

Taigi nenuostabu, kad tokioms aplinkybėms esant, skursta dvasia mūsų ateivių, pasidukala lengvai Amerikonizmo intakai ir ištautėja.

Dvasiai gi skurstant ir visas jo gyvenimas ir kūno reikalais taip pat liūdname yra padėjime. Sveikatos sąlygos dažniausiai kolblogiausios: butai prasti, susikimšimas kuodidžiausias, nesvarumas, stoka gero oro, kūno gi vidurius gražia ir naikina kas dien gausiai piliami alkoholio nuda. Kūdikiai krinta, kaip musės; gyvieji gi čiulpia kartu su motinos pienu tuos pačius alkoholio nuodus. Atsilankius ir lietuviškąją mokyklą kiekvienam tuoj mesis į akis nepaprastas jaunų veidelių nubalimas, išlyškimas, sveiki raudonikiai vaikai jau retybė. Kiek patyrėjęs ir pagalvojęs lengvai suprasi priežastį to apsiereikimo: tėvų alkoholizmas

Pužas.

atsiliepė ant vaikų plaučių, kraujo ir viso organizmo.

Su tamsumu ir girtybe arti rišasi įvairūs prasikaltimai, muštinės, skandalai, kuriais taip gausus yra mūsų gyvenimas.

Suprantama tatau, delko mes čia netekome gero vardo pas kitataučius, delko mus priskiria ir skaičių nepageidaujamų ateivių ir delko mes beveik nieko čia nesveriamo Amerikiečių visuomenės ir politikos gyvenime.

Sakytumei, tuščia jų ką kiti manys apie mus, bile mes būtume soti ir bagoti. Bet dėja ir to pasakyti negalime. Pilvus visokiais falsifikuotais produktais šiaip taip priekimsame, bet kišenės mūsų dažniausia tuščios. Mat Chicagoje 15 lietuviškų šeimynų turi išlaikyti vieną salūną, Pensylvanijoje gi 10—12 šeimynų su neša kasmet 500 dolerių ir salūną, t. y. lygiai tiek, kiek reikia padaryti vienam salūnui apyvartos. Skaitant gi, kad išvienos stupos 4 suaugęs žmonės moka salūnams (vyrams, moteris ir du burdingierius, išeina, kad kiekvienas iš jų per metus sumoka \$125.00. Tad iš kur čia bebus pinigų? Čia netik nieko nesuskrausi, bet ir senai močiučiai ir „krajų“ nebus iš ko nusijusti cukraus svarui nusipirkti, o išsilgusiai žmonai nebus kada nei laikiselis parašyti; juk tam reikia šiek tiek laiko padėti, o čia draugai jau vedasi į salūną.

Dovanokite, broliai, kad taip atvirai viską išpasakojau. Turėkime drąsos pažvelgti piktam tiesiai į akis. Ką padės slėpus! Pažinkime ligą, kad galėtume ją gydyti. Tikroji šviesioji viską pamatė, mes juk nenusiminsime. Priešingai mes turėsime surasti kelią išėjimo iš to užburto rato, kuriame atsidurėme. Mes nenusiraminsime, kol visiems tiems blogumams pašalinti nerasime tikrų priemonių.

(Bus toliau)

(Pradžia ant 3-čio pusl.)

CHICAGOJE.

Kovo 31 dieną, Visų Šventų parapijos atsisbuvo „Vyčių“ mityngas. Kun. Kemėsis kalbėjo apie jaunimo reikalus: karštai ragino, kad jaunimas nebėgtų nuo lietuvių, bet pamėgtų tautos dvasią, jos dainas. Buvo žištai skaitoma apie moteris, pasmerkta netikusis pamėgdžijimas svetimaučiams: tšymas gūmą, dalyvavimas nepadoriuose šokiuose. Toliau kalbėta apie pakraipas, ir jų teisingumą.

V. G.

Bal. 5 d. šv. Jurgio parapijinėje svetainėje buvo pilnųjų blaivininkų susirinkimas. Kalbėjo kun. A. Briška. Prisirašė keletas naujų šanarių.

Bal. 6 d., šv. Kryžiaus par. buvo blaivininkų susirinkimas su prakalbomis, kuriose dalyvavo kun. A. Briška ir F. B. Serafinas.

Balandžio 5 dieną Apveizdos Dievo parapijos svetainėje, buvo S. L. A. 2-ro apskrčio vardu parengtas vakaras su rodomeis „Lietuva judančiuose paveiksluose“. Žmonių buvo pilna svetainė. Lietuvos paveikslai žmonėms labai patiko. Tūli vien-taučiai senai apleidę Lietuvą, išvydę prieš savo akis tuos Lietuvos vaizdus ir vietas, kur jie užaugo, taip susigraudino, kad akyse matėsi ašaros. Beabejotės, tuo p. Račiūnas užsiėmė didelį padėkos žodį už atliktą darbą.

Be to, pertraukose buvo pora prakalbėlių. Kalbėtojai, trumpai paaiškina apie S. L. A., ir jo naudingumą. Vakarėlis pasibaigė apie 10-tą val. vak. Vaikams, sėdynės buvo duotos priešakyje, užtai nemažai savo išdykumu trukdė užpakalyje sėdintiems žiūrėti.

...Pušyno Genys.

Vargonininkų susirinkimas.

Balandžio 6 dieną šv. Jurgio parapijos salėje buvo Chicago kuopos lietuvių vargon. Sąj. susirinkimas. Atvyko visi Chicagoje gyvenantieji nariai. Beto susirinkimam atėjo ir du naujai norinčių įstoti vieną iš jų p. Alek. sandravičius, kaip baigusį Varšuvos konservatoriją, susirinkimas nutarė priimti be kvotimų. Tarpe kitų mažesnę svarbą reikalų ilgai buvo svarstytas, klausimas, kokį dvasios pokylį paruoš vargonininkai per šį metų R. K. Federacijos Kongresą, kurį, kaip žinoma, žada būti Chicagoje rugsėjo mėnesį. Po ilgų svarstymų priimtas sumanymas suvienyti visus bažnytinis Chicagoje lietuvių chorus ir pagiedoti Česlovo Sosnausko kantačią „Bro-liai“. Yra tai žymiausias muzikalinis veiklas vieno iš didžiųjų mūsų kompozitorių. Veiklas ne lengvas išmokti, užtat buvo nutarta nebegausiuojant pradėti darbą: susitarti su chorais, atmušti kiek reikia gaidų ir netrukus pradėti mokinti. Buvo apskaityta, jog galima būtų pastatyti apie pustrėčio šimto giesmininkų.

NAKTIES VALANDOJE.

Tamsi yra ta budėlė,

Ką likimas man paskyrė;

Liūdna, graudi jos dainelė

Kurie yra ją datyrę.

Gelsvos sienos tos drobinės

Remia drobės stogą žemę;

Per langučius sidarbinės

Žvaigždės laimė mūsų mena.

Aplink mano tą stubele,

Tą budelį yr' daugybė,

Tai senelis, tai mergelė

Varo kovą už gyvybę.

Vargsta, kenčia čia žmonėliai

Ką su gyvastim kovoja;

Yr' užmiršti šie svieteliai,

Nieks už juos čia neužstoja.

O kaip ilgą, liūdna būti

Šioj apleistoj žmonių vietoj!

Kartais norisi jau žūti,

Nebieškot dalies šio svieto.

Kartais nebsinor kovoti

Už sveikatą, ką beliko,

E, kam spėkas beaikvoti,

Kurios silpnos jau paliko!

Reik užmiršti šitą svietą,

Nebeit geryn, tolyn...

Mesti darbą, darbą kieta,

Mesti idėjas tas šalin...

Bet tai vėl mano žvaigždė

Pro langelį šnekučioja:

„Neapleisk manęs, mažytė“,

Ir ji lūpas man bučiuoja.

„Laimė mano, lai būn tavo,

Viltis mūsų, lai būn viena

Joms gerėkimės kaip savo

Dabar naktį ir kasdieną

„Susikibę tolin eikim,

Dirbkim, siekim kuo augščiau

Del Tėvynės brangios veikim —

Ta idėja mums brangiausia.

„Tu per dieną kelią rodyk,

Aš per naktį takus šviesiu,

Savo spinduliais paliesiu

Žmogaus sielą — tu valdy!“

Pakalnūtė.

AUKOS ŠV. KAZIMIERO VIENUOLYNUI.

Ineigos 1914. m.:

Kun. J. Šupšynskas	\$ 50.00
Iš Wilkes Barre, Pa.	109.90
Kun. M. Krūšas	50.00
Marijona Mičiulienė	400.00
Smulkesnių aukų	22.00
Viso:	\$ 631.90
Nuo 1913 m. liko:	\$ 113.49
Viso ineigų:	\$ 745.39

Mums praneša, kad „Aušroje“ dalykai eina geryn.

Revizijos komisija, peržiūrėjusi pinigiską stovį už paskutinį mėnesį, nuo 22 vasario iki 24 kovo, štai kokias skaitlines pateikė kuopai:

Vakarinė ir dieninė mokykla davė ineigų \$121.33; Už knygas ir atskirus laikraščių numerius \$50.35; laikraščių prenumerata \$15.45; svetainė \$11.00; renta \$14.00; vakarėlis kovo 21 dieną \$32.00; aukų \$1.00. Buvo kasoje nuo pereinot revizijos \$38.47. Viso labo \$283.52.

Išplaukė: Alga mokytojamis ir užveizdai \$96.00; už pavienius laikr. nu merius ir knygas 35.83; laikraščių prenumerata \$4.20; renta \$49.00; elektra, anglis ir plovimas 29.55, smulkios išlaidos \$2.35; skolų sugrąžinta \$15.00. Viso labo \$231.93.

Viso ineigų 283.52

Viso išlaidų 231.93

Kasoje lieka ... \$51.59

Sulyg išduotų kvitų ir fondą moksleivių šelpimui inplaukė \$24.50.

Paskutiniai dviejais susirinkimais įstojo draugijon devyni nauji šanariai.

Buvo ineštas sumanymas, ar nevertėtų „Aušrai“ įsigyti nuosavus namelius, nes pridėjus kiek nors prie dabar mokamos nuomos, galima būtų juos laikui bėgant išmokėti. Kuopa, apsvačius tą dalyką, pripažino, kad nuosavų namai kuopai įsigyti reikia. Tie namai turės atsakyti tik „Aušros“ draugijos reikalams, tai yra, kad juose galėtų sutilpti mokykla, skaitykla, knygynas ir sakė susirinkimams. Daugiau tame atvejuje nieko konkretiško nutarta nebuvo, o dalykas atiduotas komisijai.

Tarp daugelio kitų smulkesnių sprendimų kuopa nutarė ne tiek tikslu pasipelnymo, kiek pasitarkimui — parengti Velykų pirmą dieną „Svienconą“, taip kaip pernai kad buvo parengta. Užbaigdami šį pranešimą, tariame ačiū p-nui S. Aleliunui, paaukavusiam pinigais \$1.00 ir

paaukavusiems knygynui knygogomis: p-lei M. Galeckaitė apie \$1.50 vertės, J. Skinderiui apie \$10.00 ir J. Budrikui apie \$2.50 vertės.

Al Davidonis,
„Aušros“ prez.

Marija Jurgelionienė,
Sekretorius.

„Lietuva paveiksluose“.

Balandžio 5 ir 6 dieną Apveizdos Dievo parapijos svetainėje p. Račiūnas rodė savo „Lietuvą paveiksluose“. Žmonių abu vakaru buvo pilna salė. Matyt publika buvo patenkinta. Ačiū gerb. Račiūnui už gražinos idėjos sumanymą ir jos įvykinimą. Paveikslai, kaip pirmasis bandymas, gana nusisekė. Tiesa, jie yra kiek tamsoki neaiškūs, bet galima pasitikėti, kad gerb. p. Račiūnas, kurs jau senai įdomųjį paveikslų srityje darbuojasi, ilgai nui išstobulins savo paveikslus.

Vakarų su Račiūno paveikslais rengia Chicagoje L. Susiv. Am. Prieš rodant dalinamos kortelės — reklamos susivienijimo; viduryj vakaro kortelės surenkamos su adresais norinčių plačiau darsižinoti apie susivienijimą. Be to ant drobės susivienijimas atveju atvejuais skelbiamas. Reikia pripažinti, kad L. S. A. moka garsinties.

Balandžio 8 dieną atsisbuvo balsavimai ir rinkimai miesto aldermanų. Išrinkta daugiausiai demokratų. Moters kandidatės nei viena neperėjo. Neišrinktas ir J. Bagdžiūnas, vienintelis lietuvis kandidatas. Beto nubalsuota prijungti prie Chicago's Morgan Parką, išleisti bendrus mokyklų intaisymui, sveikatos skyriui. Rinkimuose dalyvavo ir moters. Jos Chicagoje nors ir nedaug telaimėjo, bet visoj valstijoje pasisekimas aiškus. Išrinktos kelios ir valdiškas vietas ir daug prisidėjo prie uždarymo salūnų. Visoj valstijoje bus uždaryta 1100 salūnų.

Išlaidos 1914 m.:

Sewer assessment on Talman Ave.	\$ 18.82
General taxes už Kapelianią.	84.88
Seserims įduota	72.00
Seserims įduota	400.00
Viso	\$575.70

Sykiu — ineigų: \$ 745.39

išlaidų: \$ 575.70

Pinigų lieka: .... \$ 169.69

Beto: 1913 metais Seseris išmokėjo skolos \$3,000.00.

Trumpai:

Nuo 1905. iki 1914. pinigų padaryta: \$118,884.92.
Tame tarpė išmokėta: \$118,715.24
Vienuolyno pastatymas, be vidaus įtaisymo, atsiėjo 51,977.43
Kapelianijos pastatymas atsiėjo \$11,085.75
Už 10 šerių Vienuolyną, žemės užmokėta \$13,500.00
Už 2 lotų kapelianijos pastamui 550.00
Sykiu: \$ 77,113.18

Žemės vertė Vienuolyno apielinkėjo pakilo tris syk augščiau, taip kad dabar Vienuolyno žemės vertė galima kainuoti ant \$40,000.00 ir visos Vienuolijos savasties vertė ant \$120,000.00. Skolos gi tur Vienuolynas: \$57,500.00 ir Kapelianią \$5,000.00 viso \$62,500.00.

Pastaba. Šios apyskaitos ineigose nebuvo paminėtos tiesiog Seserims įduotos aukos; tarpe jų žymesnės buvo: \$500.00 kun. Dž. M. Kraučiuo ir \$1,000.00, jau Seserims įduotas, iš \$2,000.00 a. a. Kun. A. Kaupo palikimo. Nepaminėta taip pat ir tie pinigai, kuriuos Seseris savo trisus padarė an koncertus rengiant cementiniems takams, ar lotų ant išlaimėjimo leidžiant ir pardavinėjant rengiamajai Kopyčiai plytas. Išlaidose gi nepaminėta kelionės lėšų kolektas darant ir kitokių mažesnių.

Ant galo negalima nepaminėti, jogei Vienuolynas da ne visas pastatytas: lieka gale pristatyti kitą Vienuolyno pusę ir šone — didelę Koulyčią. Jei pinigų būtų, jau šimet reikėtų Kopyčią statyti; už dviejų, trijų metų dabaigti statyt Vienuolyną; tik skolintais pinigais, jau tiek skolos turint, nesinorėtų tų darbų atlikti; jau dabar vieni tik nuošimčiai kas metas \$3,285.00 ištraukia. Pasitikiama, jogei Amerikos lietuviai katalikai, kaip pagelbėjo Vienuolyną pradėti statyti, taip pagelbės ir pabaigti.

Kun. A. Staniukynas.

Vėliausios aukos šv. Kazimiero Vienuolynui	
Kun. J. Kuras	\$ 50.00
Iš Visų Šventų par. Chicago, Ill.	91.55
Iš šv. Mykolo par. Chicago, Ill.	40.49
Kun. F. Kuderko	60.00
Viso:	\$ 242.04

Našlaičių Prieglaudų Fondas.

Iš Visų Šventų par. Chicago, Ill.	\$ 1,585.57
Pirmiaus paskelbtų	visu: \$1,590.39
Kasiniškas Kun. A. Staniukynas,	
2634 W. 67th St., Chicago, Ill.	

Pranešimai.

Malonus viengendai lietuviai gyvenantieji pietiniame Amerikos krašte, kaip tai Californijoje ir jos apylinkėse, malonėkite priduoti savo adresus gyvenimų vietų, ir jei kas turėtų pažįstamų tuose kraštuose. Aš manau apsilankyti ateinančią vasarą po tas šiltas vietas. Už adreso suteikimą būsiu labai dėkingas.

Jonas K. Milauskas,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Redakcijos Atsakymai.

Bl. Kadagutis. Tamsta rašai gražiai ir teisingai, bet laikraštį talpinti negalėsim, nes tai jį patį dalyką. Geriau tamsta padarysi jį patį dalyką išsiskirti parapijos susirinkime.

Ben Ab. Tamsta rašai labai pikti. Tokiais žodžiais parasytos korespondencijos nei vienas draugas laikraštį netalpina. Netalpina ir mes. Apie p. Gailiaus korespondencijos teisingumą mes gavome patirti iš tikrų šaltinių. Lietuvos Duktė. Apie tai jau buvo "Drauge" rašyta keli kartus. Tamstos aprašymo nedėsim, bet kviečiam rašyti dažniau iš vietinių lietuvių gyvenimo.

Karvelis. Nesupratome ką norėjai pasakyti. Adresą perrašyk. Jaunas Vaikinas Tamsta nepažinojo savo tikro vardo. Talpinti negalėsim.

Fušino Genys. Tamstos vienos korespondenciją priversti buvome atidėti, nes apie tai "Drauge" buvo jau kelis kartus rašyta. Antrąją talpiname. Ačiū. P. Povilionis. Antroji korespondencija dalis netipės. Apie paskolos draugų gavome auksinius. Simono Šimūnas. Tamstos korespondencija "Drauge" išspausdinti joms būna kad nepakankamai ypatingas, kurias teisingai tamsta užtari.

DRAUGIŲ REIKALAI.

ADRESAI P. BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO.

Pirmininkas: — Rev. A. Briška, 4557 So. Wood st., Chicago, Ill.
I Vice-pirm.: — J. Aleksa, 658 W. Saratoga st., Baltimore, Md.

II Vice-pirm.: — Miss A. Rumaitė, 4608 S. Wood st., Chicago, Ill.

Dvasių vadovas. — Rev. P. Saurasaitis, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

Sekretorius: — J. V. Kovas, 21 Congress ave., Waterbury, Conn.
Kasiterius: — Rev. V. P. Karasauskas, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

"Blaivyb. Dirvos" redaktorius, Rev. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

"Motynėlės" valdybos nariai. Pirmininkas — Kun. V. Varnagiris.

231 S. 4th st., Brooklyn, N. Y.
Raštininkas — Kun. M. A. Panakauskas.

443 Park ave., Bridgeport Conn.
Kasiterius — Kun. A. Kodis, 225 High st., Brooklyn, N. Y.

Antrašai Administracijos Draugystės, šv. Kazimiero Kr. (ant Town of Lake).

Pirmininkas — V. Paukšas, 4304 So. Wood st.,
Vice-pirm. — A. Mikalauskis, 1660 W. 47th st.

Rašt. — L. Aharavičius, 4333 So. Hermitage ave.

Knygvedis — Jonas Cerniauskas, 4459 So. Wood st.,
Išdavininkas — Kazimieras Vanauskas, 4351 So. Wood st.

Organo Užveidėtojas — J. J. Palekas, 1802 W. 46th st.,

Lietuvių Katalikų Federacijos Centro Valdybos antrašai: Prez. Rev. J. Misius, Box 253, Ellsworth, Pa.

Vice-prez. Rev. F. B. Serafinas, 10806 Wabash ave., Chicago, Ill.
Skr. Rev. A. Jurgutis, P. O. Box 105, Export, Pa.

Kas. B. W. Washner, 1514 Corson st., S. S. Pittsburgh, Pa.

Kasos glob. Rev. S. J. Čepanas, 318 Fourth ave., Homestead, Pa.

Kas. glob. P. V. Obieunas, 22 and Corson st., S. S. Pittsburgh, Pa.

Liet. Im. Dr. Jos. Cent. Valdybos Antrašai:

Prez. St. Jankus, 350 Newark st., Hoboken, N. J.
Vice-prez., Kaz. Vaskėvičius, 184 New York ave., Newark, N. J.
Išdin., P. Vaičiūnas, 38 Farley ave., Newark, N. J.
Rašt., A. M. Stanelis, 49 Warwick st., Newark, N. J.
Visuokiuose susisiekimo kreipkitės prie raštininko.

Susiv. Liet. Rymo-Kat. Amer. Valdybos antrašai:

Prezid. — Viktoras Lapinskas, 601 W. Mahanoy ave., Mahanoy, City, Pa.

Vice-prez. C. J. Krusinas, 59 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.

— 458 Main st., Edwardsville, Wilkes-Barre, Pa.

Skr. — J. S. Vasilauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasos Globėjai: Martynas K. dzewskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill., M. Milukas, 3666 Richmond st., Philadelphia, Pa.

Knygynis — Kun. S. J. Struckas, P. O. Wanamie, Pa.

Dvas. Vadovas — Kun. J. Dumčius, P. O. Minersville, Pa. teatras;

Apgarsinimai.

PROTINGUMO PASIDIDINIMAS.

Kiekvienas pripažins, kad protingumas pas žmones nuolat auga. To pasekmės yra kad jie stengiasi geriau apsaugoti savo kūną ir sveikatą. Jei atranda kas yra jiems gera ir sužino kas reikia daryti netikėtai susirgus. Mes norime kiekvienam priminti Trinerio Amerikoniškąjį karčiojo Vyno Elixirą visuose tokiose atsitikimuose, nes jis sustvirtina kūną ir priverčia organus veikti kaip reikiant. Jis taip pat priduoda jiems tvirtumą bei sunkiųjų atlikti savo darbą. Ties vaistas išvalo vidurius, nuo nereikalingų dalykų, prašalys nevirškinimą ir nemalonų kvapą, priduos sveiką apetitą ir leis gerai miegoti. Aptiekose, Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Jei jau skausmą ramenuose ir nariuose bandys Trinerio Linimentą. Dažnai jis suteikia palengvimą užsykio. Jei jis būtų permąstęs atskies su algyva.

Iškau vargonininko vietos, gali vesti gerą chorą ir t. t. Reikale iš ger. klebonu meldžiu atsisaiki.

A. St.
2005 Carey Alley, Pittsburgh, Pa.
15-17

Iškau vietos vargonininko. Neseniai atvažiavęs iš Lietuvos paieškau vargonininko vietos. Galiu vesti chorą ir orkestrą. Baigiau muzikos kursą pas J. Naujį Kauną.

Jonas Domeikis.
1104 Lambertson st., Trenton, N. J.
15-17

Vargonininkas ieškau vietos, būvau už vargonininką septyneris metus, vedžiau bažnytinį giedojimą ant balsų, suprantu gerai ir vargonuojau gaidas, turiu nuo dartinės vietos klebono palūdių. Reikale sutaisau gaidas lietuviškos giesmės ir dainelės. Jei bučiau kuriame iš gerbiamųjų klebonų reikalingas melžiu atsisaiki šiuo antrašu:

S. Tareila,
228 River st., Paterson, N. J.

Ant pardavimo keptuvė (piekarnia) Lietuvių ir lenkų apgyventojų vietose. Keptuvė senai gyvuoja, išdirba 30 bakų per savaitę. Be to yra 2 vežimai, 3 arkliai su pakinkymais, naujas pečiudonas kepimui ir visi reikalingi prietaisai.

Pasiduoja nebrangiai, pardavimo priekais: savininkas pradeda kitą biznį. Platusis žinių kreipkitės šituo antrašu:

S. Jackeivičius.
1622 S. Front st., Philadelphia, Pa.
15-17

PARDAVIMUI geležinių daiktų ir maliavų krautuvė labai gerą tarp lietuvių, lenkų, čekų ir kitų tautų apgyventojų vietose. Savininkas išvažiuoja iš Chicago. Atsisaiki šiuo adresu:

Antanas Mikalauskas,
1660 W. 47th St., Chicago, Ill.

Reikalingas

tekstinis zeceris, atsisaikiute pas Universal Printing Co.
227 Linden St., SCRANTON, PA.

Reikalinga lietuviškos kalbos mokytoja. Norinčioji tą vietą užimti turi būti pabaigusi kokią nors vidutinę arba aukštesnę mokyklą, ir gerai mokėti lietuvių kalbą. Mokinti reikės tik lietuvių kalbos, — anglų mokina seseris.

Kun. N. J. Petkus,
259 North 5th St. Brooklyn, N. Y.

SKELBIMAS.

Lietuvių katalikų šv. Kazimiero brolių ir seserų draugija, kuri uždeda 22 d., kovo, mėnesio 1914 metuose ant North siles šv. Mikolo parapijos, 1644 Wabansia ave., Chicago, Illinois, šiuo praneša savo broliams ir seserims katalikams kad į šią draugiją galima prigulėti abiejų lyčių žmonėms. Ši draugija susideda iš trijų ligos pašalpos kas ketvirtą nedidelį kiekvieno mėnesio. Kurie norite prigulėti, meldžiamės, atsisaiki.

Į šią draugiją prisirašė 31 narys užsimokėdami įstoimo mokesnius. Pinigų įplaukė \$46.50.
Brolių ir seserų, norėjam daugiau apie tą draugiją sužinoti kreipkitės šiuo antrašu: 1658 Tabansia ave.
15-17

FARMOS, FARMOS.

Turiu ant pardavimo visokių farmų gatavų su ariamais laukais, su sodais ir budinkais, su prastais ir labai gerais budinkais, turio mažų ir didelių, farmų ant pardavimo, žemės lygios su molis, su juodžemiu ir su smėlu maišytos. Neišdirbtos žemės turio visokių rūšių: lygios, su kelmiais, kitos su medžiais trečios — pliki laukai, kur gali eiti ir arti be valymo. Parodu visokių didumo plotais arti miestukų ir prie pat gešlėklių. Didžiausioje Lietuvių kolonijoje Michigan Valstijoje kur yra 215 Lietuvių fermerių, tarpe tu Lietuvių farmų ir tos žemės randasi prekės žemio nuo \$9.00 akieris ir brangiau parduoti, ant lengvianis išmokėjimui. Atvažiokite toji ir kaip pribisi ir Pejcek toji telefonui man į farmą o aš gaus žinią, tuoji pribisi su automobilio ir į jus apvažiavisi po farmas ir laukus, kurie yra ant pardavimo, iš kurių galėsi pasirinkti tinkamiausią vietą. Rašyti tuoj Garsi knygė apie kainą ir viso krašto mapą dovanai.

Adresuok: Anton Kiedis.
Peacock, Lake County, Michigan.

RAČIUNO KELIONĖ PO LIETUVĄ.

Kamgi liudi ilgėdamas Tėvynės Lietuvos? Lietuva judomose pakeisluose jau Amerikoje. Pirmu kartu Lietuvos judėjimas gyvose pakeisluose mūsų istorijoje. Nepamirškite ateiti ant šio perstatymo, pažvelgti į savo gimtinę kraštą, kurį apleidote. Nekartą apgalvaujam mūsų paliktos Tėvynės. Daugumas sako: "trokšta mano širdis dar kartą Lietuvą pamatyti".

Pamatę prieš savo akis vaizdą, perstatantį Lietuvoje gyvenančius mūsų likusius brolius ir sesutes bei senelius, pamiršim savo kartų kasdieninį gyvenimą ir nevienam užbūbės ant veido džiaugsmo spindulys.

Paveikslus rodant aš pats apie juos publikai ir aiškysiu. Paveikslus rody gabus mašinos operatorius p. J. M. Danielius, kuris ilgą laiką prie to praktikavosi.

Apart šių vaizdų bus perstatyta visoki vasaros laukų darbai Lietuvoje.

Serodos ir ketvergo vakarais, 8 ir 9 Bal. Lenkų Sokolų svetainėje 1522 Shields ave. Chicago, Ill. varde S. L. A. 2-ro apskr. 10. Panedelio ir Utarninko vakarais, 13 ir 14 Bal. J. J. Elias svetainėje 4600-02 S. Wood st. Chicago, Ill. varde S. L. A. 122 kuopos įžanga 35,25 vaikams 10c.

Ketvergo vakare, 16 Bal. John J. Salskio svetainėje 8801 Commercial ave. S. Chicago, Ill. varde S. L. A. 74 kuopos. Įžanga 35,25 vaikams 10c.

Petnėjos ir Subatos vakarais, 17 ir 18 Bal. Strumel Bros svetainėje 158 E. 107 st., Roseland, Ill. varde S. L. A. 139 kuopos. Įžanga 25 vaikams 10c.

JAU IŠEJO.

Is spaudos "Tarkos" No. 27 už kovo mėn. Daug žingėdžių paveikslų, karikatūrų, gaidų su dainėmis (tinkamos chorams, vargonininkams ir t. t.). Svarbiausieji raštai: "Darbininkų švietėjai, griaudinga drama iš lietuvių gyvenimo: Vinco Skunerio gyvenimas (pabaiga); "Laisvės" kraustymasis į Brooklyną; "Naujiųjų" vistaologija; Tarkainiai, korespondencijos ir daugybė juokų bei pilni labai 32 pusl. litary. Kaina 1 num. 15c. Metams 1 dol. Prisiųskit pinigų markėmis bei money orderiais. adresas: Tarka Pub. Co. Box 103, Lawrence, Mass.

"DRAUGO" AGENTAI.

Paduodame žmonai surašyti mūrų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.
Kun. Ambrozaitis, 2323 W. 23 Pl. Drauskauskas, Juozas 10806 Wabash ave. Gailmas, Dominikas 6004 S. State st. Jucas, Vincas, 3252 S. Halsted st. Kun. Kazakas, 1944 Wabansia ave. Kun. A. Petraitis, 8801 Saginaw ave. Simutis, Leonardas, 717 W. 18th st. Gaidauskas, V. 1559 Michigan ave.

BROOKLYN, N. Y.
Balauskas, Matas, 119 Grand st. Juozavičius, Baltas, 222 Berry st. Kvedaras, Antanas, 213 So. 4th st.

NEWARK, N. J.
Brazauskas, J., 202 Jefferson st. Jucys, Petras, 105 Warwick st. Lescinskas, Walter 196 New York ave.

CAMBRIDGE, MASS.
Baranaukas, A., 49 Union st. Vaisauskas, Antanas, 23 School st.

WATERBURY, CONN.
Buskus, Boleslavas, 866 Bank st.

WORCESTER, MASS.
Čičauskas, Jonas, 13 Waverly st. Paltanavičius, M., 15 Milbury, St.

BATAVIA, ILL.
Kun. Course, Robert

EXETER, N. H.
Babovičius, V., 16 Myrtle st. CICERO, ILL.
Kun. A. Ežerskis, 1506 S. 49th Ct.

KENOSHA, WIS.
Kun. Gadeikis, J. A. 65 Milwaukee ave.

MASPETH, N. Y.
Gražulis, Jurgis, 88 Clinton ave.

SILVER CREEK, PA.
Gudaitis, Antanas

LAWELL, MASS.
Jankauskas, J., 131 E. Merrimack st.

LOWELL, MASS.
Kun. Jakaitis, A., 94 Bradford st. Ramanauskas, A., 101, Oak st. Skusevičia, Tamas, 40 Cantillon st.

MONTELE, MASS.
Juška, Vincas, 129 Melrose st.

NORWOOD, MASS.
Pieža, Jonas, 568 Pleasant st. Jarusevičia, Jonas, 1048 Washington st.

BOSTON, MASS.

Valiukonis, Petras, 261 Broadway Svagdyja, Leonas, 261 Broadway Mikalauskas, Povilas, 248 4th st.

ELIZABETH, N. J.
Steponavičius, Jonas, 214 Ripley Place

BALTIMORE, MD.
Pautienius Juozas, 723 Lexington st

NEW YORK, N. Y.
Navickas, Jonas, 32 Dominick st.

BRIDGEPORT, CONN.
Saulėnas, Jonas, 41 Johnson st.

HARTFORD, CONN.
Kneizis, Antanas, 41 Capital ave.

NEW BRITAIN, CONN.
Kun. J. Zebris, 396 Church St.

NEW HAVEN, CONN.
Kamantauskas, Petras, 145 St. John t.s.

PITTSBURGH, PA.
Miškevičius, J. B., 2135 Sarah st. S. S.

PHILADELPHIA, PA.
Miškevičius, J. B., 2135 Sarah st. S. S.

PITTSBURGH, PA.
Abečinas, P. V., 1910 Carson st.

CONNETT, PA.
Laukonis A. P. O. Box 5 Sh. County

WILKES BARRE, PA.
Kun. Szupinskas, 190 S. Meade, st.

WAUKEGAN, ILL.
Kun. Zakauskas, 1232 S. Lincoln st.

CHICAGO, ILL.
J. J. Polekas, 1802 W. 46th St., Athol, Mass.

Jonas E. Karosas, Lithuanian Store

INDIANA HARBOR, IND.
R. B. Yasulis, 3604 Deodar st., Brooklyn, N. Y.

J. Raudonaitis, 840 Grand st., CLEVELAND, OHIO.

Kun. J. Halaburda, 1389 E. 21 st M. Šimonis, 1383 E. 30 Str.,

P. Szekis, 2118 St. Clair ave., PHILADELPHIA, PA.

V. Petinas, 416 N. Marshall st., PITTSBURGH, PA.

P. Zaveckas, 425 Parson st., PITTSBURGH, PA.

Liet. Knygynas, 72 N. Main st., WILKES-BARRE, PA.

J. Stulgaitis, 122 S. Meade st.,

"DRAUGO" SPAUSTUVĖ

GAUNAMOS SEKANČIOS KNYGOS:

1. Fabiolis arba Bažnyčia katalikams. Parašė Kardinalas Wiseman, Vertė Vytautas. Labai grafi apyknia iš pirmųjų krikščionių amžių. Kaina \$1.00

2. Oliveris Twistas. Parašė Charles Dickens, vertė Jonas Kmitas. Yra tai labai grafi ir interesinga apyknia. Kiekvienas norintis žinoti iš naujienų praeitį laiką, nesigai iš pasipirke šią knygą. 530 puslapių. Kaina \$1.00

3. Kodėl neturi išpašinties? Parašė kun. Aloyzas J. Warol, J. D. Vertė kun. V. D. Didžiulis. Naudinga knyga sumus visus bedvių argumentus prieš išpašintį. Reikalinga pasiekti tyti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuviui. Kaina 25c

4. Katrūtė. Trivelkis Dramos Pa veikielis iš liudies gyvenimo. Lenkiškai parašė Karvotova. Vertė A. Vėgėlis. Ellos sudėjo A. Zilvarnis. Labai tinka scenai. Kaina 15c

Reikalaudami minėtų knygų, pamėkite knygos numerį ir vardą, o visada gausite tą, kurią norėsite. Agentams nuleidžiam didelį nuolaidą.

Adresuokite: DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th st., Chicago, Ill.

PADĖKITE STATYTI

TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukus priima mūsų redakcija, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu:

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA (Lietovskoje Naujojoje Obščestvo), Lydos gatvė, 7, Vilnius.

Russia-Lithuania.

Tie 75 centų vertes keturiems žmonėms yra iškepti pietai pečiuje "Composite" per 45 minutes suvartojant gazo už 2c.

Menu

Bulvių užpė

Jaučio kulšis iškimšta svogūnais. Burokai su ukusu. Kepti arbutai. Kasavos pudingas.

Kava.

Patarimai. Arbuzai turi būti kepami per 45 minutes kopamajame pečiuje, užpė gali virti apskaito viršutinio pečiaus tuo padu būdu ir laiku kaip ir pečiaus viršuje. Jautiena su svogūnais turi būti skuradaje su taukais ir truputį verdančio vandens — indėk mėsą į žemąjį pečių ir lai kopa per 30 minučių, bekepan vieną kartą perversk. Kasavos miltai turi mirti per naktį — dėk pakaktinai pieno į pudingą ir padėk kad keptų tuo laiku kada mėsa perkeli į žemąjį pečių. Už 15 minučių prieš išimant iš pečiaus indėk kiaušinio trynį ir cukrų, kiaušinio baltiną užbaigk virių — jis pageltonuos ir 15 minučių. Burokai duodasi šalti su ukusu.

Tai yra vienas iš daugelio puikių pigių pietų, kurie aprašyti mūsų naujoje knygoje "Gas Oven Cooking" — kuri išaiškina viską apie naujausio būdo pečiuose kepimą, kurį galima pasiekti tik vartojant.

"COMPOSITE" GAS RANGE.

Reikalauk tos knygos — Ji yra veltui duodama visose mūsų brencių krautuvėse ir dideliuose mūsų miesto krautuvėse. Brencių krautuvės atidaro uatarninke, ketverge ir subatoje iki 9 val. vakaro.

The Peoples Gas Light & Coke Co.

PEOPLES GAS BUILDING Tel. Randolph 4567

KVIEČIAME VISUS UŽSISAKYTI

gerą, gražų ir labai suprantamą, visur Lietuvoje skaitomą ir gerai žinomą tautišką savaitinį laikraštį

"AUSRA"

Nuo Naujų Metų "Ausra" eina kas savaitę. "AUSRA" atsieina: metams tik 2rb. 50 k. Vienam numeriui pardav. 5 kap.

Užsienyje: 3 r. 50 k., pusei metu. 1 r. 75 k. 3 mėn. 85 k.

"AUSRA" vedama kat-tautiškoj dvasioj. "AUSROJE" skaitytojai ras daug gerų pasiskaitymų ir žinių. Visokie atsitikimai Lietuvoje, Rusijoje ir visam pasaulyje plačiai ir greitai aprašomi. Nė vienas laikraštis skaitytojui nerasta tiek žinių iš Vilniaus gubernijos lietuvių gyvenimo, kaip "AUSROJE". Bet ir iš visos Lietuvos dėsim žinių, kad visi skaitytojai turėtų sau artimo krašto atbalsį.

"AUSRA" turi daug korespondentų-rašytojų netik didesniuose miestuose, visur Lietuvoje.

"AUSRA" rašo labai suprantamai, kad visi lengvai galėtų skaityti.

"AUSRA" duoda per mėnesį du kartu priedą "MUSŲ UKIS" ir vieną priedą "GYDYTOJAS", kur rašo specialistai, tam tikrus mokslus išgė žmonės.

"AUSRA" puos gražus paveikslėliai (ilustracijos). Kartą į mėnesį dėsim gražesnes kun. Brazio parinktas lietuvių dainas su gaidomis.

Taigi visi susipratusieji lietuviai — ilgainiui neatidėdami, labar užsisakykite kitiems metams "AUSRA" ir kitus paraginkite prie to.

Kas nors vieną suras naują skaitytoją, tas jau gerą darbą atliks Lietuvai.

"AUSRA" visuose miestuose ir gėruose lietuvių knygyuose (knųgų magazinuose

The La Salle Street Trust and Savings Bank

LA SALLE & QUINCY STREETS

Kapitalas \$1,000,000.00 Perviršis \$250,000.00

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PADETUVĖ DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDSŲ užtikrintu pirmu morgi-
čiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 iki
6 nuosimčių.

TAUPINIMUI \$1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama
3 nuosimčiai.

UŽKYBĖJAME biznierių deti pas mus pinigus ant "che-
king account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-prez., CHARLES G.
FOX izd., THOS. McDONALD izd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVĖ

SENIUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

IKURTA 1867 M.

S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradėdant nuo VIENO DOLERIO ir dau-
giau, už kuriuos mokam 3 nuosimčius ant metų, kurį pride-
dam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolėtuoja
randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morgičius;
skolina pinigus ant įtaisyty savasčių (properčių).

!!!ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!

Gramafonas ant išmo-
kesčio 10c. kasdiena.

Jeigu apsimatė mokėti po 10 c.
kasdien, tai išsiųsime jums ant
išmokėsio labai puikų Gramafoną
sykiu su 16 rekordais (32 ka-
valkais) visokių dainų, valcy, mar-
šų ir t.t. kuriuos patje išsirinkite
Gerumas mūsų gramafonų gvaran-
tuos kiekvienam rašyta gvaran-
cija. Išsiųsime naujus specialius
kūnos rekordus Lietuviškus, Lenkiš-
kus, Rusiškus ir Mažai-Rusiškus.
Rašykite tuojau reikalaudami ka-
talogų ir patikslinimų įdėdami kra-
sos ženklielį ataskymui:

Liberty Commercial Co.
233 E. 14th ST., NEW YORK, N. Y.

TIKRIAUSIA VIETA PINIGAMS LIETUVOJE

Kas ketina grįžti į Lietuvą arba nori atlietamus pinigus
gerai pasidėti, rašykite ir siųskite pinigus šiuo adresu:

"Broliai Vailokaičiai ir Co."

Kaune, Rusija-Lietuva

Draugija priima pinigus, kaip paskolą, išduoda tam tikras
kvitas-vekselius su knygutėmis ir atsako
už pinigus visu savo turtu.

Reikia gerai įsitęmtyti šis svarbus dalykas, kad

Visi pinigai užtikrinami nekilno-
jamu turtu-žeme, namais ir t. t.

Be to bar Draugijos yra sudėta šimtas Penkiolika Tūk-
stančių Rublių Garantijos Perviršijimo, tokio būdu pinigai
niekad negali pražūti.

MOKAMA PROCENTŲ METAMS 5 rub. PUSEI METŲ 2 r. 50 k.

KIEKVIENAM PAREIKALAVIMUI 4 rub. nuo kiekvieno šimto rub.

Broliai Lietuvi, atsimink kad dėdamas pinigus Brolių Vailokaičių ir
K. Drangijai: 1), turėsi gerą procentą; 2), nebus baimės kad pinigai
gali pražūti, nes atsako už juos Draugija visu savo turtu ir perviršijim-
ui; 3), prisidėsi savo pinigais prie Lietuvos pakėlimo.

Draugija perka ir parduoda dvarus, miestuose namus, sueško no-
rintiems pirkti žemes; užtatai, jeigu manai grįžti į Lietuvą ir pirkti
sau vietą, tai būtinai susiznok su Draugija Brolių Vailokaičių ir K.
Kaunas Viešasis Pliusas, Lietuva-Rusija.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija CHICAGOJE.

Vienwoylne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių sky-
rių pradinė mokykla ir augstoji mokykla (High School).
Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites moki-
nimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie regulieriškojo
mokslo, arba ir atskirum, yra mokinama: muzika, paity-
mas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale maldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės
šiuo antraš:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Tel. Drovor 5652
DR. K. DRANGELIS
LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 9 ryto iki 9 vakaro
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Priešai Olsavio Banka.

Ar Skaitai Kada Laikraštį "LIETUVA"?
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas
Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir
svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir
viso svieto, o prenumeratorai kaštuoja mo-
tui tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Plymouth National BANK.

Kapitalas su perviršiu
\$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūrems
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 nuosimčių
nuo sudėtų pinigų. Galime
susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
išdininikas.
Mandagus patarnavimas.

Du-kart Savaitinis Laikraštis "SAULĖ"

Jau 25 metai, kaip išeina kas U-
tarninkas ir Pėnyčia. Prenumera-
ta kasduojo metams: Amerikoje
\$2.50 metams, pusei metų \$1.25.
Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams,
\$1.75 pusei metų.

Rašykite šiandien, o gausite vieną
numerį pasiūlyjimui dykai, ad-
resuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

Lietuviškos Dėlės
ir iš kitur prisiųst vaistais
pigiausi ir geriausi, gaunami pas:

Wm. S. COWEN
Druggist
113 S. Centre St., - Pottsville, Pa.

First National Bank

PUBLIC SQUARE Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS \$375,000.00

Perviršis ir nepa-
dalyta nauda 500,000.00

Už sudėtus pinigus mok. 3-6%
nuosimti.
WM. S. McLEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklu
draugystem. o y-
paatingai: kokardu
guzikučių meta-
liavų, ameliotų ir
padengtu celu-
loidu, šarpu, ve-
liavų ir karunu.

Man pavestus dar-
bus atlieku artis-
tiškai.

M. A. Norkunas
166 MELROSE, ST., MONTELO, MASS.

Jeį Žinotum,

koks yra skirtumas tarp

tyrojo ir kitokio pieno,

visados imtum

Bordeno pieną

BORDEN'S MILK

Garsinkitės

"Drauge"

Bell

System

Persikraustimo Diena yra Gegužio 1 d.

Jeį kraustysies, tai nepamiršk tuoj pranešti
mums kad galėtumėm perkelti jįs telefoną.

Prieš trisdešimts dienų pranešimas pageidauja-
ma persikraustant tarp balandžio 15 d. ir birže-
lio 15 d. Gali sutaupyti laiką (patelefonojujant
(nereikia mokėti) mums Official 100.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga
apysaka. Pradėjus skaityti, sunku
yra atsisitraukti nuo knygos. Kiek-
vienas, norintis smagiai ir naudin-
gai praleisti laiką, lai skaito šią kny-
gą. Yra tai stora knyga, turinti 520
puslapių, o kainuoja
TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge
taip pigios knygos dar nebuvo
pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS
TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atrašu:
DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

Rašyk tuojau.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga
užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kot pusla-
pių, didelio formato ir su šia
svarbiausių žinių iš Amerikos,
Lietuvos ir iš viso pasviečio.

"Katalikas" mokė \$2, pusei metų \$1.
Užsirašyt "Katalikas" galima kiek-
vienam lai: Rašykite tuojau, o
gausite vieną, "Kataliko" numerį pa-
matyti veltai.

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką uždeėjimui nuo
vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią
procentą ratomis ant metų. Siužiame pinigus
į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai,
svietim žemų pinigų mainome, perkame ir
parduodame. Parduodame šikortes ant visų
ličių į kraują ir iš kraują, taipgi tikėtus ant
gedėliučių po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokių raštus ir do-
kumentus visose kalbose ir duoda rodą lie-
tuviams visokioms atsitikimams ir reikalau-
se ypatikiai ir per laiskus. Tik kreiptis
visimintu antrašu.

Dr. RICHTERIO PAIN-EXPELLER

Išvaro skausmą Reumatizmo, Po-
dagros, Skausmo pusiau, Strėn-
diegio ir Neuralgijos. Greitai
prašina visus skaudėjimus ir
štyvumus sąnarių ir raumenų.

Gelbantis dėl Niksterėjimų,
Raišius ir Sutrenkimų. Greitas
gydytojas šalčio, Influenzos, Ger-
klinės. Sulaiko sukepmą ir plan-
čių uždegimą.

Skausmas krutinės. Gydo Gal-
vosskaudį ir Dantų gėlimą.

4-5 lašai į stiklą vandens
puiki gargaliotoji dėl visų ger-
lės nesveikimų.

Imant vidų (4 lašus į stiklą
vandens) yra naudinga dėl mė-
lungio ir prasto gromuliavimo.

Tikrasai esti pakeliuose kaip
šia matote paveikslėlyje. Saugo-
kisi nevertų pamėgdžiojimų.

25 ir 50 centų už bonką aptiekose
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 WASHINGTON ST.
NEW YORK, N. Y.

Dr. A. L. Graičunas

GYDŲ ĮVIRIAUSIAS LIGAS 3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

Tel. Yards 3162

R. H. Morgan

Išdirbėjas Ke-

purių, Kukardų.

Vėliavų, Antspau-

dų, Šarpu ir ki-

tokių tam pana-

šių dalykų.

Reikalauk Kata-

liogo.

3 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A

T. SIMENIENĖ.

Lietuviška Akašerka

Baigus mokslą pag. Illinois valstijos teiso
Reikale patarnaus dieną ir naktį.
4534 S. Wood St. Chicago, Ill.

28 metų senas laikraštis
VIENYBE LIETUVNINKU
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių ži-
nių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o
prenumeratorai kaštuoja metams \$2.00;
pusei metų \$1.00. Užrubežiuose: metams
\$3.00; pusei metų \$1.50

RAŠYK ADRESU:
J. J. Paukštelis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

FRED F. KLEKER

FOTOGRAFISTAS

Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.
Patariam čia nusilmti savo Fotografijas 1645 W. 47th St., Chicago Drovor 285

"ATEITIS"

Naujas Sąvaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi visos žmo-
nijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl kiekvienas pri-
valo rūpintis jaunimo apšvietimu.

"ATEITIS" yra bepartviškas jaunimo laikraštis ir bepartviš-
kai tarnaus kultūriškiems jaunimo reikalams.

"ATEITIS" gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus.

"ATEITIS" tilpa kodangliausiai žinių apie mūsų jaunimo ju-
dėjimą ir veikimą. Taipgi tilpa daugybė ir kitokių žinių ir žinė-
lių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"ATEITI" išleidžia nuo Naujų Metų kooperatiška bendrovė.

"ATEITIS" inkorporuota ant \$25,000.00 pagal Massachusetts val-
stijos tiesų reikalavimą.

"ATEITIS" yra 8 puslapių didumo ir prekinoja tikiai \$1.50 me-
tams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpa-
tijas \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.

"ATEITIS" galima užsisakyti šiuo adresu:

"ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(kas prisiųs savo adresą gaus vieną numerį pažiūrėjimui dykai).

"Visada Jums tarnauja"

Lackawanna Trust Company

"Bankas, kuriame jūsu pinigai nezuš"

400 Lackawanna Avenue, Scranton, Pa.

Bankos tvirtumas nepiguli visai nuo kapitalo ir perviršio, bet taip-
pat ir nuo žmonių kurie banką valdo. Mūsų banko viršininkai ir direk-
toriai yra igudę finansistai ir bankininkai, kurie laikomi už turtin-
giausius ir pažangiausius piliečius Lackawannos pavietė.

Mes priimame padėjus pradėdant nuo vieno dolerio ir mokama
3 nuosimčių palukų nuo padėjimo dienos.

Mes kasdiena siunčiame pinigus į visas svieto dalis. Užtikriname
greitą nusilmtą. Mes perkame, parduodame ir mainome visokių
svietimų šalių pinigų.

Mes parduodame laivakortes į visas ir iš visų svieto dalių kom-
panijų kainomis. Teisingumą užtikriname.

Mes prirengiame visus legalius dokumentus ir užtvirtiname pas
konsulius. Legalis patarnas kurie šneka lietuviškai ir visus reikalus
galite atlikti jūų prigimtoje kalboje.

Atvira kasdiena nuo 9 val. vak.

Telephone 9537 Spring.

LIETUVIAI, KREIPKITES PRIE SAVUJŲ!

KELIAUK LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

visad per

Geo. J. Bartasčiaus Agenturą.

LAIVAKORTES parduoda ant drėčiausių ir greičiausių garlaivų
netik iš New Yorko ir Bostono, bet ir iš visų Amerikos
portų, kaip tai: Philadelphia, Baltimore, Montreal,
Portland ir Halifax.

ISMAINO pinigus vien višpatysčių ir išsiunčia pinigus į visas
dalis pasaulio pigiau, negu kiti.

ISVAIZUOJANTIEMS į Lietuvą ar kur kitur parūpinam paspor-
tus del perėjimo rubežiaus ir atsakanciai prircuziam prie
kelionės.

PASITINKAM keliaviniukus ant stočių New Yorko ir Bostono
ir suteikiame nakvyne keleiviams.

DAVIERNASTIS padarom pigiai ir visokias Rejentališkas popie-
ras, kaip tai: atliekojimą dalių ir paskolintų ant vekse-
lių pinigų, su palindijimu Konsulo viską atliekam teisin-
gai, greitai ir pigiai.

REIKALAUK laivakorčių kainų, pažymėdamas, iš kur ir kur
nori važiuoti ir artimiausią ofisą.

OFISAI mūsų yra parankiausiose New Yorko ir Bostono vietose.
New Yorko mūsų ofisas randasi visai šale lietuvių baž-
nyčios.

GEO. J. BARTASCHUS

558 Broome St.

NEW YORK, N. Y.

261 Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Dr. Ygn. STANKUS

Gydo įvairiausias ligas. Daro ope-

racijas. Turi savo locną ligonbutį.

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.